

საქართველო

ფასი | ღირსი

გამოცემის

info@geworld.net

**DO YOU
SPEAK
ENGLISH?!**

2

შენ

ასეთი პრივილეგიები საჭიროა პარიოდში კი არ
მიუნიჭებიათ რუსულსთვის. იმ პერიოდს გეოგან,
სამარხსვიმოს უნდაგან და ეს არაა სამარხსვიმო?
ბარკე „ლინეიკა“ დაბარკონ და ყოველი ქართულად
ნარკომთქველი სიტყვისთვის გავუვაბი დასაჯონ.

უკვე ისნავლა ინგლისური?

3 **ლარს
«კურონი-
ზახიის»
საფრთხე
გეუქრება**

Independent-მა
4 **სვანთს
„ველური
რეპორნი“
უნოდა**

გეკაბიგვილის
ხოლის ბიკაგ
საქუაგვილავს
მთელი ქონება
5 **ნარტვა**

თუკჩიზახიის
8 **საფრთხე და
გრანდიოზული
ქართული მითი**

ქეთი ბეჭაური:
ოქტომბრიდან
დამოუკიდებელი
ადვოკატის
ინსტიტუტი
12 **ალარ
იარსებას**

რობინზონ მარგველანი:
ქარხვა-გლავა
აფხაზეთში
«მხედრიონმა»
13 **დაიწყო...**

21 **ქართული
ანგანის
საიდუმლოზე
დოკუმენტურ
ფილმს იღებენ**

მინდაკუროდან სინგაკურომდე

Do you speak English?

დიდი ხანი არ გასულა მას შემდეგ, რაც ჩვენმა პრეზიდენტმა უცხოეთიდან ინგლისური ენის მასწავლებლების ჩამოყვანა მოისურვა და ეს წადილი აისრულა კიდევ. თანაც მათი ჩამოსვლა დავით აღმაშენებლის მიერ ყიფილათ ჩამოსახლებაშიც შეადარა. ახლახან ჩვენი მოსახლეობა კიდევ რამდენიმე სიურპრიზს შეესწრო. თურმე იმ პედაგოგსა და პოლიციელს, რომლებმაც ინგლისური ენა კარგად იციან, 200 ლარით მეტს გადაუხდინან. აღმოჩნდა, რომ 2011 წლიდან ამ ენის ცოდნის გარეშე ქართველი სტუდენტი დიპლომსაც კი ვერ მიიღებს. მიზანი „ნათელი და დიალია“.

დაახლოებით ორ წელიწადში მთელი საქართველო ინგლისურად უნდა ალაპარაკდეს!

გასულ კვირას ბათუმში გამართულ მთავრობის სხდომაზე განათლების მინისტრმა დიმიტრი შამკინმა საზოგადოებას აცნობა, რომ საქართველოში ინგლისური ენის შესწავლა ყველა სტუდენტისთვის სავალდებულო გახდება. „2011 წელს დიპლომს ვერ მიიღებს სტუდენტი, თუ არ ჩააბარებს ინგლისურ ენას,“ — განაცხადა მინისტრმა. თუმცა არ დაუკონკრეტებია, რა პროგრამის ფარგლებში მოხდება ენის შესწავლა. რაც მთავარია, მინისტრს არ უსაუბრია იმაზე, რა ბედი ელთი იმ სტუდენტებს, რომლებიც 2011 წელს ამთავრებენ უმაღლესებს და აქამდე სხვა ენას სწავლობდნენ. პასუხგაუცემელი დარჩა კითხვა, იქნება თუ არა ინგლისური ენის სავალდებულო სწავლება იმ სტუდენტის არჩევანის შეზღუდვა, რომელსაც იპროფესორის, იტალიურის ან რომელიმე სხვა ენის შესწავლა სურს.

მიდგომა, რომ აბიტურიენტი მაინც დამინიც ინგლისური უნდა ისწავლოს და არა, დაეუფვათ, გერმანული ან სხვა, გაუგებარია.

განათლების ექსპერტის — ზურაბ ვახანიას თქმით, იქმნება ვითარება, როდესაც სკოლაში ერთი ენა სავალდებულო ხდება, როგორც საბჭოთა პერიოდში რუსული იყო და პარალელურად

მოსწავლეს მისთვის სასურველი სხვა ენის შესწავლის საშუალება აქვს. ამავე დროს, ვახანიას თქმით, ამ ცვლილებაში უნდა ჩაიდოს გარდამავალი დებულებები, რათა ის სტუდენტები, ვინც აქამდე სხვა ენას სწავლობდა, არ უნდა დაისაჯონ ამ ცვლილებების გამო.

საქართველოს კონსტიტუციაში გარკვევით წერია, რომ ქართული სახელმწიფო ენაა. საქართველოს კონსტიტუციის თანახმად, საქართველოში სწავლებაც სახელმწიფო ენაზე მიმდინარეობს. ნებისმიერ ადამიანს აქვს უფლება, აირჩიოს პროფესია. ადამიანისათვის მარტო ინგლისური ენის სწავლის დაძალება და თუნდაც უმაღლეს სასწავლებლებში ჩასაბარებლად უცხო ენის სავალდებულო ჩაბარებაც პირდაპირ ხელყოფს მის უფლებებს!

თუ მართლაც სავალდებულო გახდება ინგლისური ენის ცოდნა, საკონსტიტუციო ცვლილებები გახდება საჭირო, რადგან საქართველოს კონსტიტუციით ქვეყანაში სახელმწიფო და, შესაბამისად, სავალდებულო ენა არის ქართული. დავიჯეროთ, რომ დიმიტრი შამკინი კონსტიტუციას არ იცნობს? თუ ინგლისურის სახელმწიფო ენასთან გათანაბრება სურთ ქვეყნის მესაჭეებს?!

ასეთი პრივილეგია საჭიროა პერიოდში კი არ მიუნიჭებიათ რუსული ენის. იმ პერიოდს გოგან, საპარტნიორო უწყობა და ეს არაა საპარტნიორო? ბარამ „ლინეიკა“ დააბრუნონ და ყოველი ქართულად ნაპოთქული სიტყვისთვის გავეზვიან დასაჯონ.

და თუკი ეს ასეა, იქნებ, სჯობდა, ჯერ ქართული ენის ცოდნა და ამ ენაში გამოცდის ჩაბარება იმ რეგიონებში გაგვიტოვებოდა აუცილებელი, სადაც კომპაქტურად ჩასახლებულ საქართველოს სომეხ და აზერბაიჯანელ მოქალაქეთა დიდმა ნაწილმა სახელმწიფო ენა არ იცის?!

ინგლისური ენის სავალდებულო სწავლებას უკვე გამოუჩნდნენ მონიარულადეგები, განსაკუთრებით ის სტუდენტები, რომლებიც

ოთხი წელი სხვა ენას სწავლობდნენ და ახლა გაიგეს, რომ თურმე დიპლომს ვერ მიიღებენ, თუ ინგლისურს არ ჩააბარებენ. არც პედაგოგებს მოსწონთ ახალი წამოწყება. მათი აზრით, ეს ქართული ენის პირდაპირი შეურაცხყოფაა. რატომ უნდა ჰქონდეს ინგლისური ენის მცოდნე პედაგოგს ქართულის მასწავლებელზე 200 ლარით მეტი ხელფასი, მათთვის გაუგებარია და შეურაცხყოფილი.

სათუნა წარმოადგინა, ქართული ენისა და ლიტერატურის პედაგოგი:

— არ ვიცი, რა უწოდო მინისტრისა და პრეზიდენტის ამ ახალ ინიციატივას. ესაა ბარბაროსობა და ქართული ენის აშკარა შეურაცხყოფა. როგორ შეიძლება, სახელმწიფო ენაზე მეტი პრივილეგია, თუნდაც საერთაშორისო ენას, ინგლისურს ჰქონდეს?! რა უფლებები უნდა მოსთხოვო სტუდენტს, გინდა თუ არა ინგლისური ისწავლო? რა დააშავა ფრანგულმა, გერმანულმა, იტალიურმა თუ სხვა ენებმა? ასეთი პრივილეგია საჭიროა პერიოდში კი არ მიუნიჭებიათ რუსული ენის. იმ პერიოდს გოგან, საპარტნიორო უწყობა და ეს არაა საპარტნიორო? ბარამ „ლინეიკა“ დააბრუნონ და ყოველი ქართულად ნაპოთქული სიტყვისთვის გავეზვიან დასაჯონ. პედაგოგებს, რომლებმაც ინგლისური იციან, 200-ლარიანი დანამატი ექნებათ ხელფასზე. ვინმემ ამისხნას, რა ლოგიკა ამაში. რა კრიტერიუმებით ხდება ამ გადაწყვეტილებების მიღება და რას ემსახურება საერთოდ ეს ყველაფერი.

ასეთი პრივილეგია საჭიროა პერიოდში კი არ მიუნიჭებიათ რუსული ენის. იმ პერიოდს გოგან, საპარტნიორო უწყობა და ეს არაა საპარტნიორო? ბარამ „ლინეიკა“ დააბრუნონ და ყოველი ქართულად ნაპოთქული სიტყვისთვის გავეზვიან დასაჯონ.

რ. ალბათ, ერთს — საერთოდ უნდა განდევნონ, აღმოფხვრან ქართული ენა და მერე სახელმწიფო ენად ინგლისურსაც გამოაცხადებენ. მაინც არ ენაღვლება ხელისუფლებას ეს ქვეყანა და, რასაც უნდა, იმას იზამს.

ზურაბ ვახანიას განათლების ექსპერტი:

— გვინდა თუ არა, ინგლისური ენა არის საერთაშორისო ენა და მისი სწავლა კარგია, მაგრამ დავალდებულება უკვე სხვა რამეა. არ შეიძლება

ბა, ადამიანს არჩევანის უფლება წაართვა. რაც შეეხება სტუდენტების თემას, ასეთ გადაწყვეტილებებს, წესით, გარდამავალი დებულებები ახლავს ხოლმე. ეს გადაწყვეტილება არ უნდა შეეხოს იმ სტუდენტებს, ვინც აქამდე სხვა უცხო ენას სწავლობდა. თუ ყველას ეხება, მაშინ ეს არის სტუდენტების უფლებების აშკარა დარღვევა. მაშინ, როცა ისინი უცხო ენას ირჩევდნენ, ინგლისურის სწავლა სავალდებულო არ იყო. იმის გამო, რომ სხვა ენა იციან, დამანაშავეები არ არიან. კიდევ ერთი საკითხი, ხელფასზე 200-ლარიანი დანამატის დაწესება იმ მასწავლებლებისთვის, რომლებმაც ინგლისური იციან, უსამართლობაა. დანამატი ცუდი არაა, პირიქით, ღმერთმა ყველას მისცეს, მაგრამ უსამართლობაა, როდესაც ჩვენთან უმაღლესი კვალიფიკაციის მქონე მასწავლებლებზე 4-ჯერ მეტს აძლევენ რომელიმე ინგლისურენოვანი სახელმწიფო დაწესებულებაში მუშაობისთვის. ჩამოსულ ტაქსის მძღოლს.

კანონში არაა გათვალისწინებული რომელიმე უცხო ენისთვის ისეთი პრივილეგიების მინიჭება, როგორც დღეს საქართველოს ხელისუფლება ინგლისურს ანიჭებს. ესაა დისკრიმინაცია და ადამიანის უფლებათა დარღვევა.

თამაზა ხერხაულიძე, თსუ-ს სტუდენტი:

— მთელი ცხოვრება გერმანულ ენას ვსწავლობ. უნივერსიტეტშიც გერმანული ენის განხრით ჩავაბარე. ინგლისური საერთოდ არ ვიცი. უკვე მეოთხე კურსზე ვარ და, მინისტრი შამკინის განცხადებით, თურმე დიპლომს ვერ ავიღებ, თუ ინგლისურს არ ჩავაბარებ. როგორ უნდა ვისწავლო ინგლისური 7-8 თვეში?

გასაგებია, რომ ინგლისური საერთაშორისო ენაა, მაგრამ მე, რომელ ენასაც მინდა, იმას ვისწავლი. ეს სტუდენტისთვის არჩევანის უფლებების ნარტყვაა, სტუდენტების უფლებების შელახვა. რა მიდგომაა და რა ლოგიკა, ვერ ვხვდები. ნარჩინებული სტუდენტი ვარ, რატომ ვერ უნდა ავიღო დიპლომი? თუ ეს გადაწყვეტილება არ შეიცვალა, ან რაიმე შესწორება არ შეიტანეს მასში, სტუდენტთა დიდ მღელვარებას გამოიწვევს.

თიო ტაბატაძე

ONE, TWO, THREE

— უკვე ისწავლეთ ინგლისური? — გეკითხებათ „ცნობადი სახე“.

სეროუსასაც ჰკითხეს, პე, როდის:

— დუ იუ სფიქ ინ ინგლიშ?

— იეს, აი დუ, — უპასუხა პოლიგლოტმა ამან.

აი, ამან, ამან!

— უკვე ვისწავლე, მაშ რა, — ხალისიანად ვუპასუხე „ბუდიონოვიკიან“ მიხაილ ნიკოლაევიჩს, — მოხალისედ ჩავეწერე სლოვანების გუნდურ შემსრულებელთა ავანგარდის პირად შემადგენლობაში:

— უან, თუ, თრი! — ავუწყვე ფეხი და მტკიცედ მივაბიჯე საერთაშორისო მარშის რიტმში — „მიშა მაგარია“. სისხლში მაქვს გამჯდარი და ჯილავით მომდევნე რევოლუციური გუნება, გრიგალივით რომ გადახვეტს თვითმყოფადობისა და ტრადიციების ფერითა მტკერს.

ერთი მედროვე „რაპპელი“ (რევოლუციური პოეტების გაერთიანება) პოეტი ანყობილი რითმებით იფიცებოდა, რომ დახოცავდა დედას და მამას, თუ პარტია უბრძანებდა ამას. დახოცავდა კიდევ: — უან, თუ, თრი!

ვისწავლე, მა რა! და კიდევ დავივინყე!

ქართულს, დედაენას, ისედაც გვართმევენ და მოვასწარ, დავივინყე. მაშინ სახელი, რა ხანია, არავის ახსოვს და მითხარით, გეთყავა, კიდევ რისი დავივინყება საჭირო?

— მინდა პირდაპირ გითხარათ, დავივინყეთ საერთაშორისო სამართალი, იურისპუდენცია, ეკონომიკა! — მიჩინო ქარი გამალა ავლბარში ჩასახლებულმა იმან.

რაც ნიშნავს: სტრასბურგში საჩივრულად სირბილი და

დაგვემხოზა, მოვდუნდეთ, მოვეშვათ, რათა სრულად მივიღოთ სიამოვნება მოძალადეთა მიერ ინიცირებული.

და გადავეშვათ მოწოდებათა მორევში მოთხოვნათა ტალღებზე სანაწიფო:

— დღევანდელი მოთხოვნები, პირველ რიგში, სკოლის დონეზე, ესაა კომპიუტერი და უცხო ენის ცოდნა. უფრო ზემოთ ეს არის რაღაც კონკრეტული პროფესიის ხელში დაჭერა... (წყარო იხ. ზემოთ).

იმის, იმის, იმის უფრო ზემოთ რა უჭირავთ ხელში?

არ უნდა იკითხოს მოხალისე ეს, რადგან მოხალისეობა ეპოქალური მოვლენაა, დვარცოფია, წინ წყალია და უკან მენყერი და არა ცნობისწადილის დაკმაყოფილება.

მოხალისეობა მოწოდებაზე მასობრივი პასუხია, თოვლის გუნდის მიერ მოწყვეტილ ზვავსა ჰვავს, რომელიც მეოცე საუკუნის შფოთიან

ოციან წლებში წითელი არმიის შექმნას დაედო საფუძვლად და დენიკინის, ვრანგელისა და კორნილოვის „მოხალისეთა არმიის“ ნარჩენები შავ ზღვაში გადაყარა, შემდეგ ფაშისტურ ჰიდრას წააცალა უკანასკნელი თავი.

იყო ასეთი, რევოლუციური რომანტიკული და პატრიოტიზმით „დაღდასმული“ ეპოქები.

დღეს მოხალისეები სტადიონზე თუ მიდიან ქართული ფეხბურთის საქმეაგოდ. ზოგჯერ.

მოხალისეები არც მეორე რესპუბლიკის ბუნკერში ჩაკეტილი მთავრობის დასაცავად გამოსულან ჯაყვებითა და ვარდებით შეიარაღებულები.

არც ფილთა თოფებით დამდგარან თბილისის ზღუდებთან 2008 წლის აგვისტოში.

დღეს სხვა ქარი ქრის, სხვა დროა და, სანამ მიხეილ სააკაშვილი ნიუ იორკიდან დაბრუნებულა, ჩაენერეთ მოხალისეებდ ინგლისურად ჭრა-კერვის წრეებში, ვინძლო, არ გავეუცულოთ იმედი და სრულად ანგლიკანი ზებული დავახვედროთ მშობლიური საქართველო, როგორც ლენინის ახდენილი ოცნება ქვეყნის სრული რეპეტრივიკაციის შესახებ.

ჩათრევას ჩაყოლა სჯობა იყო და — წინ, ნაბიჯით იარ!

— უან, თუ, თრი!

მორალი:

— ასკაცარი?

— აიორ.*

არაგაჯ სანაგულიძე

*** სომხ. — გაიგეთ? — დაბ.**

აგვისტოში ინფლაციამ 10 პროცენტს მიღწია, ლარს «გოსრიკეზა» მონეტარული კუპონის ბაზრის გაზიარება ემუქრება

ეროვნული ბანკი ინფლაციის ზრდას, მეორე თვეა, ადასტურებს. ქვეყნის მთავარი ბანკის ინფორმაციით, ივლისში არსებული 7-პროცენტის ზრდის შემდეგ აგვისტოში ნლიური ინფლაცია უკვე 9,5%-მდე გაიზარდა. ამის ძირითადი მიზეზი კი სურსათის გაძვირებაა, რაც, თავის მხრივ, საერთაშორისო ბაზრებზე ფასების ზრდამ გამოიწვია. ბანკის ინფორმაციით, ბოლო ერთ თვეში ხორბლის საერთაშორისო ფასი 4,3%-ით, ხოლო შაქრის 13,5%-ით გაიზარდა. ეროვნული ბანკის პროგნოზით, არსებული ტენდენცია ინფლაციის მოსალოდნელ ზრდაზე მიუთითებს.

ნლის დასაწყისიდან დღემდე ეროვნული ვალუტა პერმანენტულად უფასურდება. 2010 წლის 1 იანვრიდან 11 მაისამდე ლარი დოლარის მიმართ 1,69-დან 1,77%-მდე (4,7%-ით) გაუფასურდა. თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ ქვეყნის ეროვნული ვალუტის გაუფასურება იმპორტს აძვირებს, ხოლო საქართველოს საგარეო ვაჭრობაში იმპორტის წილი 75%-ს შეადგენს, ხოლო ექსპორტი — მხოლოდ 25%-ს, მაშინ ცხადი ხდება, რომ ლარის გაუფასურება ინფლაციის პირდაპირი მასტიმულირებელია.

მიმდინარე წელს დაწყებული ლარის კურსის გაუფასურება იმპორტიორებმა მალევე ასახეს პროდუქციის ფასზე. იმპორტიორები ერთიმეორის მიყოლებით ზრდიან ფასებს. პროდუქციის გაძვირების პარალელურად, 2010 წლის იანვრიდან დღემდე, ინფლაცია ზრდის ტენდენციით ხასიათდება.

ფაქტია, რომ ლარის კურსის გაუფასურება პირდაპირ ასახება საქართველოში არსებული პროდუქციის უმეტესი ნაწილის გაძვირებაზე, რაც ინფლაციის ზრდას იწვევს, რომლის გამოც ეროვნული ვალუტის დაკარგული მსყიდველობითი უნარიანობა კიდევ უფრო აკნინებს მოსახლეობის ფინანსურ შესაძლებლობებს. მიუხედავად ამისა, ეროვნული ბანკი სავალუტო ბაზარზე მი-

ნიმალური ჩარევით ცდილობს ფონს გასვლას და ცდილობს, ლარის კურსის ფორმირება მთლიანად ბაზარს მიანდოს. ფაქტია, რომ დოლარის მიმართ ლარის კურსის დაცემამ, ბაზარზე ფასების და, შესაბამისად, ქვეყანაში ინფლაციის დონის ზრდა გამოიწვია. საინტერესოა ამ მხრივ ეროვნული ბანკის ინტერესობა, რომელსაც ამ პროცესების შეწყობა (მისგან გამოწვეული უარყოფითი შედეგების შემსუბუქება მაინც) ორივე ეტაპზე შეუძლია. ერთი, რომ კურსის სტაბილურად შეინარჩუნოს და მისი გაუფასურება არ დაუშვას, რაც შესაბამისად, იმპორტიორებს პროდუქციას აღარ გაუძვირებს. მეორე, თუ ლარის კურსის დადგენა სეზონურად, ეროვნული ვალუტის გაუფასურება მინიმალური ჩარევით უნდა, მაშინ ინფლაციის შესამცივრებლად უნდა გადაიდგას ქმედითი ნაბიჯები. თუმცა აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოში იმპორტის ხელშეწყობი პოლიტიკა წლების განმავლობაში მიმდინარეობდა და ამის გამო, რომ დღეისათვის ქვეყანას უზარმაზარი უარყოფითი სავაჭრო დეფიციტი აქვს, რაც ერთ და ორ წელიწადში ვერ გამოსწორდება. ამ მდგომარეობიდან ქვეყნის ეკონომიკის გამოყვანა ეროვნულ ბანკს მართლაც გაუჭირდება, თუმცა მცირე შედეგადაც რომ მისცეს ლარის კურსის არასტაბილურობისგან განვალდებული და ინფლაციისგან შე-

კუპონი გაკუპონებულა, საკუპონეო რაკუპონებულა

მოსავალშემცირებულ მოსახლეობას, ეს მას უდავოდ ძალუძს.

შეიძლება ითქვას, რომ დღეს ეროვნულ ვალუტას უმძიმესი დრო უდგას. «ახალგაზრდა ფინანსისტა და ბიზნესმენთა ასოციაციის» პრეზიდენტის, მერაბ ჯანიაშვილის განაცხადებით, ბოლო პერიოდში ლარის კურსის ვარდნა და მასთან დაკავშირებით მთავრობის წარმომადგენელთა სირაქლემის პოზა, იძლევა იმის თქმის საშუალებას, რომ ლარის კუპონიზაცია ხდება, რაც თავისთავად ლარის მიმოქცევიდან ამოღებას გულისხმობს. «დანადგომებით შეიძლება ითქვას, რომ ეს პროცესი, უპირველეს ყოვლისა, გამოიწვევს უკონტროლო ინფლაციას. ლარის გაუფასურებით გაიმონწეული პანიკა ადგილობრივ ბაზარზე ახშობს მოვლენების პროგნოზირების საშუალებას, შესაბამისად, ფასები მაქსიმალური რისკების გათვალისწინებით დგინდება. ნებისმიერი საქონლისა და მომსახურების ღირებულება, ეროვნული ვალუტის გაუფასურებასთან შედარებით, გაცილებით მეტი პროცენტით

გაიზარდა, — აცხადებს მერაბ ჯანიაშვილი.

— ორი თვეა, რაც საქართველოში ინფლაციის ზრდა დასტურდება. ამას მსოფლიოში ფასების მომატებას უკავშირებენ. თქვენი აზრით, რითაა ეს გამოწვეული? **მერაბ ჯანიაშვილი:**

— რა თქმა უნდა, საერთაშორისო ბაზარზე მიმდინარე მოვლენები საქართველოში შექმნილ სიტუაციაზე გავლენას ახდენს, თუმცა არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ ქართულ ბაზრებზე შექმნილ თითქმის ყველა სექტორში მონოპოლიების წილი უფრო მეტია. ეს ყველაფერი ფასების ზრდას განაპირობებს. საერთაშორისო ბაზარზე ეს პრობლემა ასე მწვავედ არ დგას. იგი უფრო მეორეხარისხოვანია. საერთაშორისო ბაზარზე ერთადერთი, რაც გააძვირდა, ეს იყო ხორბალი. სხვა პროდუქტებზე ფასი სტაბილურია. ჩვენთან ეროვნული ვალუტის გაუფასურებამაც დიდი როლი შეასრულა ფასების მკვეთრ ზრდაში. ეროვნული ბანკი მიმდინარე პროცესებში არ ჩარეულა და, თუ არ ვცდები, ამის მერე ზუსტად სამ დღეში გააძვირებს

იმპორტიორებმა პროდუქტები. იმპორტირებული პროდუქტის გაძვირებამ კი ჯაჭვური რეაქციით ადგილობრივი წარმოების გაძვირებაც გამოიწვია. მიუხედავად იმისა, რომ ახლა სიტუაცია შედარებით სტაბილურია, გაზრდილი ფასები ისევ შენარჩუნდა. ფარმაცევტებმა 7-დან 15 პროცენტამდე გააძვირეს ნაშენები და შემდეგ მხოლოდ 3 პროცენტით გააიფხვეს.

— ეროვნულ ბანკს თუ შეუძლია ამ მოვლენების შეჩერება და რა გზებით?

— ეროვნულ ბანკს ყველა ბერკეტი გააჩნია იმისათვის, რომ ინფლაცია შეაჩეროს: იგივე მონეტარული პოლიტიკის გამოყენებით და ა.შ. როდესაც ინფლაცია ისპობა და მომენტალურად მკაცრდება პოლიტიკა, ეს იწვევს მიმოქცევაში არსებული ფულის ამოღებას და, შესაბამისად, საბანკო კრედიტების გაძვირებას. ეროვნულ ბანკს შეუძლია იმდენი ფული ამოიღოს მიმოქცევიდან, რომ ფული მხოლოდ მუზეუმებში დარჩეს საჩვენებლად, მაგრამ საკითხავია, რამდენად მისაღები იქნება ეს ეკონომიკისთვის. ეროვნული

ბანკის დანაშაული უფრო ის იყო, რაც ივნისში მოხდა, რის გამოც ისე წარმართა მოვლენები, რომ ინფლაციას სერიოზული ბიძგი მიეცა; და მეორე დანაშაულია მონოპოლიზაციის პროცესი, რომელიც ახლა მიმდინარეობს.

— არსებობს მოსაზრება, რომ ფასები ხელოვნურად გაზრდილი. თქვენი აზრით, რამდენად შესაძლებელია ეს?

— შეიძლება ასეც იყოს, მაგრამ ჩვენ, სამწუხაროდ, ერთადერთი წყარო გვაქვს, რომლითაც შეიძლება ვიმსჯელოთ. ესაა სტატისტიკის დეპარტამენტი, რომლის ობიექტურობასა და კომპეტენტურობაზე ბევრი აქამდეც თქმულა და ალტერნატიული ვარიანტი არ გავგანჩინა, მაგრამ, როდესაც ქვეყანაში 9,5% ინფლაცია ფიქსირდება, ეს ისევე ძალის მქონე ვიყავით, რომ ქვეყანაში მდგომარეობა ამ მხრივ საკმაოდ სერიოზულადაა.

— თუ ინფლაციის დონე გაიზარდა, ლარის კუპონიზაცია რამდენად შეიძლება მოხდეს?

— დღევანდელ მდგომარეობაში ინფლაცია შეიძლება კიდევ გაიზარდოს, მაგრამ, როდესაც მოსალის ადების დროდგება საქართველოში, პროდუქტზე ფასები რეგულირდება ხოლმე. პროგნოზს ვერ გავაკეთებ, თუ რამდენად შეიძლება კიდევ გაიზარდოს, მაგრამ ეჭვი მეპარება, რომ ივნისში ის საუბარი, რომელიც ლარის კუპონიზაციის შეწყობაზე, დღეს გამართლდეს. არა მგონია, სერიოზული საფრთხე შეექმნას ინფლაციის კუთხით საქართველოს იმაზე მეტი, რაც დღეს არსებობს. ის გეგმა, რაც ეროვნულ ბანკს ჰქონდა, რომ ინფლაციის დონე 6%-იან ზღვარს არ გადასცდენოდა, დღეს უკვე აქტუალური აღარაა.

თიო ტაბატაძე

მთავრობის ნაკომადგენელთა სიჩაქლეის კოლა, იქლავა იმის თქმის საშუალებას, რომ ლარის კუპონიზაცია ხდება, რაც თავისთავად ლარის მიმოქცევიდან ამოღებას გულისხმობს.

ამჟამად

აფრიკული სასაქლო ავღანეთში

ავღანეთში მშვიდობიანი მოსახლეობის ხოცვისათვის ამერიკელი სამხედროების ჯგუფს ბრალდება წაუყენეს. სამხედრო დოკუმენტებისა და დაკითხვითა ოქმების მიხედვით, აშშ-ის ზუთმა ჯარისკაცმა 2010 წლის იანვრიდან მაისამდე კანდაგარში სამი ავღანელი მოკლა. ჯარისკაცები გვამებს ანაწევრებდნენ და სურათებს უღებდნენ, მათ ძვლებს კი სუვენირების სახით ინახავდნენ. სამხედრო სასამართლოს ანგარიშის მიხედვით, მკვლელობების ერთადერთი მოტივი სამხედრო ინტერესი იყო — ჯარისკაცები მშვიდობიანი ავღანელების მხრიდან თავდახმის ინსცენირებას ახდენდნენ და „მტერს“ ცეცხლს უხსნიდნენ. თავად ბრალდებულები დანაშაულს ამ დრომდეც უარყოფენ.

პაპი ისევ ბოღიუს იხდის

რომის პაპი ბენედიქტ XVI ბრიტანეთში ვიზიტისას პედოფილია-მღვდლების ხუთ მსხვერპლს შესვდა. მართალია, თავად ვატიკანის ოფიციალური პრესსამსახური შეხვედრის დეტალებს არ ახმაურებს, მაგრამ დაზარალებულთა ერთ-ერთი გაერთიანების წარმომადგენელთა თქმით, ეს შეხვედრა სხვა მსგავსი შეხვედრებისგან არაფრით განსხვავდებოდა — „ბევრი სიტყვები და არანაირი საქმე“. არადა, პაპმა პედოფილია გამო ბოდიში უკვე არავინ თხოვს, ახლა მისგან კონკრეტულ ქმედებებს ელიან. პედოფილითან დაკავშირებული სკანდალის გამო ბრიტანეთში რომის პაპის ვიზიტის მიმართ არაერთგვაროვანი დამოკიდებულება იყო, თავად პაპი კი ამ თემის მხოლოდ ვიზიტის მესამე დღეს შეხვდა.

აფრიკელი ბირთვულ საიდუმლოს ყიდვან

ნიუ-მექსიკოს შტატში მცხოვრები ცოლ-ქმარი ბირთვული საიდუმლოების გაყიდვას ცდილობდა. მათ ვენესუელის სპეცსამსახურების წარმომადგენლის როლში შენიღბული დაზვერვის ფედერალური სამმართველოს აგენტი ეკონტაქტებოდა. წარმომოხებით არგენტინელი 75 წლის პედრო მასკერონი 1979-1988 წლებში ლოს-ალამოსის ბირთვულ სასწავლო ცენტრში მუშაობდა და სამსახურიდან აშშ-ის ბირთვული პროგრამის საფინანსო პრინციპების კრიტიკისთვის გაათავისუფლეს. მისი მეუღლე მარჯორი მასკერონი კი 1981-2010 წლებში იმავე ცენტრში ტექნიკური რედაქტორი იყო. მათ ხელი მიუწვევდათ ბირთვულ საიდუმლოებებზე, მათ შორის ბირთვული იარაღის კონსტრუქციასა და წარმოებასთან დაკავშირებულ დოკუმენტებზე.

ირანი აშშ-ს კუპონიზაცია მოუწოდებს

სახელმწიფო ტელევიზიით გამოსვლისას ირანის პრეზიდენტი მახმუდ ახმადინეჯადი აშშ-ს ჰუმანური ნაბიჯის გადადგმისა და ამერიკელი ტურისტის სარა შურდის გათავისუფლების სანაცვლოდ, საქართველოში დაკავებული ირანელის გათავისუფლებისკენ მოუწოდებს. „ბუნებრივი და ეთიკური იქნებოდა, თუ აშშ-ის მთავრობა გარკვეული სახის საქონლის ექსპორტის მიზნით, ტალიანდში, საქართველოსა და სხვა ქვეყნებში დაკავებული ირანის რამდენიმე მოქალაქეს გათავისუფლებისთვის ნაბიჯს გადადგამდა, — განაცხადა მან და დასძინა, რომ იმედი აქვს, აშშ ირანის ქმედებებს დააფასებს და „რაიმე ჰუმანურს გააკეთებს“. შეგახსენებთ, 14 სექტემბერს გათავისუფლებული სარა შურდი ირან-ერაყის საზღვარზე შარშან დააკავეს და მას ჯაშუშობა დასდეს ბრალად.

მსოფლიო, გაგზავნილი თქვენთვის მისაზრებელი? დაგვიკავშირდით: 34-32-95, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

საქართველო

The Independent-მა სვანეთს «ველური რეგიონი» უწოდა

დაიხსნა, ველური რეგიონი, ველური მხარე სვანეთი, კავკასიონის ორნახევარზე ჩაკეტილი კუთხე საქართველოსი, მთლიანად მონყვეტილი ცივილიზაციის განვითარების გზას, ბნელი და მიუვალი, სადაც შუა საუკუნეებში აგებულ ქვის კოშკებში ცხოვრობდნენ იმ ენაზე მოლაპარაკე ადამიანები, რომელიც «ქართულს სამი ათასი წლის წინათ გამოეყო».

„საუკუნეების განმავლობაში ჩაკეტილი“, იგი იმისთვისდა თუ გამოდგებოდა, რომ „მრავალრიცხოვანი შემოსევების დროს... ქვეყნის კულტურული და რელიგიური საგანძური შესანახად აქ ამოჰქონდათ“, ხოლო საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ „კრიზისების თავშესაფრად იქცა. აქ ადამიანის გატაცება და ბანდიტიზმი იყო გამეფებული“.

მაგრამ დადგა დრო და სვედენიერმა მეფემ მიხეილმა, რომელიც „ვარდების რევოლუციის“ შედეგად მოველინა საქართველოს, განუხვება დარაზული კარი და აპხადა რკინის ფარდა რეგიონს კაცობრიობასთან დასაკავშირებლად.

ქებათა-ქება მიხეილს! ხოლო ის კონტრასტები, შავისა და თეთრის ის დაპირისპირება, რომლებზეც ააგო ბრიტანულმა გაზეთმა The Independent-მა თავისი უგვიანო პუბლიკაცია, სხვა არაფერია, თუ არა მარტივი ჯამბაზური ტრიუკი, თაღლითური ოინი, ფანდი, ხრიკი დოლარების მოყვარული გამპირებლების, რომელთა სახელი ლეგიონია.

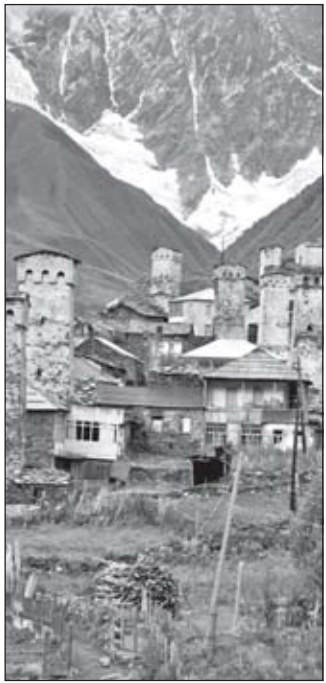
პატივცემული ლეგიონერებო, საქართველოს შემოსეულ ყივჩაღებო, მოდი და იქით გაიხედეთ, ოკეანის გადაღმელების „ველური დასავლეთისკენ“, იმას მიხედეთ და ვიდაც სულელის მიერ თქვენთვის ჩანვეთქვეულ ჩვენს „ველურობას“ ჩვენვე მოუფლეთ. რამენაირად.

თუმცა თქვენ რას გერჩით, როცა The Independent-ში გამოქვეყნებული უავტორო სტატია ძალიან ჰგავს საქართველოში ხელისუფლების „აგიტპროპის“ აქტივისტების მიერ დაწერილ მასალას, რომლის გამოქვეყნებაში ჩვენმა ბედოვლათებმა დიდი ფული გადაიხადეს.

საქართველოში ახალი ინფექციური დაავადება გავრცელდა — ლაპარაკი „ფანე-რიტზე“, ანუ წინასწარ ჩანერგილი ტექსტისთვის პირთა ფრენისა და ტურთა ცმაცუნის სინქრონული აყოლება. ტექსტი, რა თქმა უნდა, მიხეილ სააკაშვილის ნათქვამის ზუსტი ასლია, რომელსაც სხვადასხვა ტექნიკური ხერხით ჩაუშვებენ სანარმოო პროცესში. ზოგი გადაინერს, როგორც უნიჭო მონაფე სხვის ნაცოდვილარს, ზოგი ტელე-სოფლიორზე გადატანის ემოციურად წაკითხვას აძლევს უპირატესობას.

ზოგჯერ „ხალხურ მთქმელებსაც“ ალაპარაკებენ, როგორც, მაგალითად, ყაზბეგში ასულ პრეზიდენტთან „დილოვში შესულ“ ქალბატონს, რომელიც სააკაშვილს მისსავე სიტყვებს უბრუნებდა, თანაც მაღლობით.

შინაარსი არ იცვლება. არც მიზანი — სიკრუის პროპაგანდისტულ ანკესზე მსმენელთა, მაყურებელთა, მკითხველთა წამოგება. ვინც გადაყლაპავს ამ სატ-

რას ნიშნავს „დაუმორჩილებელი მთიანი კულტურის“ აბრაზი, გოჩა ჭელიძის ჰკითხეთ, არ დაიზარებს, აგის-ნით, ოღონდ ერთი პირობით, თბილისიდან გამოგზავნილ სასაუბროში თუ რამეა ამასთან დაკავშირებით ჩანერგილი.

რას ნიშნავს „დაუმორჩილებელი მთიანი კულტურის“ აბრაზი, გოჩა ჭელიძის ჰკითხეთ, არ დაიზარებს, აგის-ნით, ოღონდ ერთი პირობით, თბილისიდან გამოგზავნილ სასაუბროში თუ რამეა ამასთან დაკავშირებით ჩანერგილი.

მანამდე კი დარჩით საკუთარი უცილობის პიტალო კლდეებს შორის, მით უფრო, იქიდან გამოსასვლელი, როგორც 40 წლისწინანდელ სვანეთში, არ არსებობს, იყო „მხოლოდ მთის ბილიკები, რომლებიც ხშირად იკეტებოდა“ (იქვე).

აბა, სხვანაირად ვერ იქნებოდა ველური მხარეში? შევევით ბილიკებს, რომლებიც ზამთრობით „ხშირად (!) იკეტება და, სანამ მესტიაში უცხოელ ტურისტთა გრძელი რიგი დამდგარა, წარსულში მეგზურობა ბორის სარალიძის ვიზიტით.

— მესტიის აეროდრომი, — იწყებს იგი, — თავის დროზე საკმაოდ დატვირთული იყო. დღეს თვითმფრინავების რეისების დანიშვნაზე რომ საუბრობენ, უკეთესი იქნებოდა დალაპარაკება ქვემოთხრობით, ლონდონის ცენტრში, ტრაფალგარის სკვერში, ზედ ნელსონის სვეტთან ამოყვანილებს თავს.

ველდლორად ქუთაისი-მესტიის მიმართულებით AH-2-ის 10 რეისი სრულდებოდა, ზუგდიდიდან — 3-4 რეისი, 2 — სოხუმიდან, თბილისიდან — 1-2 რეისი. რეისების სიხშირე მგზავრთა რაოდენობაზე იყო დამოკიდებული.

ერთ მშვენიერ დღეს მესტიაში თავისი ახალი 18-ადგილიანი თვითმფრინავით ჩამოფრინდა ცნობილი ავიაკონსტრუქტორი შრომის გმირი, აკადემიკოსი ოლეგ ანტონოვი, რომელსაც მოსკოვში სპეციალურად შევხვდი და ახალი AH-2-ის სვანეთის რეისებისთვის შესყიდვის თაობაზე ვესაუბრე. სამ დღეს დარჩა ანტონოვი მესტიაში და შედეგად საქართველომ მ ახალი თვითმფრინავი შეიძინა.

ალბათ, საინტერესო იქნება თქვენი მკითხველებისთვის, თუ ვეტყვი, რომ თვითმფრინავის ბილეთი მაშინ 2-3 მანეთი ღირდა.

1974 წელს დავამთავრეთ ზემო სვანეთის სრული ელექტრიფიკაცია. მანამდე მხოლოდ რამდენიმე მცირე ელადგენზე ელარაკია, რამდენიმე მცირე ელადგენზე ელარაკია, რამდენიმე მცირე ელადგენზე ელარაკია, რამდენიმე მცირე ელადგენზე ელარაკია.

1975 წელს თითქმის მთლიანად იქნა ტელეფიცირებული სვანეთი.

1978 წელს დასრულდა ჯვარი-მესტიის 140-კილომეტრიანი სრული პროფილის ასფალტ-ბეტონის საავტომობილო გზის მშენებლობა. ყველა სოფელში აშენდა ახალი სკოლები, ამბულატორიები. მესტიაში სოციალურ-კულტურული დაწესებულებების შენობები აიგო და ამჟამად.

პლაგიატორობაში არ ჩამოვარდნა, მაგრამ ყველაფერი, რაც ჩამოვთვალე, მაშინ მართლაც პირველად გაკეთდა საქართველოში. ამით არასოდეს მიტრახბა. ეს იყო ხალხის მიერ დაკისრებული მოვალეობის შესრულება. რაიმე განსაკუთრებული ამაში ვერაფერს ვხედავ.

იცით, რა შედეგი მოჰყვა ჩვენს საქმიანობას? ხალხი დაუბრუნდა სვანეთს.

პატივცემული გამგებელი გოჩა ჭელიძე ახალგაზრდა ასაკის გამო თუ არ შესწრებია სვანეთის ამ ალორძინებას, ეკითხა მამა ჭელიძისთვის, განათლებდა.

ცუდი მაგალითი გადამდებია და მანვე — განსაკუთრებით, თუ საჯაროდაა ჩადენილი, როგორც, მაგალითად, მიხეილ სააკაშვილის ტელეშეთანამშება ეროვნულ საკითხთან და ენათმეცნიერებასთან,

რისი მონმეც ჩვენი საზოგადოებრიობა აგვისტო-სექტემბერში გახდა.

ამან უბიძგა, უნდა ვივარაუდოთ, გამგებელ ჭელიძეს The Independent-ის ანონიმი ავტორის ცნობისნადილი დაეკმაყოფილებინა სვანურის წარმომავლობის თაობაზე. ისიც (ანონიმი ავტორი) ადგა და დაწერა: „ადგილობრივები იმ ენაზე ლაპარაკობენ, რომელიც ქართულს 3000 წლის წინათ გამოეყო“.

საქართველოს ენათმეცნიერების ინსტიტუტის განყოფილებს გამგემ, მეცნიერებათა აკადემიის ნევი-კორესპონდენტმა ვაჟა შენგელიამ „საქართველო და მსოფლიოსთან“ საუბარში დაადასტურა, რომ ასეთი ვარაუდი მართლაც არსებობს, მაგრამ კატეგორიულად ამის მტკიცება არ შეიძლება.

— ლინგოსტატიკა, — თქვა მან, — პირველად გამოიყენა მოსკოვში მოღვაწე ქართველოლოგმა კლიმოვმა. მოკლედ რომ აგისნათ, ამ მეთოდით, თუ არ ვცდები, იკვლევენ საგანგებოდ შერჩეული 300 სიტყვის ცვლილებას დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში, ამრავლებენ სპეციალურ კოეფიციენტზე და გამოანგარიშების შედეგად იღებენ მიახლოებით, საჯაროდ ნულებს. მეცნიერთა ნაწილი იზიარებს ამ ვარაუდს, ნაწილი — ეწინააღმდეგება.

თანაც სვანური ქართულს კი არ გამოეყო, არამედ — საერთო ქართველურს. გამოყოფა ყოველთვის პოლიტიკურ ვითარებას უკავშირდება. ლინგოსტატიკის მეთოდს ერთი ნაკლი ახასიათებს — ენები სხვადასხვა ტემპში იცვლება, ეს განსხვავებულობა არ აქვს გათვალისწინებული და, ამდენად, ამ მეთოდით მიღებული შედეგები ყოველთვის ვერ ჩაითვლება ჭეშმარიტებად.

საეჭვოაო.

ლიტერატორი და მეცნიერი მანანა გიგინეიშვილი ამ ეჭვს დიდი ქართველი ენათმეცნიერის არნოლდ ჩიქობავას მოსაზრებით განგვიმტკიცებს: მეგრული და სვანური ქართველური ენებია. მეგრელისთვის და სვანისთვის მშობლიური ლიტერატურული ენა ქართულია. ამის უარყოფა ნიშნავს, რომ მეგრულსა და სვანულს განვუცხოვოთ ბიბლიის ქართული თარგმანი (ადიშის ოთხთავი სწორედ სვანეთში იხატება, სამხარეო მუზეუმში), ვეფხისტყაოსანი, უმდიდრესი ქართული ლიტერატურა სრულად.

სვანურსა და მეგრულს არნოლდ ჩიქობავამ მოუძებნა ასეთი განსაზღვრება — საოჯახო ენა.

მიხეილ სააკაშვილის ეგზერსირების შემდეგ ლინგვისტიკაში თავისუფალი ნაწილი, მოსულა!“

The Independent-ის ამ პუბლიკაციის ერთი, განსაკუთრებით გამორჩეული, ნიშანი, ბეჭედადამული კატეგორიულობაა, რომელიც დილეტანტიზმისთვისაა დამახასიათებელი და, როგორც წესი, დისკომფორტს უქმნის მკითხველს.

ძნელი მისახვედრი არ არის, რომ „მე ვარ და ჩემი ნაბადის“ ეს ტონობა „პირველად საქართველოში“ კამერტონზე აწყობილი. მთელი ჩვენს ჩინოვიკობას იმად აქვს განვრთნილი ყურთასმენა, გასულ ზაფხულს ბათუმის გაპიარებულ კონცერტებზე გამოსული ჩამქრალი ვარსკვლავების მსგავსად, მიხეილ სააკაშვილის ფონოგრამას უშეცდომოდ რომ ააყოლონ პირთა ბენჯა და ტურნების ცმაცუნა.

სხვანაირად საქართველო ვერ ამენდება!

არაგა სანაბლიძე

მერაბიშვილის შოლის ბიძა საქართველს მთელი ქონება წაართვა

საქართველების სახლს ერთ დროს სიდუხჭირის გამო შეფარებული მერაბიშვილის ნათესავები დაეპატრონენ. ან გარდაცვლილი ბიზნესმენის, ნოდარ საქართველოს მეუღლე, ლია ელიზბარაშვილის, ვანო მერაბიშვილის მეუღლის, თავო სალაყაიას ბიძას ქონების წართმევას აღნაშთებებს. ნოდარ საქართველოს დის, ქეთევან ჯინჭველაძის მეუღლე თავო სალაყაიას ბიძა გახლავთ. რამდენიმე წლის წინათ, როცა მერაბიშვილის აღზევების ხანა ჯერ კიდევ შორს იყო, ჯინჭველაძეებს თურმე ძალიან უჭირდათ და სალაყაიას ბიძა ოჯახით ცოლის ძმასთან გადასულა საცხოვრებლად. ახლა კი სწორედ ამ სახლიდან მისი კანონიერი მემკვიდრეები გაყარა და ქონებას თვითონ დაეპატრონა. მეტიც, არათუ სახლი, საქართველებს მან მამის მთელი ქონება წაართვა. „საქართველო და მსოფლიო“ ლია ელიზბარაშვილს ესაუბრა:

— როგორ მოახერხეს თქვენი შვილებისთვის მამის ქონების წართმევა?

— ჩემი მეუღლის გარდაცვალების შემდეგ მათ ბავშვებზე განახორციელეს ზედხელა. მამის გარდაცვალებით დაბნეული ბავშვები ამ იურიდიულ საქმეებში ჩახედული არც იყვნენ, რას იფიქრებდნენ, რომ მამიდა, რომელიც 15 წელი თავისი ოჯახით ჩვენთან ცხოვრობდა, ასე მოექცეოდათ. მე იმ დროს საზღვარგარეთ ვიყავი, ბავშვებს უთხრეს, ერთ მემკვიდრეზე უნდა გაფორმდეს ეს ქონება, რადგან არსებობდა „ქართუ ბანკის“ ვალი — 2 მილიონი დოლარი. მე დაურეკე გია ჯიქურიშვილს, ვინც ამ საქმეში ჩახედული იყო და ვუთხარი, არა ვარ თანახმა ამაზე და ეს არ გააკეთოთ-მეთქი. მაინც მისულან ნოტარიუსთან, მაგრამ ნოტარიუსს უკან გამოუბრუნებია, ამხელა ქონების ერთ ადამიანზე გაფორმება არ შეიძლება. არც კი აცალეს ბავშვებს ქონების მიღება და გადაფორმება, ისე წართვეს. მერე, ეტყობა, მოქართვან ნოტარიუსს და მაინც გააფორმებინეს ურთიერთგანაწილების ხელშეკრულება. ბავშვებს შეახვედ-

მე არ ვაპირებ, რომ მერაბიშვილს ნაილო ჩემი შვილებს ქონება, უფრო ვფიქრობ, რომ სალაყაია თავისი კავშირებით აკეთებს ყველაფერს. ამ აღნიშნავა, უბრალოდ, ფული ჩაიგდეს ხელში და ქრთამით აკეთებენ ყველაფერს.

რეს მხოლოდ მცირე წილი ავტოგაზისა და შუამთის რესტორნიდან. რესტორანში სეზონური მუშაობა, ავტოგაზი კი გირაოში ყოფილა ჩადებული და ახლა მიაქვს „ქართუ ბანკს“, იმიტომ, რომ ვალებს არ იხდია. — ვისზე განაწილდა დანარჩენი ქონება? — ქონება გაფორმდა პარალიზებულ, ავადმყოფ 80 წლის პაპაზე (მეუღლის მამა). მე მაშინვე ვიცოდი, რომ მის ზურგს უკან მისი ქალიშვილი მართლაც მთელი ქონება მისცა ქალიშვილს, რომელმაც რამდენიმე თვეში ქონების დიდი ნაწილი გაასხვისა. მთელი ქონება გადამალილი, დაკარგული და გასხვისებულია. არადა, ბავშვებს დაჰპირდნენ, ქონებას კი გადაფორმებთ ასე, რადგან საქმეს სჭირდება, მაგრამ ის თქვენი იქნებოდა, თანაც ყოველთვის უნდა საარსებო ფული უნდა გამოეგზავნათ. მაგრამ სამი

წელი, ამ ბავშვებს მამის ქონებიდან კაპიკი არ მიუღიათ. — თქვენ ბევრგან იჩივლებთ, მიმართეთ პრეზიდენტის ადმინისტრაციასაც, მერაბიშვილსაც, მაგრამ ვერაფერს მიაღწიეთ. — დიას, ჯერ კიდევ ომის დანაშაულებზე ვცდილობდი შინაგან საქმეთა მინისტრთან შესვლას, ახლაც ველოდები მერაბიშვილთან შეხვედრას. ვესაუბრე სამინისტროს წარმომადგენელს. მან მითხრა, უფროსები თათბირობენ და გადაწყვეტენ თქვენს შეხვედრას მინისტრთან. გადაწყვეტენ, ალბათ, ღირს თუ არა ჩემი შეხვედრა მერაბიშვილთან. მე მინდოდა ამ ადამიანთან საუბარი, რადგან არ მჯერა, რომ ისიც არის გარეული ამ საქმეში. თუ ის არაფერ შუაშია, ვფიქრობ, თავის გასაკეთებელს გააკეთებს. — სადაც მივდივარ, ყველგან კედელს ვაწყობ. ჩანს, რომ იყო საქმე სასამართლოშიც, პროკურატურაშიც. საქ-

მე, სამი წელია, ძიებაშია და წინ არ მიიწევს. — მერაბიშვილები აღარ არიან ღარიბები, როგორც ადრე, რაში დასჭირდათ მათ თქვენი ქონების მითვისება? — მე არ ვაპირებ, რომ მერაბიშვილმა ნაილო ჩემი შვილების ქონება, უფრო ვფიქრობ, რომ სალაყაია თავისი კავშირებით აკეთებს ყველაფერს. ამ ადამიანებმა, უბრალოდ, ფული ჩაიგდეს ხელში და ქრთამით აკეთებენ ყველაფერს. — რატომ გადმოვიდა თქვენი მული ოჯახით თქვენს სახლში საცხოვრებლად? — არანაირი შემოსავალი არ ჰქონდათ, ჩემმა მეუღლემ გამოაცხადა, ვერ ავიტან ჩემს დისშვილებს რამე უჭირდეთ და 15 წელი ჩვენს ოჯახში აცხოვრა. ბოლოს მისი სულგრძელობის გამო ჩვენ დავიცაჯეთ. ჩვენ გამოგვყარეს სახლიდან და ისინი ცხოვრობენ ჩვენს სახლში.

— სხვა სახლი მათ არ აქვთ?

— ჩემს მეუღლეს ჰქონია შეტანილი „მაგი სტილი“ ფული სამოთახიანი ბინის მშენებლობაზე თავისი დისთვის, ხუთოთახიანი ბინაზე კი — თავისთვის. არ ვიცი, როგორ მოახერხეს, მაგრამ ახლა იმ ხუთოთახიანი ბინაში ისინი ცხოვრობენ. იმიტომ მითვისეს ამხელა თანხები, რომ ის ბინები გაერემონტებიათ, 200-დოლარიანი შპალერები გაეკრათ. ახლა აგვივლიან ჩავივლიან მანქანებით, ჩვენ კი პურის ფული არ გვაქვს.

— თქვენს მეუღლეს ანდერძი არ დაუნერია?

— ვიცოდი, რომ ანდერძი არსებობდა, მეც მაქვს დამოუკიდებლად გამოძიება ჩატარებული, ნოდარის მეგობრებმა დამიდასტურეს ნოდარის ნათქვამი, რომ ყველაფერს უტოვებდა შვილებს. მე ჩემს დისშვილებს ყველაფერი გაუფრთხილე, უთქვამს. ანდერძს დავნერ, აბა, ასე აბურდულ საქმეებს ხომ არ დავტოვებო, ისიც უთქვამს, რომ ბინას, რომელიც ერთად ავაშენეთ, გოგოებს უტოვებდა, პირველ კანონიერ ოჯახს, მაგრამ დღეს ბავშვები გამოყრილები არიან იმ სახლიდან. ნოტარიუსთან როცა მივიდნენ, განუცხადეს, რომ ანდერძი არ არსებობდა. მე ვფიქრობ იმიტომ, არ გამოაჩინეს ანდერძი, რომ ჩემზე ჰქონდა გართულება ნოდარის დას, მაგას არ ვალირებ ჩემი ძმის ქონებასო, ამბობდა.

— გია ჯიქურიშვილს რა ესაქმებოდა თქვენი მეუღლის ქონებასთან?

— ნოდარი თავისთან ამაუშავებდა ჯიქურიშვილს, ქარხნის დირექტორად დანიშნა და მას ჰქონდა ქონების განკარგვის უფლება ნოდარის სიკვდილამდე.

— მეორე ოჯახიც ჰყავდა, როგორც ვიცი, თქვენს მეუღლეს, მათაც ისევე მოექ-

ცნენ, როგორც თქვენს შვილებს?

— დიას, ისინიც ასე დაიყოლიეს. ნოდარის ქონება მთლიანად მის დას დარჩა. ჩვენს სახლში, თბილისის ხუთოთახიანი ბინაში ცხოვრობს და, თურმე ჰქონდა ნოდარს, მთელი ქონება დარჩა მას.

— თქვენ მიმართეთ პრეზიდენტსაც, სააკაშვილი კარგად იცნობდა თქვენს მეუღლეს და ხშირად სტუმრობდა მას, პასუხი არ მიგიღიათ?

— კანცელარიის მისაღებაში ვიკითხე, გამაგებინეთ, ეს წერილები პრეზიდენტამდე მიდის თუ არა-მეთქი, მიდისო მითხრეს. მაგრამ არა მგონია, ეს წერილები აღრესატამდე აღწევდეს. შინაგან საქმეთა სამინისტროში ქეთინო ჯინჭველაძის შვილი, გიორგი ჯინჭველაძე მუშაობს და შეიძლება ის ბლოკავს ჩემს წერილებს.

— ბანკის ვალს რაც შეეხება, ვინ ფარავს მას?

— 2007 წელს, როცა ეს ბავშვები დაიყოლიეს და ხელი მოაწერინეს ქონების დათმობაზე, რადგან ამინებდნენ მამაშენს საფლავიდან ამოთხრიან და ყველაფერს წაიღებენ, რაც გაგვჩინაო, სამი წელი კიდევ იყო ვალის დაფარვამდე, სულ არ იყო საჭირო ამათი ხელის მოწერა. გადახდის გრაფიკი განერილი იყო 2011 წლამდე. ახლა უკვე სადაცაა დადგება 2011 წელი, ჯერ არაფერი არ არის გადახდილი. რომ ვერ გადაიხადეს ვალი, „ქართუ ბანკს“ დამატებით დარჩენილი ქონებაც ჩაუდეს. რომ ნაელო ბანკს პარკი „სანავარდო“ და სხვა ქონება, რომელიც ჩადებული იყო, ჩვენ დარჩენილი ქონებითაც ვიარსებებდით, მაგრამ ამით დამატებით ჩადეს გირაოში სხვა ქონებაც, რისი უფლება არც ბანკს ჰქონდა და არც მათ. არამარტო ეს, ჩემი განქორწინებაც კი გაყალბებულია. „ავტოგაზიდან“ ნუგზარ ჯინჭველაძეს (ამ ბავშვების ნაცვლად) 419 ათასი აქვს გატანილი, დამფუძნებლის ჩადებული ფული. ეს საქმე პროკურატურაში გაყინულია. ექსპერტის პასუხები მოვიდა, რომ მოსარჩელის მოთხოვნაზე ნოდარის ხელმოწერა არ არის, „მამაჩის ბიუროში“ განქორწინების მოწმობის აღნიშვნის ჟურნალში ჩამატებულია საქართველოს ნოდარი, მაგრამ არაფერს არ აკეთებენ. ჩვენი საცხოვრებელი სახლი, სოფლის გამგებლის ორი ცნობის საფუძველზე გადაცემული სხვისთვის იმიტომ, რომ სოფლის გამგებელი გია ჯიქურიშვილის მეგობარი იყო და იმას გააყთებინა. ერთმანეთზე გადახლართული ყველაფერი, საჯარო რეესტრი, ნოტარიუსი და ა.შ. სახლში, რომელიც მე და ნოდარმა 10 წელი ვაშენეთ, დღეს ვიღაც ჯინჭველაძეები ცხოვრობენ და მე და ჩემი შვილები იქ ვერასოდეს ვერ უნდა შევიდეთ?

ყოველი მეორე აშერიკელი ლატავია

აშშ-ში სილატაკის მაჩვენებელმა უკანასკნელი 15 წლის რეკორდს მოხსნა. ამჟამად ქვეყნის მოსახლეობის 14,3%, ანუ 43,6 მილიონი აშერიკელი სილატაკის ზღვარს მიღმა ცხოვრობს. 2008 წელს ეს მაჩვენებელი 13,2 პროცენტს შეადგენდა, მოსახლეობის უკანასკნელი ალწერის ანგარიშის თანახმად კი, მარშანდელი 39,8 მილიონიანი ლატაკია არმია მნიშვნელოვნად შეივსო. ახლა ამერიკელები თავს იმით ინუგებენ, რომ ექსპერტების მიერ ნავარაუდევ 15%-იან სილატაკემდე ჯერ არ მისულან. ამერიკის ოთხსულისანი ოჯახისთვის მინიმალური საარსებო შემოსავალი 2009 წლისათვის 21 954 დოლარად იყო შეფასებული, სილატაკის კატასტროფული ზრდა ქვეყანაში მასიურმა უმუშევრობამ განაპირობა.

არჩევნებში 14 ადამიანი შეინიკა

მიუხედავად იმისა, რომ პარლამენტის ქვედა პალატის არჩევნებზე ხმის მიცემის პროცესის დასრულებას თარიღებზე წინაშეა და დასრულებულია სარაკეტო დარტყმებით უბასუხეს, ავღანეთში არჩევნები მაინც ჩატარდა. ტერაქტები განხორციელდა ლაზის, ბადხანის, გერატის პროვინციებში და მიუხედავად იმისა, რომ არჩევნები უსაფრთხოების გამაყარებული ზომებით იმართებოდა, ხელისუფლებამ დამატებით 100 საკონტროლო-გამშვები პუნქტი გახსნა, საარჩევნო უბნებზე წესრიგის დასაცავად ძალოვანი სტრუქტურების 280 ათასი თანამშრომელი გაამწესა და მათ დასახმარებლად ნატოს სარდლობაც მოხილბული იყო, ამ დღემ 14 ადამიანის სიცოცხლე მაინც იმსხვერპლა. თალიბანი ზარზე მითი იწვევებოდა 150-მდე თავდახმის შესახებ.

ნატოს ნდობის გაღრმავება სურს

ნატოს გენერალურმა მდივანმა ანდრეს ფოგრასმუსენმა ნატოსა და მოსკოვს შორის ნდობის გაღრმავების ახალ გზას მიაგნო და რუსეთს ევროპის რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის ერთიანი სისტემაში მონაწილეობა შესთავაზა. თანამშრომლობის შესაძლო ვარიანტების განსახილველად რუსეთი ნოემბრისთვის დაგეგმილ ლისაბონის სამიტზე მიიწვიეს. შეგახსენებთ, რომ ერთიანი რაკეტსაწინააღმდეგო სისტემის ზოგიერთი ელემენტი უკვე მოქმედია და აშშ-ის, გრენლანდიისა და დიდი ბრიტანეთის საჰაერო სივრცეს ფარავს. მისი არეალის გაფართოების ინიციატივა ჯორჯ ბუშის ადმინისტრაციას ეკუთვნოდა და სისტემების ევროპის რამდენიმე რაიონში განთავსებას გულისხმობდა. რუსეთი ამ გეგმის კატეგორიული წინააღმდეგე იყო.

მარგონიაროთ

მიხეილ სააკაშვილი, საქართველოს პრეზიდენტი:

ჩვენ ბედნიერები ვართ, რომ საქართველოში რევოლუცია როგორც კაცმა, ასევე ქალმა რეფორმატორებმა მოახდინეს. შედეგად ქალებს მეტი საშუალება აქვთ, მონაწილეობა მიიღონ პოლიტიკურ და ეკონომიკურ პროცესებში. ჩვენ ყველაფერს ვაკეთებთ, რომ გენდერულ თანასწორობას მივაღწიოთ. ვცდილობთ, რაც შეიძლება მეტი ქალი იყოს პარლამენტში, ასევე, უფრო მეტი ქალი გვყავს მთავრობაში.

„ინტერპრესნიუსი“

ედუარდ შევარდნაძე, ექსპრეზიდენტი:

თუ ინგლისური ენის სახელმწიფო ენად გამოცხადებას შეეცდება, სააკაშვილს 26 მაისი და ასი ათასი კაცი მოენატრება!

„ასავალ-დასავალი“

ზაბატა გვილაძე, ლეიბორისტული პარტიის აღმასრულებელი მდივანი:

საკაშვილის მიზანია, საქართველოში დარჩეს 600-800 ათასი ადამიანი, რომლებიც მის „ნაცმო“-სა და უცხოელ ტურისტებს მოემსახურებიან — მიმტანებად, მძღოლებად და მასპინძლებად! — მეძავება!

„ასავალ-დასავალი“

ირაკლი გილაშვილი, „ეროვნული ფორუმის“ ერთ-ერთი ლიდერი:

მარტივი სტატისტიკაა, რომ საქართველოში 20 წლის წინათ ცხოვრობდა 5 მილიონ 400 ათასი კაცი და იყო 3 მილიონ 400 ათასი ამომრჩეველი. დღეს ცხოვრობს ოციციკალიური სტატისტიკით 4 მილიონ 400 ათასი კაცი და ამომრჩეველი არის 3 მილიონ 500 ათასი კაცი.

„ალია“

დავით ზურაბიძე, „რესპუბლიკური პარტიის“ წევრი:

პოლიტიკოსებსაც შეუძლიათ თავისი ხედეა ჰქონდეთ, მაგრამ „ისტორიული სიმართლე“ დაადგინოს სახელმწიფომ, ეს არის სიგიჟე!

„ალია“

გენო კალანდია, აფხაზეთის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს წევრი:

აუჰ, სასწაული რაღაცა გავიგე, კაცო, რამ გამართვინათ რუხის ციხეში 500-კაციანი ღრეობა? სააკაშვილიც იქ ყოფილა, 100 ჯიბი იდგაო. მიდიხარ საქეიფოდ და რუხის ციხეში? თან საზღვარია, ბიჭო, ნუთუ გონიერი ადამიანი აღარ დარჩა ამ ქვეყანაში?

„ალია“

ზაზა ნათელაშვილი, ლეიბორისტული პარტიის ლიდერი:

იმისათვის, რომ სააკაშვილმა სკამი გადაიჩინოს, ამერიკელებმა მიიღეს ჩვენი ჯარისკაცები ავღანეთში, იქ იხოცებინან, იჭრებინან და რაღაცებს კიდევ მალავენ. ვილაც ჯავახიშვილია, იმან თვალი დაკარგა. პრაქტიკულად, ჩვენ ვართ ხელის ბიჭები... აღარ მინდა ვთქვა, ჩვენ ვართ ვაგზლის „სლიუხები“.

„ქრონიკა“

მანანა ნიკოლაიშვილი, „განათლების ლიგის“ პრეზიდენტი:

ხალხო, თქვენი შვილები საფრთხეში არიან. „არა“ უთხარით მანდატურებს, დაიცავით თქვენი შვილების ფსიქიკა და სიცოცხლე. „არა“ უთხარით ამ მახინჯ, სატანურ რეფორმებს! ეს ბავშვები თქვენი შვილები არიან, სააკაშვილის და ნაციონალების საკუთრებად ნუ გადააქცევთ თქვენს პატარებს...

„ასავალ-დასავალი“

დიდი საჭადრაკო დაფა ამოყიდა

გასულ კვირას ხელისუფლებაც და ოპოზიციაც უცნაური სიმშვიდით გამოირჩეოდნენ, ისე, თითქოს რესპუბლიკაში მორჩენილი ტაზეპამის მარაგი ძმურად გაიყვეს. მიხეილ სააკაშვილი, ძირითადად, საზღვარგარეთ იმყოფებოდა და იქ დიდად არ უზმაურია, „ეროვნული ფორუმი“ ხელმწიფებს ისეთივე მონდომებით აგროვებდა, როგორსაც ამას შევარდნაძის დროს მოძრაობა „მძღველი“ აკეთებდა, მისი ლიდერები კი სამომავლო გეგმებზე დუმდნენ, როგორც გესტაპოს მიერ შეპყრობილი „ახალგაზრდა გვარდიელები“ ამავე სახელწოდების წიგნიდან და შესაბამისი ფილმიდან. ვერაფერს ვიზამთ, ტაქტიკა აქვთ ასეთი; გაისუსნენ სხვა ოპოზიციური პარტიებიც. ეს პაუზა მშვენიერი საბაბია იმისთვის, რომ მიმდინარე პროცესებს უფრო კარგად შევხედოთ, გეოპოლიტიკურ პერსპექტივაში, რომელიც ჩვენი შიდაპოლიტიკური პალატის დაბამბულ კედლებს სცდება.

რაღაც აუპარად ხდება

ბოლო დროს ბუნდოვანი გამოთქმა „რაღაც ხდება“ კერძო საუბრებში სულ უფრო ხშირად ფიგურირებს. მას იყენებენ არა მხოლოდ უბრალო ადამიანები, რომელთაც ცვალებადი გარემოს აღწერა უჭირთ, არამედ მეტად გამოცდილი პოლიტიკოსები და მეტ-ნაკლებად ჭარბბი ექსპერტები (რათქმა უნდა, კერძო საუბრებში, თორემ ტელეკრანიდან ისე თავდაჯერებულად საუბრობენ, თითქოს ხუთი წლის ასაკში ფერმას თეორემა დამტკიცებული ჰქონდა და მტკიცებულებები განსწავლული). ზოგი მათგანი მაღალფარდოვანად ამბობს კიდევ: „ამჟამად ხდება რაღაც“. ეს ბუნებრივია, რადგან ახალი რეალობა ძველი სააზროვნო სქემების ჩარჩოებში ვერ ეტევა. დრო იცვლება, ძველი რომაელების თქმისა არ იყოს, ჩვენც მასთან ერთად ვიცვლებით. მართალია, მიხეილ

თიორიულად აუ-ის აბიოვი შიიკაბა ჩინაროს სააკაშვილის ხელისუფლის შენარგნაბა, თუხა ან კანასკნალს განვილ კერიოფი სააკაშვილის გარგონიარო და ადამიანთა უფლებების დარგონიარო გარგონიარო აკაშვილი გარგონიარო, სოლო სააკაშვილის შენარგნაბა თითი სახლისთის, ხელოი გარგონიაროთი არ იყო, დანასაკანს «ჩეოლანს სახელოის გარგონიარო» — სთიკანაფაშ შიიკაბა და გარგონიაროთი არ იყო.

საკაშვილზე ეს წესი ერთი შეხედვით არ ვრცელდება, მაგრამ, ცხადია, დროის მდინარე მასაც წაიღებს, მიუხედავად იმისა, დინების წინააღმდეგ იცურებს ის, თუ ხავსს ჩაეჭიდება. რას მოასწავებს ახალი რეალობა, რომელშიც, როგორც ჩანს, რაღაც ნამდვილად „ხდება“ სამხრეთ კავკასიისთვის, სადაც რუსეთის გავლენა აგვისტოს ომიდან გასულ ორ წელიწადში მნიშვნელოვნად გაიზარდა? კრედიტორმა სამხედრო ბაზების სომხეთსა და საქართველოს სეპარატისტულ რესპუბლიკებში და, ფაქტობრივად, კონტროლზე აიყვანა საქართველოს საშავრო სივრცე, რადგან აფხაზეთში განლა-

გებული სახენიტი-სარაკეტი სისტემები დასავლეთ საქართველოს მთელ საშავრო სივრცეს „კეტავს“. კრემლმა ხარისხობრივად გააუმჯობესა ურთიერთობები თურქეთთან და მიანლია უმნიშვნელოვანეს შეთანხმებას აზერბაიჯანთან, რომელიც წლიდან წლამდე ამ ქვეყანაში მოპოვებული გაზის სულ უფრო დიდი მოცულობის შესყიდვის შესაძლებლობას აძლევს, რაც დასავლეთზე ორიენტირებული პროექტების (მაგ. „ნაბუკო“) ტორმედირების შესაძლებლობას ქმნის. აშშ ასეთი მიღწევებით ვერ დაიკვებინს, მისი გავლენა აზერბაიჯანსა და სომხეთზე შესუსტდა, საქართველოს ნატოში განწევრების საკითხი დაიბლოკა, სამხედ-

რო ბავების დაფუნებაზე ლაპარაკი ხომ საერთოდ ზედმეტია. თეორიულად აშშ-ის აქტივობა შეიძლება ჩაინეროს სააკაშვილის ხელისუფლების შენარჩუნება, თუმცა ამ უკანასკნელს განვილო კერიოდში საგარეო ვალის გარდისა და ადამიანთა უფლებების დარღვევის გარდა ღირსშესანიშნავი არაფერი გაუკეთებია, ხოლო სააკაშვილის შენარჩუნება თეთრი სახლისთვის, ცნობილი გამოწვევების არ იყო, დამსგავსა „ჩემოდანს სახელურის გარემე“ — სათრევადაც მძიმეა და გადასადგებადაც ჯერჯერობით ენანებათ. შენადლოა, იმ შემთხვევაში, თუ აშშ სამხრეთ კავკასიაზე კონცენტრაციას მოახდენდა, ის შეძლებდა რუსე-

მოკლად

პრაილიანი სიტყვით გაყოფიდა

საქართველოს პრეზიდენტი გაეროს შტაბბინაში სიტყვით გამოვიდა და იქ შეკრებილ საზოგადოებას კიდევ ერთხელ ასწავლა, როგორ უნდა იქნეს მიღწეული „სწრაფი ეკონომიკური განვითარება, სამუშაო ადგილები უზრუნველყოფა და ხელსაყრელი საინვესტიციო გარემოს შექმნა“. შემდეგ კი დაასკვნა, რომ „ვერც ერთი ქვეყანა ვერ შეინარჩუნებს სტაბილურობას, თუ არ იზრუნებს სიღარიბის დონის შემცირებაზე, საგანმანათლებლო და ჯანდაცვის სისტემების დახეხვაზე“. საქართველომ ამ ყველაფერზე; ცხადია, უკვე იზრუნა და, რათქმა უნდა, წარმატებითაც, მაგრამ, სააკაშვილის მტკიცებით, ეს მხოლოდ დასაწყისია. „იყო შესაძლებლობა, რომ საქართველო ბიუროკრატიული ქვეყანა გამხდარიყო, ამის ნაცვლად ჩვენმა ქვეყანამ მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწია. ახლა ის ათასწლეულის გამოწვევების მოგვარების პროცესში ერთ-ერთ მნიშვნელოვან როლს ასრულებს“, — განაცხადა სააკაშვილმა.

პრაილიანი

პრეზიდენტ სააკაშვილს ამერიკაში 90-ზე მეტი ორმხრივი და მრავალმხრივი შეხვედრა აქვს დაგეგმილი და ცხადია, ვისაც ხედება, ყველას უკლებლივ ეპატივება საქართველოში მის მიერ ჩადენილი საოცრებების საკუთარი თვალთ სახსავად. როგორც მისმა პრეს-სპიკერმა მანანა მანჯგალაძემ განაცხადა, ამგვარ შეთავაზებაზე უკვე განაცხადა თანხმობა ხორვატიის პრეზიდენტმა ივო იოსოპოვიჩმა. ბოლო დროს ჩვენი პრეზიდენტი ორდღიანი ვიზიტებით გამგზავრების შემდეგ ორი კვირით კი იკარგება ხოლომე უგზო-უკვლოდ, მაგრამ იმედია, ამჯერად სტუმარს ჩამოასწრებს. ვიზიტის ფარგლებში სააკაშვილი უკვე შეხვდა ევროკომისიის თავმჯდომარე ჟოზე მანუელ ბაროზოსა და ევროკავშირის სპეციალურ წარმომადგენელს უსაფრთხოებისა და საგარეო პოლიტიკის საკითხებში, კეტრინ ეშტონს. რაც შეეხება ნატოს გენერალურ მდივანს, ანდერს ფოლსანგს, მან ალიანსის „ფილოსოფიის ნაწილის“ შესაბამისად კიდევ ერთხელ დაგვიდასტურა, რომ „კარი ღიაა“.

საქართველო

თის წინსვლის შეჩერებას, თუმცა ამის გაკეთების სურვილი ვაშინგტონში ნამდვილად არ შეინიშნება, თეთრ სახლს აშკარად სხვა პრიორიტეტები აქვს. არსებული ტენდენციები მომავალ ათწლეულში რეგიონის რუსეთისადმი დაქვემდებარებას მოასწავებს და ამას დასავლეთში მშვენივრად აცნობიერებენ; კაცმა რომ თქვას, ეს აღმოსავლეთშიც ესმით.

„ფორუმობა, ამიერიდან კავსისისთვის სასარგებლო იქნება მორიგება ზესახელმწიფოებს შორის, თუ ისინი მტრული ზრახვების არარსებობის პირობებში ერთმანეთის ინტერესებს აღიარებენ. გარე ძალებმა უნდა მოილაპარაკონ, რომ რეგიონს იარაღს არ მიანდინონ და ნებისმიერ ნაბიჯს კონფლიქტის მიმართულებით ერთობლივად აღკვეთენ, თუმცა ამას აზრი მხოლოდ მაშინ ექნება, როდესაც რეგიონი ნებისმიერი უსაფრთხოების ალიანსის მიღმა აღმოჩნდება და მისი „გარდამავალი“ სტატუსი მას კონფლიქტის ზონიდან ნეიტრალიზაციის ზონად გადაქცევს“, — მსგავს აზრებს XXI საუკუნის პირველ ხუთწლეულში მხოლოდ ზოგიერთი რუსი ან მაქსიმუმ გერმანელი პოლიტოლოგისგან თუ მოვისმენდით; ამჟამად კი ასეთი მონიციებიდან ანგლო-ამერიკელებიც გამოდიან. „Foreign Policy“-ში გამოქვეყნებული ნერილის ავტორი, თომას დე ვაალი ფრანკი სერიოზული ორგანიზაციის — „კარნეგი ფონდის“ ექსპერტი, ადრის „Institute for War & Peace Reporting“-ის დირექტორი იყო. თუ მხოლოდ თანამდებობების სახელწოდებებს შევხედავთ, ალბათ, მოგვეჩვენება, რომ დე ვაალი „ჩამოაღბორანტს“, თუმცა, თუ მხედველობაში დასავლური საზოგადოებრივი ცენტრების არაფორმალურ იერარქიას მივიღებთ, ეს რეალური დანინაურებაა. ერთი ნაბიჯი (უმრავლესობისთვის ის ერთადერთი ნაბიჯად რჩება) იმ პირამიდის მწვერვლისკენ, რომელსაც საერთაშორისო პოლიტიკის არქიტექტორები იკავებენ. დე ვაალის ნერილი ერთგვარი პასუხია იმ გაურკვევლობაზე, რომელიც დასავლეთში სამხრეთ კავკასიასთან დაკავშირებით სუფევს და, ამავე დროს იმ მიდგომების პირველადი ფორმულირება, რომელიც გარკვეულ გავლენიან წრეებში ამ საკითხთან დაკავშირებით (საგარეო დიპლომატიის კონსულტაციის) არსებობს. ალბათ, შეცდომა იქნება, ვიფიქროთ, რომ ეს ცუდ ხასიათზე გაღვიძებული ადამიანის პირადი იმპროვიზაციაა.

რით ჰგავს საუკუნისწინანდელი ვითარება დღევანდელს? გარკვეული თვალთახედვით, ის იდენტურია. არსებობს მესამე ძალა — ჩინეთი, ამავე დროს რუსეთის სამხრეთით (კერძოდ, ამიერიდან კავსისში) წინ მიიწევს და არაფერი მიანიშნებს იმაზე, რომ დასავლეთი მის შეჩერებას შეძლებს (ან მონდომებულაქვს გააკეთოს). ძველი ბრიტანული გამოხატულებაა, „როდესაც თამაშის წესები უცვლელ მდგომარეობაშია, თანადად მდგომარეობს, თანადად ურყეველია, ისინი მათ ცვლიან“, შეგვიძლია შემდეგი გაგებები და დავამატოთ: „როდესაც უცვლელ მდგომარეობაშია, თანადად მდგომარეობს, თანადად ურყეველია, ისინი მათ ცვლიან“. ამ აზარტული სახელით შევა ისტორიაში (და ანმეოში) რუსეთისა და ბრიტანეთის (შემდგომ მას აშშ ჩაენაცვლა, თუმცა ბრიტანელები ამ თამაშიდან არ გასულან და ვაშინგტონის უმცროსი პარტნიორების როლს ასრულებენ) გეოპოლიტიკური ჭიდილი აზიაში, რომელშიც რუსეთის მო-

ქმედების ვექტორი მიმართული იყო ჩრდილოეთიდან სამხრეთისკენ, თბილი ზღვებისკენ, ხოლო ანგლო-ამერიკული — პირიქით, რუსეთისკენ მდიდარი სამხრეთ კავკასიისკენ და ცენტრალური აზიისკენ.

თუმცა მარადიული „დიდი თამაში“ შეიძლება დროებით შეჩერდეს და ამის პრეცედენტი არსებობს. I მსოფლიო ომის წინ, 1907-ში, რუსეთმა და დიდმა ბრიტანეთმა ხელი მოაწერეს კონვენციას, რომელმაც მკაფიოდ გამოიხატა გავლენის სფეროები აზიაში (ავღანეთი, პამირი), ხოლო სპარსეთი, ფაქტობრივად, ორივე იმპერიის ერთობლივ სამფლობელოდ, კონდომინიუმად აქცია. შეთანხმების ინიციატორი ლონდონი იყო და ამას ორი წინაპირობა განსაზღვრავდა: ა) ახლოდებობა და შეტაკება გერმანიასთან, რომელიც ლონდონი და პეტერბურგი მოკავშირეები უნდა ყოფილიყვნენ. ამასთანავე, გერმანიას აზიის შუაგულში შეღწევის კონკრეტული გეგმები ჰქონდა (მაგ. რკინიგზის გაყვანა ბალდადამდე, ავღანურ საქმეებში ჩარევის მცდელობა) და აზიის ორი მთავარი მოთამაშე „ორი მიწის ერთიანობა“ პრინციპით გაერთიანდა; ბ) რუსეთის პოლიტიკა რეგიონში, კერძოდ სპარსეთში სწრაფად ძლიერდებოდა. იმ ვითარებაში დროებითი დაზავება ლონდონისთვის საუკეთესო გადაწყვეტილება იყო. თომას დე ვაალი ბრიტანელია და ამ გარემოების ფასი და მნიშვნელობა, სავარაუდოდ, ძალიან კარგად ესმის.

რით ჰგავს საუკუნისწინანდელი ვითარება დღევანდელს? გარკვეული თვალთახედვით, ის იდენტურია. არსებობს მესამე ძალა — ჩინეთი, ამავე დროს რუსეთის სამხრეთით (კერძოდ, ამიერიდან კავსისში) წინ მიიწევს და არაფერი მიანიშნებს იმაზე, რომ დასავლეთი მის შეჩერებას შეძლებს (ან მონდომებულაქვს გააკეთოს). ძველი ბრიტანული გამოხატულებაა, „როდესაც თამაშის წესები უცვლელ მდგომარეობაშია, თანადად მდგომარეობს, თანადად ურყეველია, ისინი მათ ცვლიან“, შეგვიძლია შემდეგი გაგებები და დავამატოთ: „როდესაც უცვლელ მდგომარეობაშია, თანადად მდგომარეობს, თანადად ურყეველია, ისინი მათ ცვლიან“. ამ აზარტული სახელით შევა ისტორიაში (და ანმეოში) რუსეთისა და ბრიტანეთის (შემდგომ მას აშშ ჩაენაცვლა, თუმცა ბრიტანელები ამ თამაშიდან არ გასულან და ვაშინგტონის უმცროსი პარტნიორების როლს ასრულებენ) გეოპოლიტიკური ჭიდილი აზიაში, რომელშიც რუსეთის მო-

თუ ამას რეალური პოლიტიკის ენაზე გადავთარგმნოთ, ეს ანგლო-ამერიკელების და რუსების მიერ სამხრეთ კავკასიაზე კონდომინიუმის (ხოლო ცენტრალურ აზიაში გავლენის სფეროების გამოიჯენის) შეთავაზებაა, პრინციპით „ორი მიწის ერთი, ანუ ჩინეთი“. თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“. თუ ჩვენ ავიღებთ XIX საუკუნის 80-90-იანი წლების ინდოეთის ვიცემეფების, სხვა ინგლისელი მაღალჩინოსნების დღიურებსა და წერილებს ლონდონში, სწორედ ასეთ (ერთი ერთზე) შეფასებებს შევხვდებით; ცბიერი „ტრუზემები“, თურმე დიადი იმპერიებით მანიპულირებენ, ამიტომ აუცილებელია მათი ერთობლივი გაკოჭვა, „გულითადი თანხმობის“ სულისკვეთებიდან გამომდინარე (რა მნიშვნელობა აქვს, იქნება ეს ავღანეთი აბდურ რახმან ხანი (XIX საუკუნე), ნიჭიერი მმართველი, თუ მიხეილ სააკაშვილი, რომლის შესახებ ისედაც ყველაფერი ვიცით). ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ მცირე რეგიონული სახელმწიფოები აბსოლუტურად უსუსურები არიან, თუმცა მათი შესაძლებლობების გაზვიადება, ალბათ, არ ღირს. შემდეგ დე ვაალი კიდევ „ორ ილუზიაზე“ მიუთითებს, რომლებიც, მისი თქმით, არსებული ვითარების რეალისტურ აღქმას ხელს უშლის.

წერილში, რომლის განხილვას ამდენი დრო დაეთმეთ, უამრავი სხვა საინტერესო ნიაღვრებაა, თუმცა ჩვენ ის, უპირველეს ყოვლისა, გვინტერესებდა, როგორც დასავლეთში შექმნილი განწყობის ერთ-ერთი ინდიკატორი, გარკვეული გავლენიანი წრეების მიდგომის ილუსტრაცია, თორემ განხილული პრინციპების პრაქტიკული რეალიზაცია, განსახილველად საინტერესოა, თუმცა დიდი პოლიტიკის გადასახედიდან მხოლოდ ტექნიკურ საკითხს წარმოადგენს.

მიუხედავად იმისა, დათანხმდება თუ არა რუსეთი 1907 წლის კონვენციის მსგავს გარიგებას თუ სამხრეთ კავკასიაში ფორსირებულ წინსვლას განაგრძობს, სააკაშვილის ხელისუფლების პერსპექტივები ნებისმიერ შემთხვევაში ფრიად საეჭვო ჩანს.

„ვინაობა, ანთიკაპისისთვის სსსრკ-ის იქნება მორიგება ზესახელმწიფოებს შორის, თუ ისინი მტრული ზრახვების არარსებობის პირობებში ერთმანეთის ინტერესებს აღიარებენ. გარე ძალებმა უნდა მოილაპარაკონ, რომ რეგიონს იარაღს არ მიანდინონ და ნებისმიერ ნაბიჯს კონფლიქტის მიმართულებით ერთობლივად აღკვეთენ, თუმცა ამას აზრი მხოლოდ მაშინ ექნება, როდესაც რეგიონი ნებისმიერი უსაფრთხოების ალიანსის მიღმა აღმოჩნდება და მისი „გარდამავალი“ სტატუსი მას კონფლიქტის ზონიდან ნეიტრალიზაციის ზონად გადაქცევს“

თუ ამას რეალური პოლიტიკის ენაზე გადავთარგმნოთ, ეს ანგლო-ამერიკელების და რუსების მიერ სამხრეთ კავკასიაზე კონდომინიუმის (ხოლო ცენტრალურ აზიაში გავლენის სფეროების გამოიჯენის) შეთავაზებაა, პრინციპით „ორი მიწის ერთი, ანუ ჩინეთი“.

თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

თუ ამას რეალური პოლიტიკის ენაზე გადავთარგმნოთ, ეს ანგლო-ამერიკელების და რუსების მიერ სამხრეთ კავკასიაზე კონდომინიუმის (ხოლო ცენტრალურ აზიაში გავლენის სფეროების გამოიჯენის) შეთავაზებაა, პრინციპით „ორი მიწის ერთი, ანუ ჩინეთი“.

თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

დასავლეთი მის შეჩერებას შეძლებს (ან მონდომებულაქვს გააკეთოს) ძველი ბრიტანული გამოხატულებაა, „როდესაც თამაშის წესები უცვლელ მდგომარეობაშია, თანადად მდგომარეობს, თანადად ურყეველია, ისინი მათ ცვლიან“

თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

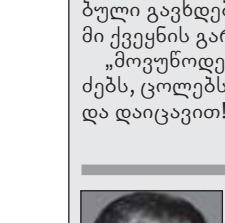
თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

თუმცა დღეს კიბონიგის დრო არ არის და მსგავსი ცინიკური შემოთავაზებები ლიტერატურა არ კეთდება, სავარაუდოდ, ამიტომ თომას დე ვაალი მოუწოდებს, „დიდი თამაშის შეწყვეტისაკენ“ (რომლის შესაძლო ქვეტექსტზე უკვე ვისაუბრეთ) და ამასთანავე წერს, რომ „ყველაზე დიდი ილუზია ამ რეგიონის „დიდ საჭადრაკო დაფა“ წარმოდგენაა, რომელზეც დიდი სახელმწიფოები პატარებს, როგორც პაიკებს, ისე ამოძრავებენ, საკუთარი ინსტრუმენტების შესაბამისად. სინამდვილეში კი გეოპოლიტიკური კლიმატი როგორც არ უნდა იცვლებოდა, ადგილობრივი პოლიტიკოსები ყოველთვის ახერხებენ საგარეო ძალით მანიპულირებას, ყოველ შემთხვევაში ისეთივე დონით, როგორც დიდები მათი მანიპულირებენ“.

მაგრაზნიანი

ლალი აფციაური, ადვოკატი:
ვეროსაბჭოს წესდებებში წერია: ქვეყანა, რომელიც მასობრივად არღვევს ადამიანის უფლებებს, უნდა გაირიცხოს ვეროსაბჭოდან! იძულებული გავხდებით, შევადგინოთ ხელმწიფოები და ჩემი ქვეყნის გარიცხვა მოვითხოვო ვეროსაბჭოდან. „მოვუწოდებ პატიმართა დედებს, მამებს, ძებს, ძეებს, ცოლებს: ოჯახის წევრს გიკლავენ, გამოდიდ და დაიცავით!“

სოზარ სუბარი, ყოფილი სახალხო დამცველი:
თუ საერთაშორისო დოკუმენტებში გინერია, რომ ყველა ადამიანს აქვს არჩევნების მონაწილეობის და არჩევნებით ხელისუფლების შეცვლის უფლება და ხედავ, რომ არჩევნები გადაიქცა ფარსად, არ გაქვს შანსი, ოდესმე არჩევნები მოივოდ და ხალხი ფეხებზე ჰკიდიათ, მაშინ უნდა აჯანყდეთ! თუ ვინმეს აქვს ამის თავი, აჯანყდეს და გაუძღვეს ერს!

ლალო პაპაძე, მეცნიერ-ეკონომისტი:
სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, როდესაც ხანძრების ფონზე ხორბალზე უნდა დაეწყო ფიქრი, ამ დროს ჩვენ ვიცით, რომ ძირითადი განცხადებები ბაყაყებსა და ნიაგებზე კეთდება და თურმე წინაპის ექსპორტმა უნდა გადაარჩინოს საქართველო.

ჯანსუღ ჩარკვიანი, პოეტი:
მაგალითად, მე ვეუბნები ხელისუფლების რომელიმე მაღალი თანამდებობის პირს, — მიმუნი ხარმეთი. თუ იმან იცის ინგლისური, ვერ მიჩვილებს, რადგან ინგლისურად „მიამუნ“ არის „ჩემი მთავარი“. ჩემი მთავარი, თუ ვეტყვი, პირიქით, გაუხარდება.

თინეზი სიბუა, საქართველოს ყოფილი პრემიერ-მინისტრი:
ახლა ოპოზიცია იმდენად დასუსტებულია, რომ სააკაშვილს არ ეშინია, მაგრამ ძალიან ეშინია ცარიელი ბიუჯეტისა, რამაც შეიძლება ხალხი გამოიყვაროს ქუჩაში.

თიკა კანდელაკი, ტელეჟურნალისტი:
საქართველოში ჩამოსვლის სურვილი გამიჩნდა. მინდა, სააკაშვილს თვალეში ჩავხედო. მაინტერესებს, ინამუსებს თუ არა, რომ თვითონაც ჩამხედოს თვალეში და თავისი ნაბოღვარი კიდევ ერთხელ, ჩემ წინაშე გამოვიროს? მაგრამ სააკაშვილი ამას როგორ გამიბედებს...

ბუბაზ სანიძე, „ეროვნული ფორუმის“ ლიდერი:
ამირანი არ ვარ, რომ ბაყაყად ვეცნოთ თავი ეოჭრა. გმირობას არავის ვთხოვ, ერთადერთს ვითხოვ, — როცა ვიტყვი, იმ დროს გამოვიდეთ. წინასწარ დროს არ გამოვაცხადებ. არა ვარ იმ ტყუაზე, მერაბიშვილს პრესაში გამოუქვეყნო სამოქმედო გეგმა.

ვალერი გელახიანი, პოლიტიკური დევნილი:
დამიხსოვრეთ ჩემი სიტყვები: სააკაშვილი ემზადება არა პრემიერ-მინისტრობისათვის, არამედ კიდევ ერთხელ — მესამე ვადით პრეზიდენტობისათვის და თუ ქართველი ხალხი უფლებას მისცემს, ამას გააკეთებს კიდევ.

ლეონიდი ბონიაკა

პაფრეზაზანი

სარგაი ლაშვიანი,
რუსეთის საგარეო
საქმეთა მინისტრი:

საქართველო რუსეთს რასობრივი დისკრიმინაციის ლიკვიდაციის კონვენციის დარღვევებში 1990-იანი წლებიდან ადანაშაულებს და აქამდე თბილისს ამგვარი სარჩელით არც ერთი სასამართლოსთვის არ მიუმართავს. საქართველო, ასევე, არ გამოსულა ბრალდებით 8 აგვისტოს ღამეს. ამ ქვეყანამ სასამართლოს მხოლოდ მას შემდეგ მიმართა, რაც ბატონი სააკაშვილის ავანტურა ჩავარდა. დასკვნები თავად გააკეთეთ.

სარგაი ბაგაშვილი,
აფხაზეთის
დე ფაქტო პრეზიდენტი:

2008 წლის აგვისტოს მოვლენების გამეორების გამოცხადება არ შეიძლება. ამას იმაზე დაკვირვების შედეგად ვამბობ, თუ როგორ განაგრძობენ დასავლეთის ქვეყნები საქართველოს შეიარაღებას.

newsru.com

ილაკობაძე ირაკლი,
სამხრეთ ოსეთის
დე ფაქტო პრეზიდენტი:

დღეს უარს აცხადებს რა, ხელი მოაწეროს მემორანდუმს ძალის გამოყენების შეწყვეტის თაობაზე, საქართველოს ხელისუფლება სამხრეთ ოსეთის, აფხაზეთისა და რუსეთის მშვიდობიანი ინიციატივებს უარყოფს.

newsru.com

ანატოლი სარდუკოვი,
რუსეთის ფედერაციის
თავდაცვის მინისტრი:

გარნმუნებთ, რომ 2008 წელს სამხრეთ ოსეთის წინააღმდეგ განხორციელებული მსგავსი აგრესიის საქართველოს მხრიდან გამეორების შემთხვევაში არა ხუთი დღე, არამედ გაცილებით ნაკლები დრო დაგვჭირდება.

newsru.com

სილვიო ბერლუსკონი,
იტალიის პრემიერ-მინისტრი:

მრავალწლიანი ტოტალიტარული მის შემდეგ რუსეთის ფედერაცია ძალიან ბევრს აკეთებს იმისათვის, რომ დემოკრატიისაკენ მიმავალ გზაზე წინ წაიწიოს და დიდი ნაბიჯებით მიდის. პირადად გავიცანი ჯერ პრეზიდენტი პუტინი, შემდეგ კი პრეზიდენტი მედვედევი, დავამყარე მათთან პირდაპირი მეგობრული ურთიერთობები და შემიძლია დავარწმუნოთ მათ ნამდვილ, გულწრფელ სურვილში, ააშენონ დემოკრატიული რუსეთი. რაც შეეხება ჩვენს ურთიერთობებს, ის ვერ იქნება იმაზე უკეთესი, ვიდრე ახლაა.

putin.ru

თურქიზასიის საფრთხე და ბრანდოვული ქართული მითი

ჩვენი სახელგანთქმული მომღერლის, პაატა ბურჭულაძის რეპერტუარში ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი პარტიაა ნაბუკო. მაგრამ დღეს, როდესაც ნაბუკოს ახსენებენ, ოპერას ან ბიბლიურ გმირ ნაბუქოდონოსორს კი არ წარმოვიდგენთ, არამედ გავსაადენს, რომელიც შენდება თუ არ შენდება, ვერაფრის გაუგია და რომელსაც საქართველოზე უნდა გაველო. წინა კვირაში რიხით გვაცნობეს, რომ ბაქოში სამმა პრეზიდენტმა — სააკაშვილმა, ალიევმა და რუმინეთის პირველმა პირმა ხელი მოაწერეს პროექტს, რომლის მიხედვითაც აზერბაიჯანის გაზი საქართველოს გავლით ფოთში ჩავიდოდა, იქ საცავი აშენდებოდა და შემდეგ ტანკერებით რუმინეთში გადაიტანდნენ „მთელი ევროპისათვის“. ეს ცოტა რთულად განსახორციელებელი პროექტი მეორე დღეს ქართული ტელევიზიიდან გაქრა. არადა, ასეთ საპიარო პროექტს ჩვეულებრივ მთელი კვირა ატრიალებენ ხოლმე.

ნაბუკოს პროექტი 2009 წელს ორჯერ განიხილეს — აპრილში ენერჯეტიკულ სამიტზე, სოფიაში (იქ სააკაშვილი არ იყო), აგვისტოში ბოლზოში (იქ იყო) და ახლაში პრაღის სამიტზე, რომელსაც ანატოლი სარდუკოვი (და ერთი ფოტოს არ გვაქვს იმის სანახავად, ხელი მაინც ტუჩამოართვა მან დაუპატიჟებლად ჩასულ სააკაშვილს).

საქმე ისაა, რომ იმავე დღეს ყაზახეთის დედაქალაქ ასტანაში უკრაინის პრეზიდენტმა იანუკოვიჩმა და ყაზახეთის პრეზიდენტმა ნაზარბაევმა ხელი მოაწერეს ხელშეკრულებას ყაზახური გაზის უკრაინის გავლით ევროპისათვის მიწოდების შესახებ. ამით ბაქოს ხელშეკრულებას აზრი დაეკარგა. გაუგებარია, იცოდნენ კი ამ სამმა პრეზიდენტმა ასტანის შეხვედრის შესახებ და, თუ იცოდნენ, დროს რატომ კარგავდნენ უაზრო პროექტზე?

ნაბუკოს პროექტს ჯერ კიდევ 2002 წლის თებერვალში ვენაში ჩაეშალა საფუძველი — კასპიური გაზი აზერბაიჯანისა და რუმინეთის შუამდგომლობით და, შესაძლოა, ირანიდან უნდა მიენდობინათ ევროპისათვის. ვინაიდან იმავე საღამოს ხუთი ქვეყნის პირველი პირი (თურქეთი, უნგრეთი, ბულგარეთი, რუმინეთი და ავსტრია) ვენის სახელმწიფო ოპერის თეატრში ჯუჯუკე ვერლის განთქმულ ოპერას დაესწრნენ, სახელმწიფო ნაბუკოც ამიტომ მიეცა. 2008 წლის თებერვალში ამ პროექტს გერმანიაც შეუერთდა. ნაბუკო — ეს სახელი დღეს, ალბათ, ყველა ქართველმა

იცის. მაგრამ მე ამოვიღე ამ პროექტთან დაკავშირებული ყველა დოკუმენტი და, ჩემდა გასაოცრად, ვერსად საქართველოს ხსენებას ვერ მიაგავნი. იმისათვის, რომ ტენდენციურობა არ დამნაშავეს, ამიტომ მკითხველს ამ მილსადენთან დაკავშირებულ სრულ ინფორმაციას მივანოვებ.

წლეულს, 6 სექტემბერს, ბრიუსელში ხელი მოეწერა „სამანდატო წერილს“, რომელსაც ხელს აწერდა EBRD (ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი), IFC (ევროპის საინვესტიციო ბანკი) და ნაბუკოს კომპანია. ამ მანდატით სამ ფინანსურ ინსტიტუტს ევალებოდა, მოიძიონ ოთხი მილიარდი ევრო ევროპის ბაზარზე (ავსტრია) მილსადენით დაკავშირებისათვის.

2008 წლის თებერვალში აზერბაიჯანმა ხელი მოაწერა კონტრაქტს, რომ ის გაზის წარმოებას შემდეგ ხუთ წელიწადში ორმაგად გაზრდის, რათა იგი ამ მილსადენისათვის მიენდობინა. ლაპარაკია შპს-დენიზის სახელისაზე. თურქეთის პრეზიდენტმა 2009 წლის თებერვალში განაცხადა, რომ ის ამ პროექტ-

ში მონაწილეობას მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიიღებს, თუ მას ამ მილსადენით გატარებული გაზის 15% დარჩება, რამაც დიდი უკმაყოფილება გამოიწვია კონსორციუმის წევრთა შორის და პრაქტიკულად ჩაშლის პირას დააყენა პროექტი.

ნაბუკოს პროექტი 2009 წელს ორჯერ განიხილეს — აპრილში ენერჯეტიკულ სამიტზე, სოფიაში (იქ სააკაშვილი არ იყო), აგვისტოში ბოლზოში (იქ იყო) და ახლაში პრაღის სამიტზე, რომელსაც ანატოლი სარდუკოვი (და ერთი ფოტოს არ გვაქვს იმის სანახავად, ხელი მაინც ტუჩამოართვა მან დაუპატიჟებლად ჩასულ სააკაშვილს).

კონსორციუმის ხუთივე ქვეყნის პრემიერ-მინისტრმა მთავრობათა შორის საბოლოო ხელშეკრულებას ხელი 2009 წლის 13 ივლისს მოაწერა. ამ ხელმოწერას ესწრებოდნენ ევროკავშირის პრეზიდენტი მანუელ ბაროზო და ამერიკის კონგრესის წარმომადგენლები. ჩვენმა ტელევიზიებმა გვიჩვენეს, რომ იქ იმყოფებოდა მიხეილ სააკაშვილიც, მაგრამ სამიტის სტენოგრამაში ის არასადარ არის დაფიქსირებული — ცხადაა — ყველას გვანახავს ეს ფოტოები და მაისში პრაღის სამიტზე, რომელსაც ანატოლი სარდუკოვი უძღვებოდა (და ერთი ფოტოს არ გვაქვს იმის სანახავად, ხელი მაინც ტუჩამოართვა მან დაუპატიჟებლად ჩასულ სააკაშვილს).

3,300 კილომეტრის სიგრძის მილსადენი ევროპიდან თურქეთის გავლით შვედ ბულგარეთში, იქიდან რუმინეთისა და უნგრე-

ამოკლავ

ვენეციის კომისიას არ ველოდებით

მართალია, ვენეციის კომისიის დელეგაციის წევრები საკონსტიტუციო ცვლილებების პროექტზე რეკომენდაციებს ოქტომბრის შუა რიცხვებისთვის დაგვიპირდნენ და გვთხოვეს, მანამდე პროექტის განხილვას ნუ იჩქარებთო, მაგრამ, როგორც ვამბობენ, საქმე არ იცდის. საკონსტიტუციო ცვლილებების განხილვის გადადება არავინ აპირებს. პირველი მოსმენა მიმდინარე კვირისთვისაა დაგეგმილი. პარლამენტის ბიუროს სხდომის თავმჯდომარე, ვიცე-სპიკერი მიხეილ მაჭავარიანი ამაყად აღნიშნავს: „ცნობილია ვენეციის კომისიის რეკომენდაციები და ჩვენი გადაწყვეტილებები“. მართალია, რეკომენდაციებს რომ დაველოდოთ, მერ ხომ შეიძლება მათი გათვალისწინება მოგვთხოვონ?

შეჩაკაბ და ზედაპირული შემოწევა

ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია მიიჩნევს, რომ პოლიციის შესახებ კანონში ტერმინის „შეჩაკაბა“ და „ზედაპირული შემოწევა“ შეტანა სამართალდამცველი ორგანიზაციის მხრიდან თვითნებობისა და ძალადუფლების ბოროტად გამოყენების საფრთხეს მნიშვნელოვნად გაზრდის. ცვლილებების შემდეგ პოლიციის თანამშრომელს ნება მიეცემა, შეაჩეროს პირი იმისათვის, რომ დადასტურდეს ან გაქარწყლდეს ეჭვი ამ პირის დანაშაულში მონაწილეობის შესახებ. შეჩერებული პირი, მიუხედავად იმისა, რომ მიმოსვლის თავისუფლება შეზღუდული აქვს და პოლიციელი მის არაფორმალურ დაკითხვას აწარმოებს, არ სარგებლობს ადეკვატური პროცესუალური უფლებებითა და გარანტიებით.

ანგლოსაქსური ოკუპაცია

ლეიბორისტული პარტია ხელისუფლებას საქართველოს სკოლების „ანგლოსაქსურ ენობრივ ოკუპაციაში“ ადანაშაულებს. „საქართველოს მრავალსაუკუნოვანი ისტორიის მანძილზე, რაც ვერ მოახერხა არაბმა, თურქმა, მონღოლმა და სხვა დამპყრობელმა, ამას აპირებს ჩვენი სამშობლოს დაუძინებელი მტერი მიხეილ სააკაშვილი“, — განაცხადა პარტიის პოლიტიკურმა მდივანმა გიორგი გუგავამ. გუგავას ინფორმაციით, საქართველოს პრეზიდენტის მიერ უცხოეთიდან ინგლისური ენის მასწავლებლებად ჩამოყვანილ ადამიანებს საერთოდ არ აქვთ პედაგოგის სერტიფიკატი და სინამდვილეში რელიგიური სექტის წარმომადგენლები არიან. ლეიბორისტული პარტია თითოეულ ქართველს ბრძოლისაკენ მოუწოდებს.

აპრიკელას სახლებიდან ყჩიან

მხოლოდ აგვისტოს თვეში ამერიკულმა ბანკებმა და საკრედიტო სააგენტოებმა უძრავი ქონების 95 364 საცხოვრებელი სახლი მიიღეს პირად საკუთრებაში. ამ სახლების მეპატრონეებმა იპოთეკური კრედიტის დაფარვა ვერ შეძლეს. „RealtyTrac“-ის მონაცემებით, ეს მაჩვენებელი თვით ამერიკისთვისაც კი რეკორდულია. ბოლო წლებში ამერიკა მხოლოდ საკუთარ რეკორდებს ხსნის. ზემოხსენებულის წინა რეკორდი მან 2010 წლის მაისში დაამყარა, როდესაც ფინანსურმა ორგანიზაციებმა მოსახლეობას 93 777 სახლი წაართვეს. აგვისტოს მაჩვენებელი კი 3%-ით აჭარბებს ივლისისას და 25%-ით — შარშანდელი აგვისტოსას. ვალების გამო ბინის დაკარგვის ან მისი აუქციონზე გაყიდვის საფრთხის შესახებ აგვისტოში 338,8 ათასი ამერიკელი გააფრთხილეს.

საქართველო

საზოგადოებრივი მუშაობის მენეჯერი: 34-32-95, ან მონაცემები: info@geworld.net

თის გავლით მივა ავსტრიის ბაუმგარტენში. მაგრამ ჩვენითვის ყველაზე საინტერესო ისაა, რომ, ამ დოკუმენტების მიხედვით, ერზრუმს ბაქო-თბილისი-ერზრუმის მილსადენი კი არ უერთდება, როგორც ჩვენი პროპაგანდა გვარწმუნებდა, არამედ თავრიზ (ირანის აზერბაიჯანი)-ანკარის გაზსადენი, ასევე, სამხრეთ კავკასიის გაზსადენი, რომელიც თურქმენეთიდან კასპიის ზღვის სამხრეთით გაივლის. გაზის პოტენციური მიწოდებები არიან თურქმენეთი, ყაზახეთი და ერაყის ქურთისტანი. ირანმაც გამოთქვა მზადყოფნა, მაგრამ ამერიკა და ევროკავშირი წინააღმდეგე არიან. ასევე, პროექტს უერთდება ევგვიპტეც არაბული გაზსადენის საშუალებით. ევროპაში კი პოლონეთმა გამოთქვა ახალი მილსადენის აგების სურვილი ბაუმგარტენიდან პოლონეთამდე.

ყვანაზე მოულოდნელი აღმოჩნდა საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის, ჟუსტინის განცხადება, რომ „რუსეთის სრული უფლება აქვს, შეუერთდეს ნაბუკოს პროექტს“. არადა, რუსეთის თავისი პროექტი აქვს სახელწოდებით „სამხრეთის ნაკადი“, რომელიც, ასევე, თურქეთთანაა დაკავშირებული.

2009 წლის 6 სექტემბერს რუსეთის პრემიერ-მინისტრი პუტინი თურქეთში ჩადის და იქ თურქეთის პრემიერთან ერთად ხელს აწერს ხელშეკრულებას „სამხრეთის ნაკადის“ მილსადენის შავი ზღვის ფსკერზე თურქეთის ტერიტორიულ წყლებში მშენებლობის შესახებ.

მაგრამ ნაბუკოს პროექტთან დაკავშირებული ეს ყველაფერი ჯერჯერობით მხოლოდ ვირტუალურ სფეროშია: ფინანსები ჯერჯერობით მოძიებული არ არის. გარდა ამისა, რუსეთის გაზპრომი აპირებს შაჰ-დენიზის მთელი გაზის შესყიდვას, ხოლო ერაყის ქურთისტანის გაზის მიწოდების საკითხი გაუგებარია. სამხრეთ კავკასიის მილსადენი, რომელიც კასპიის ზღვის სამხრეთით უნდა აშენდეს, ირანის კეთილ განწყობაზეა დამოკიდებული და ა.შ. და რაც მთავარია, წინა კვირაში ასტანაში ხელმოწერილი ხელშეკრულებით, უკრაინას აღარ ექნება პრობლემა, შეუერთდეს ლად მიანოდოს გაზი ევროპას. არადა, სწორედ უკრაინის ტრანზიტის არასაიმედოობის გამო მიეცა ნაბუკოს პროექტს ასეთი დიდი სტატუსი. ხოლო საქართველოს სატრანზიტო ფუნქციები ენერგომატარებლების სფეროში სააკაშვილის 2008 წლის ავანტიურამ დაასამარა.

ამავე დროს სტამბულში შეიკრიბა თურქულენოვან ხალხთა სამიტი. მას ესწრებოდნენ ხუთი დამოუკიდებელი თურქულენოვანი სახელმწიფოს პირველი პირები (არ ესწრებოდა მხოლოდ უზბეკეთი). შეიქმნა ამ სახელმწიფოთა თანამშრომლობის საბჭო, რომლის გენერალურ მდივნად არჩეულია პალილ აკინჯი (ის იყო საქართველოში ეუთოს პირველი მისიის ხელმძღვანელი, ხოლო შემდეგ — თურქეთის ელჩი რუსეთში). ილჰამ ალიევის სიტყვებით, „ჩვენი ძალა ჩვენს ერთობაშია“!

რაც უნდა მოულოდნელი იყოს, თურქულენოვან ქვეყანათა თანდათანობით გაერთიანების იდეა მოდის არა თურქეთიდან, არამედ უფრო ყაზახეთიდან ან აზერბაიჯანიდან. ამ იდეას კი დღეს ღიად უჭერს მხარს ამერიკა. თურქულად „დიდი თურა-

ამავე დროს სტამბულში შეიკრიბა თურქულენოვან ხალხთა სამიტი. მას ესწრებოდნენ ხუთი დამოუკიდებელი თურქულენოვანი სახელმწიფოს პირველი პირები (არ ესწრებოდა მხოლოდ უზბეკეთი). შეიქმნა ამ სახელმწიფოთა თანამშრომლობის საბჭო, რომლის გენერალურ მდივნად არჩეულია პალილ აკინჯი (ის იყო საქართველოში ეუთოს პირველი მისიის ხელმძღვანელი, ხოლო შემდეგ — თურქეთის ელჩი რუსეთში). ილჰამ ალიევის სიტყვებით, „ჩვენი ძალა ჩვენს ერთობაშია“!

ნის“ იდეა ჯერ კიდევ მეოცე საუკუნის დასაწყისში კონსტანტინოპოლში გაახშირდა ბაქოელმა, ეროვნებით აზერბაიჯანელმა ინტელექტუალმა. მას ცარისტულმა რუსეთმა დაუჭირა მხარი. შემდეგ ამ იდეას მხარს უჭერდა ბოლშევიკების ეროვნებათა საქმეების მინისტრი იოსებ სტალინი, რომელიც ფიქრობდა, ამ გზით გაებოლშევიკებინა თურქეთი და ახალ საბჭოთა იმპერიაში შემოეყვანა. ბაქოში 1918 წლის ნოემბერში სტალინი მუსლიმან-კომუნისტების კონგრესზე ამბობდა: „ჩვენი მიზანია, ხიდები გავდოთ დასავლეთსა და აღმოსავლეთს შორის და შევქმნათ ერთიანი რევოლუციური ფრონტი“. ამავე დროს ის კატეგორიულად გამოდიოდა

სიები საინგილოში, რომლებიც ალბანურად გამოაცხადეს). თუ თურქები აღიარებენ, რომ ისინი იმ ტერიტორიაზე მისული ხალხია, აზერბაიჯანელები ამას არ აღიარებენ. ბოლშევიკები შეეცადნენ, ამ ქვეყნების სალაპარაკო ენა თანდათანობით დაეცინებინათ თურქულისაგან და თითოეულს განსხვავებული გრამატიკა კი შეუქმნა.

მხოლოდ საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ კვლავ ალაპარაკდნენ პან-თურქიზმის იდეის აღორძინებაზე და პირველი აზერბაიჯანის პრეზიდენტი გეიდარ ალიევი იყო. მას ეკუთვნის გამოთქმა — ერთი ერი, ორი სახელმწიფო! მაგრამ თურქეთი ევროკავშირში გაწევრებაზე იყო ორიენტირებული

თუ თურქეთის მიერ იქნება ჩაყლაპული. ამავე დროს კი ის საკომუნისტო მესხეთ-ჯავახეთის სომხეთს დაუთმობს. ოღონდ ესეც სათუთა, რადგან შეიძლება თურქეთი იმდენად გაძლიერდეს, რომ მან კვლავ ახალციხის საფაშოს აღდგენა მოინდომოს იმავე საზღვრებში, როგორც ის იყო, ვიდრე რუსი გენერალი პასკევიჩი მას არ წაართმევდა 1829 წელს.

დღეს თურქეთში ორი მიმართულება (პანისლამური და პანთურქული) ეჯახება ერთმანეთს იმ ფონზე, რომ პროევროპული და სეკულარული ძალები დამარცხდნენ და მარცხებაზე იღებენ: ხელი-სუფლებს, როგორც ჩანს, უფრო პანისლამურს უჭერს მხარს, (ვიღობს რა, ოსმალეთის იმპერიის ყოფილ ქვეყ-

მხოლოდ საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ კვლავ ალაპარაკდნენ პან-თურქიზმის იდეის აღორძინებაზე და პირველი აზერბაიჯანის პრეზიდენტი გეიდარ ალიევი იყო. მას ეკუთვნის გამოთქმა — ერთი ერი, ორი სახელმწიფო! მაგრამ თურქეთი ევროკავშირში გაწევრებაზე იყო ორიენტირებული

პან-ისლამიზმის იდეის წინააღმდეგ და მხარს უჭერდა „რევოლუციურ ნაციონალიზმს“. ასევე იყო დაფიქსირებული კომინტერნის ტაქტიკა აზიაში აღმოსავლეთის ხალხთა კონგრესზე ბაქოში. საბოლოო ჯამში ბოლშევიკების მიზანი იყო, ოსმალეთის იმპერიის ნანგრევებზე დაეფუძნებინათ „თურქ ხალხთა ფედერაცია“.

მაგრამ თურქი ქემალისტები თავიდან პანისლამური გაერთიანების იდეით იყვნენ შეპყრობილი და ეს თემა ურად დაყოფილი იხსნის ტაქტიკაში ბოლშევიკები ახალ ტაქტიკაზე გადავიდნენ — მათ დაიწყეს თურქულენოვან ხალხებში „ავტოქტონურობის“ იდეის დანერგვა, ვითომ ისინი მონღოლეთის სტეპებიდან კი არ იყვნენ მოსული, არამედ ოდითგან იმ ტერიტორიებზე ცხოვრობდნენ. მაგალითად, მეზობელ აზერბაიჯანში გაავრცელეს იდეა, რომ ისინი თურქები კი არ არიან, არამედ ძველი ალბანელების შთამომავლები (ამას შეეწინააღმდეგა თურქული ეკლე-

ლი და ჩამორჩენილ დაღარბ საბჭოთა რესპუბლიკებთან გაერთიანების იდეა არ ხიბლავდა.

სიტუაცია მკვეთრად შეიცვალა სააკაშვილის აგვისტოს ავანტიურის შემდეგ. თურქეთი, როგორც იქნა, მიხვდა, რომ ევროკავშირს არ სურს, თავის ტერიტორიაზე უფრო ზოდ გადაადგილებისა და დასახლების უფლება მისცეს 70 მილიონზე მეტ მუსლიმანს. ამიტომ მან, პირველ ყოვლისა, სამხრეთ კავკასიას მიაპყრო თავისი ყურადღება, ხოლო შემდეგ თავისი „ძმანი“ გაიხსენა ცენტრალური აზიიდან, სადაც ასეთ გაერთიანებაში თურქეთს უპირობოდ დაეხმოს პოზიცია გარანტირებული აქვს.

საინტერესოა, რომ სწორედ ენერგოპროექტები აქცევს თურქეთს რეგიონის უპირობოდ ლიდერად. აქ კი ჩვენ ვაწყდებით ახალ პროექტს, რომელიც სააკაშვილმა ცოცხა ხნის წინათ გაახშირდა — აზერბაიჯან-საქართველოს კონფედერაციის შესახებ. ცხადია, რომ ასეთი კონფედერაცია, თუ კი ის ოდესმე შეიქმნა, შეეძლო

ნებში გააძლიეროს თავისი პოზიცია, რაც არც თუ ისეთი პოპულარობით სარგებლობს ამ ქვეყნებში; მაგრამ თურქულენოვანი სახელმწიფოები მასზე ზენოლას აძლიერებენ და ლიდრის პოზიციას სთავაზობენ. ამ დროს კი ყველა ენერგოპროექტებით ევროპა უკვე არა იმდენად რუსეთზე, არამედ თურქეთზე დამოკიდებული ხდება. თურქეთი ასევე დაბალანსების სახით სტრატეგიულ პარტნიორობას სთავაზობს რუსეთს, რათა ახალი სლავეურ-თურქული ღერძი შეიქმნას.

რომელ მხარესაც არ უნდა წავიდეს თურქეთი, ჩვენ მაინც გასრული აღმოვჩნდებით ან ისლამურ, ან თურქულ სამყაროში. ეს კი ჩვენ სწორედ იმ ეპოქაში გვაბრუნებს, რომელშიც ვიყავით, ვიდრე სახელოვანი მეფე ერეკლე მეორე სიბერეში თავის ცნობილ გადარჩეულ ილქმას არ მიიღებდა, რუსეთისათვის პროტექტორობის თხოვნის შესახებ.

იქნებ სააკაშვილს სწორედ ეს აწყობს?

«ნიგნების ჩეკოლუსია»

თბილისის ქუჩებიდან ბუკინისტები აყარეს. მათ თავი „დედაენის“ ძველთან მოიყარეს, კიდევ კარგი, რომ პირდაპირ საკონცენტრაციო ბანაკში ან გეტოში არ გაისტუმრეს. მართალია, ნიგნის „გამოუსწორებელი მოყვარულები“ მათთან მაინც მივალთ, თუნდაც იმ ადგილს ეკლებიანი მავთული შემოავლონ, მაგრამ იმ ახალგაზრდების რაოდენობა, რომელთა ცხოვრებაში განხილულ მომენტამდე ადგილი ჰქონდა მოულოდნელ პაემანს დახლზე გამოფენილ ნიგნთან და ერთი ნახვით შეყვარებასაც კი, ამიერიდან ამ შესაძლებლობას მოკლებულნი იქნებიან. ადამიანის შემთხვევითი შეხვედრა ნიგნთან თბილისის ქუჩებში პრაქტიკულად შეუძლებელი შეიქნა, ნიგნი მხოლოდ განსაზღვრულ ზონაში თუ მოიძებნება, ამიერიდან მხოლოდ „დედაენის ზონაში“, „ზონაზე“, ძველად რომ იტყოდნენ.

აზრი არ აქვს იმის გარკვევას, იყო თუ არა ეს ქალაქის ხელისუფლების მორიგი კრეტინული ინიციატივა (ამ შემთხვევაში თავს უფლებას მივცემ, ფაქტს მოკლამე-ბული შეფასება დავუბნოთ) თუ წარმოსახვითი კონსპიროლოგიური სქემის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილი, რომელიც საქართველოს მოსახლეობის ფორსირებული დევრადაციისთვის ხელის შეწყობას ითვალისწინებს იმ პოლიტიკასთან ერთად, რომელსაც სააკაშვილის ხელისუფლება განათლებასა და მეცნიერების სფეროში ატარებს. კონსპიროლოგია, ზოგადად, პარანოიაში გადავარდნას მოახსენებს, თუმცა ცნობილი გამოთქვამისა არ იყოს, „ის, რომ პარანოია გაქვთ, სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ არავინ გითვალთვალებთ“.

საინტერესოა, რომ ბევრი განათლებული ადამიანი „ნაციონალებს“ მმართველობას უყურებს როგორც ერთგვარ ისტორიულ კაზუსს, დროებით ფენომენს, რომელსაც მალე ბოლო მოეღებება; ან კიდევ — როგორც ბარბაროსების მღვრიე ტალღას, რომელმაც მარადიული ქალაქი გადაუარა და მალე, ცნობილ ტერმინოლოგიას თუ მოვიშველებთ, ისევე იქ ჩაირეცხება, საიდანაც ამოიტყობა. ხელისუფლების მხარდამჭერებს ისინი ისევე უყურებენ, როგორც პროფესორი პროფორა-ფენსკი — შარიკოვს და ხშირად ავიწყდებათ, რომ შარიკოვი სწორედ პრეობრაჟენსკიმ შექმნა, თანაც არა მხოლოდ ბულგაკოვის კონკრეტულ ნაწარმოებში, არამედ ვაცილებით ფართო სოციალურ კონტექსტში.

წარმოვიდგინოთ, რომ სააკაშვილის ხელისუფლება და მასთან ერთი მსოფლმხედველობის მქონე ძალები უახლოესი ათწლეულების განმავლობაში არსადაც არ წავლენ. გასაგებია, რომ ძნელი წარმოსადგენია, თუმცა, როგორც განვითარებული წარმოსახვის მქონე ერის წარმომადგენლებს, ალბათ, არ უნდა გავვიჭიროდეს, რას მოახსენებს ეს პერსპექტივა აღწერილი კატეგორიის ადამიანებისთვის? დიდი ალბათობით, ჩვენ მივიღებთ სასწავლო დაწესებულებისგან იზოლირებულ, საკუთარი ცოდნის რეალიზების შესაძლებლობას მოკლებულ ჯგუფს, რომლის საზოგადოებრივი აქტიურობა მხოლოდ მიმდინარე პროცესების ირონიული კომენტარებით შემოიფარგლება, თუმცა მათი რეპლიკების სიღრმისეული შინაარსი სათანადო განათლებასა და კრიტიკული აზროვნების უნარს მოკლებული ახალგაზრდა თაობისთვის უკვე გაუგებარი იქნება. შემდეგ კი აკადემიური განათლებისა და შესაბამისი აღზრდის მქონე ადამიანების უკანასკნელი თაობა, უბრალოდ, უკვალოდ გაქრება.

ქვეყანაში შექმნილი რეალობისგან დისტანცირების სურვილი სავსებით გასაგებია, თუმცა, არ შეიძლება პასიურობის, საკუთარ თავში ჩაკეცილობის თვალსაზრისით, რომელიც, პრინციპში, თვითმკვლელობის ერთ-ერთ, ფრიად განვლილ ფორმას წარმოადგენს. არავინ არავის შესთავაზებს კათედრას უნივერსიტეტში ან ისეთ სამუშაო ადგილს, სადაც ადამიანი საკუთარი ცოდნის რეალიზებასა და მომავალი თაობისთვის გამოცდილების გადაცემას შეძლებს. თუმცა გამოსავალი, ალბათ, მაინც არსებობს.

შვილებთან საუბრებზე, მათ განათლებაზე დახარჯულმა თითოეულმა საათმა, ბოლომდე მიყვანილმა სამეცნიერო ნაშრომმა ან თუნდაც არაფორმალურ გარემოში ნაკითხულმა ლექციამ ქვეყნის მომავალში შეიძლება უფრო დიდი წვლილი შეიტანოს, ვიდრე ნებისმიერი ჩვეულებრივი წარმომადგენელი. ადევნებელი რეაქცია უფიცილობის მოზღვაებაზე ცოდნის უანგარო გავრცელება; თუ გნებავთ, ამას განათლების პარალელური სისტემის შექმნა დავარქვათ. თუმცა, ცხადია, პროცესში ჩართვა არა სისტემების შექმნით, არამედ საკუთარ თავზე მუშაობით უნდა დაიწყოს. ეს, ალბათ, არცთუ ურიგო დასაწყისი იქნება იმ შედეგის მისაღწევად, რომელზეც თითოეული ჩვენგანი ოცნებობს. „გარდების რევოლუცია“ დასრულდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნიგნების, მარტივად რომ ვთქვათ, „ნიგნების რევოლუცია“ დაიწყება.

რამაზ კლიშიაშვილი
დიმიტრი მონიაკა

რამ სდებდა ქართულ სპორტში

ცნობილი სპორტსმენი ლუკა კურტანიძე ბერძნულ-რომაული, ძიუდოსა და თავისუფალი ჭიდაობის მსოფლიო ჩემპიონატზე ქართული გუნდის წარუმატებლობაში ხელისუფლებას ადანაშაულებს. ასე მხოლოდ კურტანიძე არ ფიქრობს. მოსაზრებას, რომ ხელისუფლება უხეშად ერევა ქართული სპორტის ცხოვრებაში, სხვა ვეტერანი სპორტსმენებიც იზიარებენ. დღეს საქართველოში სპორტსმენებს პოლიტიკური ნიშნით რომ სდევნიან, ახალი ამბავი აღარაა.

რამდენიმე დღის წინათ ბათუმის ჭადრაკის სახლს, რომელიც ნონა გაფრინდაშვილის სახელობისა იყო, სახელი გადაარქვეს და „ვეტერანთა სახლი“ უწოდეს. ნეტა, ვის უშლიდა ხელს ქალბატონი ნონას სახელი?! თუმცა ცნობილია, რომ „ნაცონალებს“ ქალბატონი ნონა გაფრინდაშვილი არ ეპიტხნებოდა, რადგან აქტიურად ქართველი ხალხის დაბეჭადვის გამო პროტესტს გამოთქვამდა. მერე რა, თუ ნონა გაფრინდაშვილი ხუთგზის მსოფლიო და თერთმეტგზის ოლიმპიური ჩემპიონია?! დღეს ჩვენთან დამსახურების მიხედვით არავის მიაგებენ პატივს!

ქვეყანაში სპორტი რომ პროფესიონალებმა უნდა მართონ, არავის აინტერესებს. სპორტშიც, ისევე როგორც ყველა სხვა სფეროში, მთავარია, მმართველი პარტიის მიმართ სიყვარულით იყო განწყობილი. საქართველოს სპორტულ სამყაროში ყველა სერიოზული გადაწყვეტილება პოლიტიკური ნიშნით მიიღება, პროფესიონალებსა და კომპეტენტურ პირებს არაფერს ეკითხება. სპორტის ყველა სახეობაში მწვრთნელი, ფედერაციის ხელმძღვანელი პოლიტიკური ნიშნით ინიშნება. აღარაფერს ვამბობ იმ ელმენტარული პირობების არარსებობაზე, სპორტსმენს, სულ ცოტა, ვარჯიშისთვის რომ ესაჭიროება, არა თუ წარმატებული ასპარეზობისთვის.

ბოლო დროს ძიუდოში განვითარებული მოვლენები, ალბათ, სამარცხვინოდ ჩაინერება ქართული სპორტის ისტორიაში. ხატომ გაუშვეს ძიუდოდან ხაბარელი? იგი

ხუთჯერ გახდა საუკეთესო მწვრთნელი. საქართველოს ძიუდოს ფედერაცია, ძიუდოსისტები და ნაკრების მთავარი მწვრთნელი შოთა ხაბარელი ერთადერთი ნათელი წერტილი

სოსო ჯაჭვლიანი: სელისუფლაა უხეშად ეჩვენა სპორტის ყველა სახეობაში

ლი იყო ქართულ სპორტში. მისი გაშვების შემდეგ კი, რაშიც ლიად ადანაშაულებდნენ ნაცემობის ფაქტორზე დიდი ხანის ხაბარელის, სახეზეა ცირკის „წარმატებები“. დღემდე არ გარკვეულა, სინამდვილეში რა მოხდა ტოკიოში. ალბათ, სირცხვილს ვერ „გაუძლო“ ძიუდოს ფედერაციის პრეზიდენტმა ამირან ტოტიკაშვილმა და ტოკიოში მომხდარი ინციდენტის გამო თანამდებობა დატოვა. იგი ტოკიოს მოვლენებს დადგომულ სპექტაკლს უწოდებს და ამ სპექტაკლის „რეჟისორობას“ ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტს, გია ნაცვლიშვილს აბრალეებს. ახლა უკვე საქართველოს ნაკრების ყოფილი მთავარი მწვრთნელი ძალიან აღელვებული აღნიშნავდა, რომ ის განტეხვის ვაცია და რომ მის კვალდაკვალ პასუხისმგებლობა სხვებმაც უნდა გაიზიარონ.

მას შემდეგ, რაც ნაციონალებმა ყვარყვარესული „ე, ბიჯო, ჩოუდექი თავში“-ს მოთოლი გადაწყვიტეს, საბო

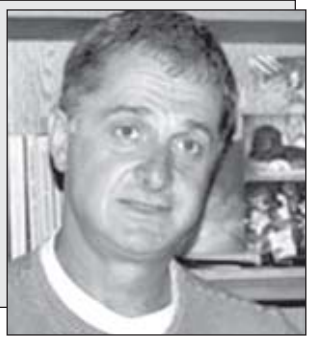
შოთა ხაბარელი: გადაწყვეტილება იღება პოლიტიკური ნიშნით სდებდა

ლოდ ხელში მოგვდოთ სპორტის ეს სახეობა, წარუმატებლობა წარუმატებლობაზეა.

ალბათ, ცოტამ თუ იცის, რომ მოსკოვში მიმდინარე

სოსო ჯაჭვლიანი, მკლავჭიდის ფედერაციის პრეზიდენტი:

— სპორტსმენების პოლიტიკური ნიშნით დევნა რომ ხდება, ამის ნათელი მაგალი-

თი ლუკა კურტანიძეა. მეტი რა გინდათ? ამ ქვეყანაში ყველაფერი პოლიტიზებულია და სპორტი როგორ დარჩებო- გზით მოხვდა ქართველთა დღეუფაცია იქ, ეს კიდევ სა-

ლუკა კურტანიძე: მსაჯულის მოგზაობის საკითხსაც კი «ზემოთ» წყვეტენ

კითხავია. როგორც ჩანს, სიძულვილმა გონება დაუბნე- ლა ხელისუფლებას. აქ მართო რუსეთისა და პუტინის სიძულვილზე არ არის საუბარი. ხელისუფლებისთვის მი- უღებელი იყო იმ სპორტული ფედერაციის წარმატება, რომელსაც ოპოზიციონერი სოსო ჯაჭვლიანი ხელმძღვანელობდა.

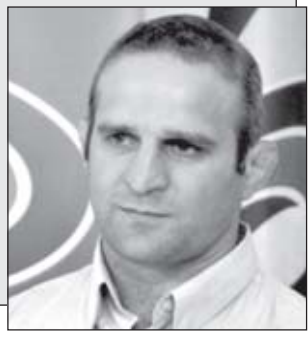
ვილი ფედერაციის არჩევნებზე ერთ ხმას მიიღებს, რაზე უნდა ვილაპარაკოთ? არავის სანი- ნალმდეგ არაფერი მაქვს, ყველას თავის გზაზე გაუმარ- ჯოს, მაგრამ ასე არ შეიძლება. საქართველოში დღეს ხელი- სუფლება სპორტის ყველა სა- ხეობაში ერევა. ვერაფერს დამა- ჯერებს დედამისის ზურგზე, რომ რომელიმე სპორტსმენი

თავის ქვეყნის მტერი იყოს. ერთადერთი მიზანი აქვთ, წარმატების მიღწევა ისევ და ისევ თავიანთი ქვეყნის წარმო- საჩენად. ამ ხელისუფლებას რომ ჰკითხო, დემოკრატიულ სახელმწიფოს აშენება უნდა. ვერ ვამჩნევ დემოკრატიისკენ გადადგომულ ნაბიჯებს. თუ არ მოსწონთ დემოკრატია, მაშინ გამოაცხადონ, რომ დიქტატურაა.

შოთა ხაბარელი, ძიუ-დოს ეროვნული ნაკრების ყოფილი მწვრთნელი:

— სპორტისთვის მნიშვნე- ლოვანი გადაწყვეტილებები ყოველთვის პოლიტიკის ჩარე- ვით მიიღება და ეს ჩემთვის ყოველად მიუღებელია. თუ გვინდა, სპორტში წარმატებას მივაღწიოთ, სპორტი უნდა იყოს პოლიტიკისგან განყენე- ბული. დღეს ქართული სპორტული სამყარო იმ მდგო-

მარობაშია, როგორც არ იმ- სახურებს. სპორტი პროფესი- ონალებმა უნდა მართონ. არ უნდა ხდებოდეს სერიოზული გადაწყვეტილებების მიღება პოლიტიკური ნიშნით. მთავა- რია, მეტი ვკითხოთ პროფესი- ონალებს. მათი რჩევები ისევ და ისევ ქართული სპორტის განვითარებას წაადგება.

ის, რომ ბათუმში ჭადრაკის სახლს ნონა გაფრინდაშვილის სახელი გადაარქვეს, ქართუ- ლი სპორტის ისტორიაში ყვე- ლაზე შავი ასოებით ჩაინერე- ბა. ნონა გაფრინდაშვილის სა- ხელის უარყოფა, ესაა ყველა- ზე საშინელი რამ, რაც შეიძლე- ბა ჩაიდინო საკუთარი ქვეყნის დამსახურებული ადამიანების წინაშე. ძალიან ცუდი გადაწყ- ვეტილება მიიღეს. დადგება დრო და, ვინც ეს გააკეთა, თა- ვის საქციელს მწარედ ინანებს.

ლუკა კურტანიძე, მოჭი-დავე:

— პატარა ქვეყნისთვის სპორტი ერთგვარ პოლიტიკას წარმოადგენს, მაგრამ პოლი- ტიკოსები იმ დონით არ უნდა ერეოდნენ ამ დარგში, რო- გორც დღეს ხდება. იმდენად პოლიტიზებულია სპორტი, რომ ყველაფერს ზემოთ წყვე- ტენ და თან არც არავის ეკი- თხებიან რჩევას. მსაჯულის მომზადება სად უნდა მოხდეს, ისინი წყვეტენ. ვილაცის პო- ლიტიკური შეხედულებების გამო გადააქეთ ბაზები და ა.შ. როდესაც სპეციალისტები და პროფესიონალები უკმაყოფი- ლებას გამოთქვამენ, ისინი არც უსმენენ. ეს სახელმწიფო საქმეა, რადგან თანხა იხარ- ჯება და ამდენად, გამიზნუ- ლად უნდა დაინარჯოს. ოპო- ზიციონერი ვიქნები თუ ხელი- სუფლების მომხრე, სპორტის- თვის მნიშვნელობა არ უნდა ჰქონდეს. არ უნდა ხდებოდეს სპორტის ფედერაციებში ინ- ტრიგების ხლართვა. ეს არაა ის ადგილი, სადაც უნდა დაყო და იბატონო, რადგან აქ ყვე- ლამ ქვეყნის წარმატებისთ- ვის უნდა იბრძოდეს.

რაც ამათ ბათუმში გააკე- თეს, სირცხვილია. ამით ნონა გაფრინდაშვილს ჩრდილს ვერ მიაყენებენ. ეს მათი სირ- ცხილია, ვინც მოიფიქრა და გააკეთა. ნონა გაფრინდაშვი- ლი და მისწრაფი ყოველთ- ვის მისაბამ ადამიანებად დარჩებიან ხალხის თვალში. ჩვენ ლეგენდები და მსოფლიო- თები გვყავს და უნდა გავუფ- რთხილდეთ მათ. არ მინდა, საქართველოში ბევრი უღირ- სი ადამიანი დადიოდეს. ყვე- ლამ ერთად ხმამაღლა უნდა გამოეთქვათ პროტესტი ასე- თი ქმედებების წინააღმდეგ.

ლილი მირიქაძე

ამჟამად

დიდი შალვათაძის კოლეჯი

ფინანსთა მინისტრმა კახა ბაინდურაშვილმა ახალ საგადასახადო კოდექსს მენარჩევებისა და ბიზნესმენებისთვის დიდი შეღავათი უწოდა. სინამდვილეში შეღავათი იმაში გამოიხატება, რომ ახალი კოდექსი არა მხოლოდ საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობის, არამედ გადასახადებ- საც აერთიანებს. ახალი კოდექსის ამოქმედებას- თან ერთად გაჩნდება საგადასახადო ომბუდსმენის ინსტიტუტიც. ახლებური მიდგომა საჯარო- მო სანქციებთან დაკავშირებითაც და სალარო აპარტის მფლობელს პირველივე დანაშაულზე, დაჯარიმების ნაცვლად, შესაძლოა, ჯერ გაფრ- თხილება მისცენ. გათვალისწინებულია მედიის, ჯანდაცვისა და განათლების სექტორების და- ბეგვრასთან დაკავშირებით კანონმდებლობისა და საზოგადოების შენიშვნებიც.

გაყვარული პირ ბატონი

„ახალი მემარჯვენეების“ ლიდერმა დავით გამყრელიძემ გულდაწყვეტით აღნიშნა, რომ ძნელი წარმოსადგენია, „ასეთმა“ ოპოზიციამ ხალხი საპროტესტოდ კვლავ ქუჩაში გამოიყ- ვანოს. ვინაიდან „საზოგადოებაში ქუჩის აქცი- ების მიმართ განწყობა უკვე უარყოფითია, რად- განაც ყველა აქცია დასრულდა უშედეგოდ“, გამყრელიძემაც გადაწყვიტა, ჩათრევას ჩაყო- ლა სჯობსო და გამოაცხადა: „მომხრე ვარ, ბო- როტად არ გამოვიყენოთ საზოგადოებრივი გან- ცხობა“. მიუხედავად ასეთი განწყობებისა, „ახა- ლი მემარჯვენეების“ ლიდერს სჯერა, რომ ყვე- ლაფერი შეიძლება მოხდეს, თუკი საზოგადოე- ბა შეიკვრება და გამარჯვებისთვის განწყობა, ხელისუფლების დამარცხება ამ საარჩევნო კო- დექსისა და ვანო მერაბიშვილის პოლიციური რეჟიმის პრობლემებზე შესაძლებელია.

ლეიბორისტების ნაილი აშუ-ს

ლეიბორისტულმა პარტიამ აშუ-ის სახელ- მწიფო მდივნის თანაშემწის მოადგილის — თინა ქედეიანუს საქართველოში ვიზიტისას შეიტყო, რომ აშუ საქართველოში დემოკრა- ტიული ინსტიტუტის გასაძლიერებლად 30 მილიონი დოლარის გამოყოფას აპირებს, ამი- ტომ შტაბის სახელმწიფო დეპარტამენტს წერილი გაუგზავნა. პარტიის გენერალური მდივნის — სოსო შატბერაშვილის განცხადე- ბით, ამავე მიზნით, ბუშის ადმინისტრაციის მიერ გადმოგზავნილი ათობით მილიონი დო- ლარი ორ-სამ ოლიგოქორ პარტიასა და რამ- დენიმე ტელეკომპანიას ხმარდებოდა, შედე- გად კი მივიღეთ სახელმწიფო გადატრიალება „ვარდების რევოლუციის“ სახით და დიქტა- ტურის დამყარება საქართველოში.

პაიზიანის უდობლობა უხეშად

„მიუხედავად პოლიტიკურ შეხედულებათა სხვადასხვაობისა, ერთმანეთისადმი დამოკი- დებულებისა, შევიკრიბოთ და ერთად დავი- წყოთ ის, რისი დასწრის აუცილებლობაზე ცალ-ცალკე ყველანი ვსაუბრობთ!“ — ამ ტექ- სტით პოლიტიკურ პარტიათა ლიდერები, არა- სამთავრობო ორგანიზაციების ხელმძღვანე- ლები და საზოგადო მოღვაწეები 22 სექტემბ- რისათვის დაგეგმილ საქართველოს პრეზიდენ- ტისათვის უნდობლობის გამოცხადების პრო- ცესის დამფუძნებელ კონფერენციაზე მიიწვი- ეს. კონფერენცია განიხილავს დოკუმენტებს საქართველოში რეფერენდუმის გზით პრეზი- დენტისათვის უნდობლობის გამოცხადების სა- მართლებრივი პრინციპების თაობაზე და პრე- ზიდენტის იმპიჩმენტის უნდობლობის ტექსტს.

ქეთი ბექაური:

ოქტობრიდან დაგეგმიური ადვოკატის ინსტიტუტი აღარ იარსებებს

ხელისუფლებას კანონმდებლობაში სერიოზული ცვლილებები შეაქვს. ცოტა ხნის წინათ მათ ჯარიმები გაგვიორმაგეს, ახლა კი პოლიციის შესახებ კანონში შეტანილი ცვლილებით, პოლიციელს „გონივრული ეჭვის“ საფუძველზე შესაძლებლობა ექნება, ნებისმიერი მოქალაქე გააჩეროს და გაჩხრიკოს. ამის პრობლემა პოლიციელს არც ადრე ჰქონია, რადგან მაშინ უსაფუძვლო ჩხრეკის საფუძველად ოპერატიული ინფორმაციას იმიზეზებდნენ, რომლის ვადამონებებს საშუალება არც ერთ მოკვდავს არ ჰქონდა. შესაბამისად, დიდი ვერაფერი განსხვავება იქნება, რას მოიმიზეზებს პოლიციელი, მთავარია, მას ჩხრეკის სურვილი გაუჩნდეს და შესაძლოა დიდი ხნით ციხეშიც გაგისტუმროს. ამავდროულად იცვლება სისხლის სამართლის პროცესი, რომლის სწავლებაც შინაგან საქმეთა სამინისტროში თანამშრომლებისთვის უკვე დაიწყო, რაც იმას ნიშნავს, რომ ხელისუფლების ძალისხმევით, ოქტომბრიდან ის ძალაში შევა. ადვოკატთა განცხადებით, ეს კანონი წინააღმდეგობაშია კონსტიტუციასთან და მისი მიღების შემთხვევაში, ადვოკატთა კორპუსი, ფაქტობრივად, უფუნქციო და უსუსური გახდება, შესაბამისად, დაუცველი რჩება დაზარალებულიც და ბრალდებულიც.

„საქართველო და მსოფლიო“ კომენტარისთვის ადვოკატ ქეთი ბექაური:

სტიტუტის ამ მოთხოვნას ახალი სისხლის სამართლის პროცესი, რომელიც ხელისუფლებამ მოგვანახვია და 1 ოქტომბრიდან უპირატესად ამოქმედდება, დისკრიმინაციულია. კიდევ უფრო დიდი უბედურებაა, რომ ახალმა საპროცესო კოდექსმა პროკურატურას მიანიჭა შეუზღუდავი უფლებები, რაც გულისხმობს, რომ პროკურორის შეხედულებაზე დამოკიდებული, კონკრეტულ ფაქტზე დაინტერესებული არა სისხლის სამართლებრივ დევნას.

სოლო იმ შემთხვევაში, თუ ადვოკატი გაბადავს და დაცვის მტკიცებულებას წინასწარ არ გააცნობს ბრალდების მხარეს, მას სასამართლოს მიერ 500-დან 5000 ლარამდე ჯარიმა დაეკისრება, ამ ექონომიკური სიღრმისაღრმად დააკონსტიტუციონირდა 500 ლარი, ალარაფრის ვაგონი 5000-ზე. პროკურორის ენიჭება ჩხრეკის, ამოღების უფლება, მას შეუძლია მიმართოს სასამართლოს და სასამართლომ გან-

ახალი საპროცესო კოდექსის რედაქციაში განვიხილეთ, რომ პირს, რომელსაც გამოკითხავენ (ვიდრე ის დაიკითხება ოფიციალურ ორგანოში), ჩვეულებრივ მოქალაქეზეა საუბარი, შეუძლია იყოლოს ადვოკატი, ე.ი. დაზარალებულს არ აქვს უფლება, იყოლოს ადვოკატი და მოქალაქეს, რომელთანაც მივა მხარე გამოსაკითხად, ანუ ახსნა-განმარტების ჩამოსართმევად, მას ჰქონია ადვოკატის ყოლის უფლება. მონშეს მოქმედი კანონმდებლობით ჰყავდა ადვოკატი, ახალი საპროცესო კოდექსი კი მონშეს ამ უფლებას ართმევს.

ამ კოდექსის მიზანია, რომ ვერც ერთმა ბრალდებულმა, განსაკუთრებით, მსჯავრდებულმა ვერ დაიხვას თავისი უფლება და, ფაქტობრივად, ის კანონი შეიქცევა ჩაითვალოს ანტიკონსტიტუციურად, ვინაიდან კონსტიტუციის 42-ე მუხლის შესაბამისად ნაწილში პირდაპირ არის განაწესებული, რომ დახვის უფლება გააანტიკონსტიტუციონირდა, მგზავს კონსტიტუციის ამ მოთხოვნას ახალი სისხლის სამართლის პროცესი, რომელიც ხელისუფლებამ თავს მოგვანახვია და 1 ოქტომბრიდან უპირატესად ამოქმედდება, დისკრიმინაციულია.

— რამდენიმე დღის წინათ გაცხადდა, რომ ხელისუფლება აპირებს, ცვლილებები დაამატებენ შეტანოს საქართველოს კანონში პოლიციის შესახებ, რომლის საფუძველზეც ყველა პოლიციელს უფლება ექნება, გონივრული ეჭვის საფუძველზე ნებისმიერი მოქალაქე გააჩეროს და ადგილზე გაჩხრიკოს ისე, რომ არც ჩხრეკის ოქმი შეადგინოს და არც დამსწრე ექნება. ერთი სიტყვით, ქუჩაში ჩხრეკა დაკანონდა. რა თქმა უნდა, ეს სამართლიანობისკენ გადადგმულ ნაბიჯად ნამდვილად ვერ ჩაითვლება, პირიქით — ეს არის ადამიანის უფლებების დისკრიმინაცია.

ლბაა დაცული, რამდენადაც, თუკი ადვოკატის ინსტიტუტი მოიშლება ამ ქვეყანაში, ბრალდებულზე დაუცველი დარჩება. ბრალდებულს იმდენად აქვს შეზღუდული უფლებები, რომ განაჩენის გასაჩივრების უფლება, სააპელაციო წესით აქვს მხოლოდ ბრალდებულსა და განსასჯელს, ადვოკატს კი — არა. აღმკვეთი ღონისძიების გასაჩივრების უფლება აქვს მხოლოდ ბრალდებულსა და არა აქვს ადვოკატს. თქვენ როგორ წარმოგიდგენიათ, ადვოკატის გარეშე ამის მოხერხება, ყველას ხომ არ აქვს

იურიდიული განათლება? **ამ კოდექსის მიზანია, რომ ვერც ერთმა ბრალდებულმა, განსაკუთრებით, მსჯავრდებულმა ვერ დაიხვას თავისი უფლება და, ფაქტობრივად, ის კანონი შეიქცევა ჩაითვალოს ანტიკონსტიტუციურად, ვინაიდან კონსტიტუციის 42-ე მუხლის შესაბამისად ნაწილში პირდაპირ არის განაწესებული, რომ დახვის უფლება გააანტიკონსტიტუციონირდა, მგზავს კონსტიტუციის ამ მოთხოვნას ახალი სისხლის სამართლის პროცესი, რომელიც ხელისუფლებამ თავს მოგვანახვია და 1 ოქტომბრიდან უპირატესად ამოქმედდება, დისკრიმინაციულია.**

ასევე დარღვეულია ბალანსი დაცვისა და ბრალდების მხარეს — პროკურორის შორის. ადვოკატი შეზღუდულია ყველაწიანად, პროკურორის უფლებები კი გაზრდილია. ასე ხდება პროცესზეც, პროკურორს შეუძლია, არ წარმოადგინოს მტკიცებულება, დაუშვლოს მხარეს, რომ ადვოკატი ვერ მოაგზავნოს და პოზიციის შეიფუძვლოს. ამას არანაირი სანდო არ მოჰყვება ადვოკატის ყოლის უფლებას.

ჩინებით დართოს ამის ნება, ადვოკატს კი სასამართლოსთვის მიმართვის უფლება არ აქვს.

— ფაქტობრივად, საერთოდ უფუნქციოდ რჩება ადვოკატი.

— რა თქმა უნდა. არც ჩხრეკის უფლება გვაქვს, არც ამოღების და, თქვენ წარმოიდგინეთ, დაზარალებულს, რომელმაც განიცადა მორალური, მატერიალური თუ ფიზიკური ზიანი, არ აძლევს ადვოკატის ყოლის უფლებას.

— საქართველო ისედაც იყო პოლიციური სახელმწიფო, როგორი იქნება ადამიანის უფლებათა მდგომარეობა ამ კანონის ამოქმედების შემდეგ?

— რა თქმა უნდა, პოლიციური სახელმწიფო იყო. ხელისუფლება პირდაპირ გვეუბნება, ჩემი საყრდენია პოლიცია და პროკურატურა. მას უნერვს ჰომინებს. ჰომინს უღერადობაც კარგი აქვს და სასამართლო მოსასმენია, ჩვენ არ ვითხოვთ ადვოკატებზე ჰომინს დაწერას, მაგრამ თავზე ხელს ნუ აიღებენ და ნუ ჩააფურთხებენ სულში ადვოკატებს, დაანებონ თავი დამოუკიდებელი ინსტიტუტის მოქმედების მქვეყანაში, რომელიც სამართლიანობისა და დემოკრატიულობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საფუძველია სამართლიანი სახელმწიფოს აღმშენებლობისთვის, დაანებონ ამ კედლის ნგრევას თავი. წინააღმდეგ შემთხვევა-

ლუბა ელიაშვილი:

ტელევიზორს რომ ჩართავ, უკვე იხი, რომ მოგატყუებენ

პრეზიდენტს სხვადასხვა საკითხებში ცხრა მრჩეველი ჰყავს, ერთ-ერთი მათგანი თამარ კინწურაშვილი გახლავთ. მისი მოღვაწეობა და „აყვავებული“ პირველი არხი, ანუ „საზოგადოებრივი ტელევიზია“, ალბათ, ჯერ კიდევ ბევრს ახსოვს. ჰოდა, რა გასაკვირია, ახლა საქართველოს ტელევიზორზე კინწურაშვილის დროინდელ პირველ არხზე უარესი რომ არის.

დღის მანძილზე გაუთავებელ ტელევიზორებს მხოლოდ საინფორმაციო გამოშვებები კვეთენ. თუ სერიალის მაყურებელი არ ხარ, ტელევიზორი ოჯახში უსარგებლო ნივთი ხდება. განამ საინფორმაციოებზე გადავიდეთ, დროებით სატელევიზიო სივრცის საღამოს ნაწილზე ვისაუბროთ. „სამართლის დრო“, „ღამე მორენასთან“, „ნანუკას შოუ“, „პროფილი“ და გაუგებარი გემოვნების „კლავ“ თუ სხვა შოუები, რომლებზეც

ნასთან“, როგორც იქნა, დასრულდა, როგორც ჩანს, ტელევიზორის ხელმძღვანელობა მიხვდა, რომ მორენამ მიზანს ვერ მიაღწია და საზოგადოებას თავისუფალი სექსი ტელევიზორიდან ვერ ასწავლა. ამბობენ, რომ ეთერში აღარ გავა ნანუკა კალატოზიშვილის გადაცემა „სამართლის დრო“, რომელიც ტრანსექსუალებისა თუ მამათმავლების პოპულარიზაციას ეწეოდა. „ნანუკას შოუ“-ზე სხვა გადაცემებთან შედარებით სათქმელი ბევრი არაფერია, ელემენტარულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს და საშუ-

ალო გემოვნების მაყურებელს იზიდავს. ასევე „პროფილიც“, ოღონდ ეს გადაცემა კიდევ უფრო დაბალი დონისა თუ გემოვნების მაყურებელზეა, როგორც ჩანს, გათვლილი. რაც შეეხება საინფორმაციო გამოშვებებს, ყოველი გადაცემა ან უბედური შემთხვევით: მამამ შვილი (ან პირიქით) მოკლა, ავტოკატასტროფა მოხდა და ა.შ. იწყება. თუ ასეთი ფაქტი ქვეყანაში არ გვაქვს, მაშინ ჩვენი საინფორმაციო გამოშვების მესვეურები მსოფლიოს უბედურ შემთხვევებს გვაცნობენ ან სააკაშვილის ვიზი-

ტებზე გვიყვებიან ქვეყნისა თუ მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში. გვექონია „მიშას შოუს“ პრეცედენტიც, როდესაც სააკაშვილმა ტელევიზორის სტომა შეითავსა და პირდაპირ ჩართვებზე განახორციელა აჭარაში, კახეთსა თუ უკრაინაში და პირდაპირ ეთერში გაეცნო რეგონებში არსებულ სიტუაციებს, თითქოსდა მისი გუბერნატორები სახელმწიფოს ხარჯზე შექნილი ძვირადღირებული ჯიბებით თბილისში ჩამოსვლას ვერ ახერხებდნენ. მოკლედ, ქართული ტელევიზორზე განვიტარების ნაცვლად უკანსვლით მიდის.

საპროკურორული მოხდა ის, რას — საპროკურორული, როდესაც აღარაინი სჯავრდა საპროკურორული, პირდაპირ ნაპროკურორული და ყველა ექვდა ჩხრეკილ არხეუა ინფორმაციის, ზოგი «აქტივის ხე» უსედა, ზოგი — რადიო «თავისუფლებას» და ა.შ.

ქართული ტელევიზიების შესაფასებლად უურნალიტს, „იბერიის“ ყოფილ ტელეწამყვან ლუბა ელიაშვილს და ვუკავშირდით, აღმოჩნდა, რომ ერთ დროს ტე-

პროკურორს შეეძლება, არ წარმოადგინოს მტკიცებულება, დაუპალოც მხარეს, რომ ადვოკატი ვერ მოახერხებს და პოლიციის შეიშალოს. ამას არანაირი სანქცია არ მოუხვედრება სასამართლოს მხრიდან. სოლო იმ შემთხვევაში, თუ ადვოკატი გააძაღს და დასწრის მტკიცებულებას წინასწარ არ გააზნოს ბრალდების მხარეს, მას სასამართლოს მიერ 500-დან 5000 ლარამდე ჯარიმა დაეკისრება, ან აკონფისკირდება პირდაპირი წარმოადგენელი და კატასტროფულად დრამატული სიფრთხილი 500 ლარი, ალარაფრის ვაგონი 5000-ზე.

ში, ადვოკატთა კორპუსი ამხედრდება და ესენი მიიღებენ ადეკვატურ პასუხს. ჩვენ არ დავუშვებთ, რომ ფეხქვეშ გათლიონ ადვოკატის ინსტიტუტი. ადვოკატთა უფლებები თუ გაითვალისწინებდა და ადვოკატი თავს ვერ დაიცავს, ის ვერავის დაიცავს, შედეგად კი კიდევ უფრო გაითვალისწინება ადამიანთა უფლებები. ეს ხდება იმიტომ, რომ ამ ქვეყანას ჰყავს ვაგაზაშვილები, რობაქიძეები, მამაცაშვილები, გირგვლიანები და პასუხი გაუცემელია მათთვის, ასევე არსებობენ 7 ნოემბრის, უკანონოობით დაზარალებულები. მათთვის ხელისუფლებას პასუხი არ გაუცია დღემდე. ამისთვის მორიგო ეს ახალი საპროცესო კოდექსი ხელისუფლებამ. სისხლის სამართლის პოლიტიკა უნდა კანონის ეფუძნებოდეს, მაგრამ სისხლის სამართლის პოლიტიკა დღეს ხელისუფლების შიდა პოლიტიკურ, ვინაობა მერკანტილურ ინტერესებზეა მორგებული და საზოგადოებრივ ინტერესებს არ პასუხობს.

ჩვენ ოთხი თვეა ვმუშაობთ ამ კოდექსში ცვლილებათა პაკეტზე. დღეს უკვე ხელმო-

წერილია და გადავგზავნეთ 23 თაბახის ფურცელი, ასზე მეტი ცვლილება, რომელიც შევიტანეთ. ვთხოვთ პარლამენტსა და ხელისუფლებას, რომ ეს ცვლილებები, იმ ცვლილებებთან ერთად, რომლებიც თვითონ აქვთ ჩამოწერილი (58 ცვლილება შეაქვთ კიდევ), გაითვალისწინონ. ჩვენ მივმართეთ პარლამენტის თავმჯდომარეს, იურიდიულ კომიტეტს, ფრაქციათა წარმომადგენლებს, მათ ლიდერებს, ისინი კანონშემოქმედებით საქმიანობას ეწევიან და ამიტომაც თავი უნდა შეინუშონ და ისეთი კანონი შეიმუშაონ, რომელიც საზოგადოებაში იმუშავებს და არა ვინაობა პოლიტიკური ინტერესების მსახური იქნება. ჩვენ გავუგზავნეთ ეს პაკეტი მათ და კეთილი ინებონ, სახელისუფლო ცვლილებებთან ერთად, ჩვენი ცვლილებებიც განიხილონ და შეაფასონ. ასევე, მივმართავთ საქართველოში აკრედიტირებულ ყველა დიპლომატიურ კორპუსს, ევროსაბჭოს, ევროკავშირს, ევროპარლამენტს, დიდი რვიანის წევრ სახელმწიფოებსა და ყველას, რომ მხარში დაგვიდგნენ.

სოფო ბელაშვილი

ლევინის ერთ-ერთი სახე, ოთხი წელია, ტელევიზორს აღარ უყურებს. — როგორ შეაფასებთ დღევანდელ სატელევიზიო სივრცეს?

ლუბა ელიაშვილი:

— სამწუხაროდ, დაწერილებით ვერაფერს გეტყვით, რადგან, სამი თუ ოთხი წელია, აღარ ვარ ტელევიზიის მაყურებელი. ძალიან ცოტა დარჩა სანახავი ტელევიზიით, ბოლო სამი წელია, განსაკუთრებით. მანამდე კიდევ შეიძლებოდა რაღაცის ნახვა და გაგება „იმედზე“. ახლა ტელევიზორს იმიტომ რთავ, რომ მოგატყუონ. ამდენად, ის, რისი ნახვაც მაინტერესებს, მაგალითად „კავკასიის“ ან „მანეტროსი“, ინტერნეტში ვნახულობ, დანარჩენებს არ ვხედავ. რაც უნდა ლამაზად იყოს შეფუთული ტყუილი, ტყუილი ტყუილია და მითუმეტეს პროფესიონალისთვის — ძალიან იოლი შესამჩნევია, თუ როგორ არის ინფორმაცია აწყობილი საიმისოდ, რომ პროპაგანდა იქცეს და არა ფაქტები ასახოს.

— თქვენ, როგორც პროფესიონალი, ამას, რა თქმა უნდა, ხედავთ, მაგრამ საზოგადოება თუ იჭერებს იმ ტყუილს, რასაც მას სთავაზობენ?

— რაღაც დროის განმავლობაში იჭერებს და დაიჭერებს, მაგრამ საბოლოო ჯამში მოხდება ის, რაც — საბჭოთა კავშირში, როდესაც ადარავის სჯეროდა საბჭოთა ეკრანებიდან, პრესიდან წამოსული პროპაგანდის და ყველა ეძებდა ჩახშობილ არხებზე ინფორმაციას, ზოგი „ამერიკის ხმას“ უსმენდა, ზოგი რადიო „თავისუფლებას“ და ა.შ.

— როგორ შეიძლება, რომ ქართული ტელევიზიები იქცნენ საზოგადოებრივ არხებად?

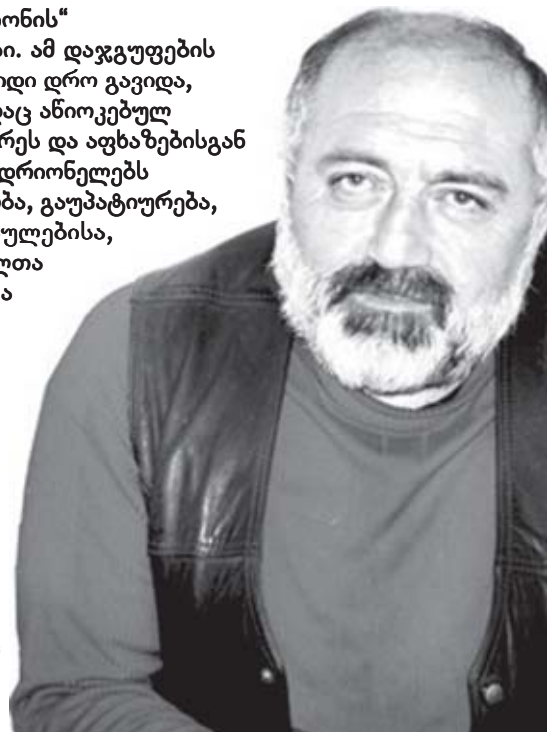
— უნდა არსებობდეს მედიის პოლიტიკური ზენონისგან გათავისუფლების პოლიტიკური ნება. როგორც კი მედია გათავისუფლდება, ბუნებრივად დააყენებს ბაზარი თავის მოთხოვნილებებს და დადგება დრო ტელევიზიაში პროფესიონალების მისვლისა, ისეთი პროფესიონალებისა, ვინც მართლა გააკეთებს კარგ გადაცემებს. ის პროფესიონალებიც, რომლებიც დღეს მუშაობენ და, სამწუხაროდ, წნეხის ქვეშ ყოფნის გამო ვერ ახერხებენ თავიანთი ნიჭისა და უნარის სრულ გამოვლენას, მათაც მიეცემათ ამის საშუალება.

სოფო ბელაშვილი

«მხედრიონმა» დაიწყო აფხაზეთში მარშალ-გლეჯი...

რობინზონ მარგველანი:

ცოტა ხნის წინათ ქართულ ფორუმებზე გაჩნდა „მხედრიონის“ დანაშაულებრივი ქმედებების ამსახველი ვიდეომასალები. ამ დაჯგუფების სისასტიკე და თავგასულობა, მიუხედავად იმისა, რომ დიდი დრო გავიდა, ალბათ, საქართველოში ბევრს არ დავიწყებია. მაშინ ისედაც ანიოკებულ ქვეყანას „მხედრიონის“ დამარბეველმა ბანდებმა გადაუარეს და აფხაზეთისგან გადარჩენილი ქონება დაიტაცეს. გარდა ყაჩაღობისა, მხედრიონელებს უამრავ სასტიკ დანაშაულში სდებდნენ ბრალს. მკვლელობა, გაუპატიურება, ძარცვა — ეს მხოლოდ მცირე ჩამონათვალია იმ დანაშაულებისა, რომელთაც მხედრიონელები სჩადიდებდნენ. მხედრიონელთა გარკვეულმა ნაწილმა სასჯელი მოიხადა, თუმცა ბევრმა მათგანმა თავისუფლება ვადაზე ადრე მოიპოვა, ბევრი კი პასუხისგებაში არ მიუციათ, მეტიც, დღეს ხელისუფლებაშიც კი გვყავს. საქართველოს პირველი პრეზიდენტის, ზვიად გამსახურდიას მეუღლე „მხედრიონელთა გმირობებზე“ თურმე წიგნს ამზადებს და მასში პრეზიდენტის ქვრივი იმ დავალებაზე ისაუბრებს, რაც ამ დაჯგუფებას ჰქონდა მიცემული. ამის შესახებ მისი დისგან, ლელესგან შევიტყვევებ, თავად მანანა არჩვაძემ ჩვენთან საუბარი არ ისურვა. ამ წიგნში, ალბათ, უამრავი ფაქტი მოხვდება იმაზე, თუ როგორ ექცეოდნენ შეიარაღებული ბანდის წევრები მოქალაქეებს. „საქართველო და მსოფლიო“ „მხედრიონის“ როლსა და დანაშაულებზე ზვიად გამსახურდიას დაცვის უფროსს, რობინზონ მარბევილანს ესაუბრა.

— ბატონო რობინზონ, „მხედრიონის“ თემა ისევ ნაოტივითაა, რა როლი და დანაშაული მიუძღვის ამ დაჯგუფებას ქვეყნის წინაშე?

— „მხედრიონი“ რაც იყო, ყველასთვის ცნობილია, თუმცა იქ ვაუკაცო ბიჭებიც იყვნენ, რომლებსაც ეგონათ, რომ დიდ საქმეს აკეთებდნენ, სინამდვილეში კი დღეს რა მდგომარეობაშიც არის ქვეყანა, ლომის წილი „მხედრიონს“ მიუძღვის. „მხედრიონი“ ძალიან ბევრ სიბინძურეს სჩადიოდა სამხედრო სფეროში: წავადნენ სახლებს, ხოცავდნენ, ძარცვავდნენ ხალხს; ქუჩას გადაკეტავდნენ თავსა და ბოლოში და ტვირთავდნენ მანქანებს. 800 მანქანა მართლ უზღვიდნენ წამოიყვანეს და ნითელ ხიდაზე წამალში გაცვალეს.

— ამ დაჯგუფებამ ხალხს აფხაზეთის ომზე არანაკლები ზიანი მიაყენა.

— „მხედრიონმა“ დაიწყო აფხაზეთში ძარცვა-გლეჯა და ყველა უბედურების სათავე ის იყო, მაგრამ მე კიდევ ხაზს ვუსვამ: „მხედრიონში“ იყვნენ ვაჟკაცებიც, პატრიოტებიც, რომლებიც თავიანთ თანამებრძოლებს, რომლებსაც ასეთ უღირს საქციელზე მიუსწრებდნენ, ადგილზე უსწორდებოდნენ, ასეთი შემთხვევებიც ბევრი იყო. მახსენდება, ერთხელ ბატონი ზვიადი სამსახურიდან მიგვეყავდა შესვენებაზე კოლხურ კოშკში (ეროვნული მოძრაობის დროს ზვიადის გვერდით ვინც ვტრიალებდით, კოლხური კოშკის საძმო გვერქვა, ფიცვი გვექონდა ყველას დადებუ-

ყველა უბედურების სათავე იყო «მხედრიონი»

ლი) და ფილარმონიასთან გზა იყო გადაკეტილი მხედრიონელების მიერ. დაცვის უფროსი მაშინ იყო ანდრო კანკავა. ის საჭესთან იჯდა, მე — გვერდით, პრეზიდენტი კი — უკანა სავარძელზე. გაგჩერდით, მხედრიონელებს მომართული ჰქონდათ ავტომობილები, ვითომ ზვიადის აყვანა უნდოდათ. ანდრომ მითხრა, მიდი, ბიჭო, შენ იცნობ მაგათო. გადმოვხტი მანქანიდან ჩეტო იარაღით და წავედი პირდაპირ მათკენ, ბევრი იყვნენ, რომ დამინახეს, მითხრეს: რობინზონ, შენ ხარ დღეს ამათი ღმერთიო. ეს ბიჭები მიცნობდნენ, სამაჩაბლოში ვიბრძოდით ერთად. მაშინვე შებრუნდნენ და გზა გავცხსენს.

— „მხედრიონის“ ბევრი წარმომადგენელი იხდდა სასჯელს, როგორ ფიქრობთ, რაც მათ ჩაიდინეს საქართველოს, ქართველი ხალხის წინაშე, ეს სასჯელი საკმარისია?

— მე მორწმუნე კაცი ვარ, როცა აღსარებას აბარებ, გულახდილი უნდა იყო, თუ გულახდილად ჩააბარებ აღსარებას, უფალი მოგიტყვევებს და მე და შენ რა უფლება გვაქვს, არ მივუტყვევოთ? ღმერთი არავის დატოვებს უყურადღებოდ, ყველას თავისას მიუზღავს, თუ მოინანიებს, ალბათ, მიეტყვევებთ.

— მანანა არჩვაძის დასკვნით, რა როლი შეასრულა-მეთქი „მხედრიონმა“ საქართველოში, მან მითხრა, როლი კი არა, დავალება შეასრულაო.

— რა სახელს დავარქმევთ, მნიშვნელობა არ აქვს. მთავარია, რომ საქართველო დაანგრეოს, ეს დავალება იყო თუ როლის შესრულება, მნიშვნელობა არ აქვს. მაგრამ „მხედრიონში“ იყვნენ გზაბანეული ქართველი ვაჟკაცები, ბიჭები, რომლებსაც ეგონათ, რომ მამულისთვის იბრძოდნენ, სინამდვილეში მდინარის სულ სხვა ნაპირზე აღმოჩნდნენ და იქიდან უკანდასახევი გზაც აღარ ჰქონდა, ალბათ, ბევრს.

— ბორის ლომიაძე, კახა ლომიაძის მამამ, თქვა, რომ ჯაბა იოსელიანი ვარლამიანი საფლავიდან უნდა ამოვთხაროთო. ჯაბა იოსელიანი, ალბათ, არ იყო მათ რიგებში, რომლებიც შემთხვევით მოხვდნენ „მხედრიონში“ და ეგონათ, მამულიშვილურ საქმეს აკეთებდნენ. მან, ალბათ, ყველაზე ზუსტად იცოდა, რა უნდა გაეკეთებინა „მხედრიონს“.

— უკაცრავად, ჯაბა იოსელიანზე არც მითქვამს ეგ, მე უბრალო, მეომარ ბიჭებზე ვამბობ. იყო ასეთი ფაქტები: ბიჭი ციხეში ზის და მამას ეუბნებოდა, მოდი,

წაიწერე, წამოდი ჩემთან საომრად და შენს შვილს გამოუშვებო. რამდენი იყო ასეთი შემთხვევა, რამდენი ციხიდან გამოშვებულ, მისცეს ავტომობილი, ბიჭებმა უთხრეს, ომში კი წავალთ, მაგრამ ხომ გვირდა რაღაცო? აგერ ავტომობილი გაქვთ და რაც გინდათ, ჰქენითო, იყო პასუხი. ეს უფროსების ბრძანება იყო. კაცს, რომელიც ყაჩაღობისთვის ზის ციხეში, რომ გაათავისუფლებ და ავტომობილი მისცემ, ის დაზოგავს ვინმეს?

ყველამ იცის, რა როლი შეასრულა „მხედრიონმა“ საქართველოს კანონიერი ხელისუფლების დამხობაში, ყველამ იცის „მხედრიონმა“ რა როლი შეასრულა აფხაზეთის დაკარგვაში, სამაჩაბლოს დაკარგვაში, მე რა უნდა ვთქვა, არც პროკურორი ვარ და არც მოსამართლე. თუმცა „მხედრიონის“ გარდა იქ გვარდიაც იყო... დიდი ფული იყო ჩადებული გადატრიალების მოსაწყობად. ჩვენ იარაღი არ გვექონდა, მაშინ სკოლაში სამხედრო მომზადება საგნად ისწავლებოდა და ყველა სკოლას ჰქონდათ სამი-ოთხი სასწავლო ავტომობილი, მეზუთე იჭედებოდა. ამათ კი ყოველ მეორე დღეს ახალ-ახალი „ბეტე ერები“, ტექნიკა და ტყვია-წამალი ჰქონდათ. ერთ დღეს ბუნკერში ბრძოლის დროს 8 „ბეტე ერი“ ავაფეთქეთ, მეორე დღეს 12 გამოიყვანეს.

ესაუბრა სოფო ბელაშვილი

იყო ასეთი ფაქტები: ბიჭი ციხეში ზის და მამას ეუბნებოდა, მოდი, წაიწერე, წამოდი ჩემთან საომრად და შენს შვილს გამოუშვებო. რამდენი იყო ასეთი შემთხვევა, რამდენი ციხიდან გამოშვებულ, მისცეს ავტომობილი, ბიჭებმა უთხრეს, ომში კი წავალთ, მაგრამ ხომ გვირდა რაღაცო? აგერ ავტომობილი გაქვთ და რაც გინდათ, ჰქენითო, იყო პასუხი. ეს უფროსების ბრძანება იყო. კაცს, რომელიც ყაჩაღობისთვის ზის ციხეში, რომ გაათავისუფლებ და ავტომობილი მისცემ, ის დაზოგავს ვინმეს?

**ავღანეთი:
გაომსავალი არ ჩანს**

„ნატომ უნდა გადასცეს „თალიბანს“ კონტროლი ავღანეთის სამხრეთსა და აღმოსავლეთზე, — განაცხადა ამერიკელმა დიპლომატმა რობერტ ბლეკვილმა, რომელიც ბუშის ადმინისტრაციის ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში პრეზიდენტის მრჩეველის მოადგილის პოსტს იკავებდა: თალიბები იგებენ, ჩვენ კი ვაგებთ. მათ მალაი მორალური სულისკვეთება აქვთ და წინააღმდეგობას აგრძელებენ. გეგმა „ა“ (კოალიციის დღევანდელი სტრატეგია) წარუმატებლობას განიცდის, ამიტომ საჭიროა გეგმა „ბ“, კონტროლი ავღანეთის სამხრეთსა და აღმოსავლეთზე თალიბებს უნდა გადაეცეთ. ფასი, რომელსაც ამერიკელები ამ სცენარზე უარის თქმისათვის გადაიხდიან, ძალზე მალაი იქნება“.

**რუსული ტანკები
ლიტვანებს**

რუსეთი მსოფლიოში ძირითადი საბრძოლო ტანკების მთავარი ექსპორტიორი გახდა. ბოლო სამი წლის განმავლობაში მან 482 ახალი 1,57 მილიარდი დოლარის ღირებულების ტანკი გაყიდა. შეიარაღების ბაზრის ანალიზის ცენტრის პროგნოზით, 2010-13 წლებში უკვე დადებული კონტრაქტებისა და წინასწარი შეთანხმებების მიხედვით, რუსეთი უცხოელ მყიდველებს 859 ახალ ტანკს მიანდის, რომელთა საერთო ღირებულება 2,75 მილიარდ დოლარს შეადგენს. შემდგარი და დაგეგმილი გაყიდვების მიხედვით, მეორე ადგილს აშშ იკავებს, რომელმაც 2006-09 წლებში 209 „Abrams“-ი გაყიდა, ხოლო 2010-13 წლებში 298-ის გაყიდვას გეგმავს; მესამე ადგილზე გერმანიაა, შესაბამისად, 292 და 122 „Leopard 2“-ით.

მსუბუქი, მაგრამ მძიმე

„BAE Systems“-მა ახალი მსუბუქი საბრძოლო მოდული დისტანციური მართვით „SD-ROW“ შექმნა. ის პირველად გუშინ კვიბუტაუნში გახსნილ შეიარაღების გამოფენაზე „Africa Aerospace and Defence 2010“ წარმოადგინეს. მოდული შეიქმნა სპეციალურად მსუბუქად დაჯავშნულ მანქანებში მყოფი მკვლევარების დატვირთვის. შეიარაღების კონფიგურაციიდან გამომდინარე, მისი მოქმედების სიღრმე 600 მეტრს აღწევს. მოდულის მართვა ეკიპაჟის ერთ-ერთ წევრს შეეძლება და ამისთვის მანქანის შიგნით პოზიციის შეცვლა არ დასჭირდება. ძირითადი მახასიათებლები: სიმაღლე — 610 მმ, სიგანე — 470 მმ, წონა — 65 კგ. შეიარაღების ჩათვლით, დამიზნების კუთხე-ვერტიკალით — -20-დან +80 გრად.; ჰორიზონტალით — -135-იდან +135 გრად.

**ისრაელის ფლოტის
პრობლემები აქვს**

„რუსეთი შეასრულებს კონტრაქტს და სირიას ზებ-გერით სომალდსა და სინაის ნახევარკუნძულს, „II-800 Яхонт“-ს მიანდის“, — განაცხადა რუსეთის თავდაცვის მინისტრმა ანატოლი სერდუკოვმა. მისი თქმით, კონტრაქტი ჯერ კიდევ 2007 წელს დაიდო და მისი გადახედვის წინაპირობა არ არსებობს. ისრაელი შემოთავაზებდა გამოთქვას ამ კონტრაქტის გამო, რადგან შიმშობს, რომ ეს რაკეტები არა სირიელი სამხედროების, არამედ ტერორისტების ხელში აღმოჩნდება. „II-800 Оникс“-ის („Яхонт“-ი საექსპორტო სახელწოდებაა) მოქმედების სიღრმე კომპლექსური ტრექტორიით 300 კილომეტრს, საბრძოლო ნაწილის მასა 270 კილოგრამს აღწევს. ამ რაკეტებს შეუძლიათ, ისრაელის საზღვაო ძალებს სერიოზული საფრთხე შეუქმნან.

რუსული ფლოტის ქლიერებს იზრდება

„ფლოტი შეარღებული ძალების ერთადერთი სახეობაა, რომელსაც მშვიდობიან დროს ჩვენი პოლიტიკის მხარდაჭერა შეუძლია“, — წერდა სსრკ-ის სამხედრო-საზღვაო ძალების ლეგენდარული სარდალი ადმირალი სერგეი გორშკოვი. მართალია, „გორშკოვის ფლოტი“, რომელმაც „სივნი მოს“ წლებში საზღვაო სივრცეში აშშ-ის საზღვაო ძალების ბატონობა ეჭვქვეშ დააყენა, დღეს აღარ არსებობს, თუმცა ის ცვლილებები, რომლებიც მან ჩრდილოეთი ზესახელმწიფოს სამხედრო-საზღვაო ფსიქოლოგიაში შეიტანა, მის მიერ შემუშავებული და დამკვიდრებული ოკეანური ფლოტის ფილოსოფია არ დაკარგულა. როგორც კი რუსეთმა, უმძიმესი კრიზისიდან თავის დაღწევა შეძლო, ის მაშინვე ფლოტის გაძლიერებას შეუდგა.

„ИАМТО“-ს ინფორმაციით, ვითარება დღეს, მიმდინარე პროგრამების მიხედვით, ასეთია:
სამხედრო-საზღვაო ბაზები: ნოვოროსიისკში სამხედრო-საზღვაო ბაზის მშენებლობა 92 მილიარდი რუბლი დაჯდება. სამუშაოების დასრულება 2020 წლისთვის იგეგმება. დღეისთვის გამოყოფილია 13,5 მილიარდი რუბლი; მიმდინარეობს წყალქვეშა სამუშაოები, რომლებიც გაისად დასრულდება. საჯარო უდლოდ, ამ ბაზაზე განთავსდება შავი ზღვის ფლოტის ახალი ხომალდების ნაწილი, რომელთა შესახებ „საქართველო და მსოფლიო“ 18 აგვისტოს ნომერში წერდა.
ბაზა სირიაში, ტარტუსში, 2012 წლამდე განვითარდება როგორც ბაზირების პუნქტი, შემდეგ სრულფასოვანი ბაზის შექმნა დაიწყება. მოდერნიზაცია ტარტუსში მძიმე ხომალდების ბაზირების შესაძლებლობას ითვალისწინებს.
ავიამზიდები: რუსული ავიამზიდის ტექნიკური პროექტის შემუშავება 2010 წლის ბოლოსთვის დასრულდება. თუ პროგრამას შეფერხებები

არ შეექმნება, პირველი ავიამზიდი ფლოტის შემადგენლობაში 2020 წლისათვის შევა.
საშუალო ავიამზიდები (მძიმე ავიამზიდი კრეისერები): 2012 წლისათვის დაიწყება ჩრდილოეთის ფლოტის „Адмирал Кузнецов“-ის მოდერნიზაცია, რომელიც 2017 წლამდე გაგრძელდება. მოდერნიზაციის ფარგლებში სრულად გამოიცვლება ხომალდის შეიარაღების სისტემა და რადიოელექტრონული მოწყობილობა. საჯარო უდლოდ, ამ ბაზაზე ბაზირებული ავტომური კრეისერი, კერძოდ კი „Адмирал Нахимов“-ის საზღვაო ვარიანტი

ამერიკული იარაღი და ქართული კორუფცია

გასულ კვირას ერთბაშად ორი ზესახელმწიფოს თავდაცვის მინისტრი საქართველოსთვის ამერიკული შეიარაღების მიწოდების თემას შეეხო. „ჩვენ ძალიან ფრთხილნი ვიყავით იმასთან დაკავშირებით, რასაც საქართველოს ვანგდით. ჩვენ, ასევე, დაინტერესებულნი ვართ იმით, რომ მივანოდოთ საქართველოს საშუალებები, რომლითაც ის შეძლებს, ავღანეთში დახმარება აღმოგვიჩინოს. იმის დიდი ნაწილი, რასაც ჩვენ საქართველოში ვაკეთებთ (პირადი შემადგენლობის მომზადება და სხვა), ხდება იმით, რომ თავად მათ (ქართველებს) სურთ, რომ ჩვენს ძალისხმევაში ავღანეთში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ“, — განაცხადა აშშ-ის თავდაცვის მინისტრმა რობერტ გეიტსმა.

ვაშინგტონში ვიზიტად მყოფმა რუსეთის თავდაცვის მინისტრმა ანატოლი სერდუკოვმა კი შეუფოთებდა გამოთქვა იმის გამო, რომ აშშ ქართული არმიის შეიარაღებას განაგრძობს. „ეს ჩვენ გვაშფოთებს და ხელს უშლის ჩვენს თანამშრომლობას აშშ-თან და ისრაელთან“, — თქვა მინისტრმა და დაასძინა, რომ მისი უწყება საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობების ანალიზს მუდმივად ახდენს. მისი თქმით, რუსეთს აქვს გეგმები, რომლებიც რეგიონში მოვლენათა განვითარების სხვადასხვა დარსს ეხება ითვალისწინებს. სერდუკოვის აზრით, კრიზისული სიტუაციის წარმოქმნის შემთხვევაში, მისი გადაწყვეტა არა ხუთ დღეს, როგორც 2008-ში, არამედ ნაკლებ დროს მოითხოვს.
ამ განცხადებებს ორ კითხვამდე მივყავართ: დაანება თუ არა ვაშინგტონმა ფაქტობრივი ემბარგო საქართველოსთვის შეიარაღების მიწოდებაზე? შეუძლია თუ არა სააკაშვილის ხელისუფლებას, გვერდ აუაროს არაფორმალური აკრძალვას და საქართველოში ამერიკული შეიარაღების მისვლილი პარტია შემოიტანოს?
ამის თაობაზე საუბრისას სიცხადე საკითხში არც მიხეილ სააკაშვილმა შეიტანა, როდესაც „Newsweek“-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში საკმაოდ ბუნდოვანი ფორმულირება გამოიყენა: „იმედოვნებ, რომ შეერთებული შტატები თავდაცვითი შეიარაღების პოტენციალის თვალსაზრისით დაგვიხმარებენ, თუმცა არ ვფიქრობ, რომ ამ მიმართულებით რაიმე მკაფიო ვადა არსებობს“.

ეს შეფასება სავსებით ჯდება „Eurasianet“-ის მიერ განსაზღვრულ ჩარჩოებში: „ბოლო თვეებში საქართველოს ხელისუფლება ძალიან ვიწრო სივრცეში ბალანსირებას ცდილობს, ის აკრიტიკებს „ფაქტობრივ“ ემბარგოს შეიარაღების მოწოდებაზე და თან ცდილობს, რომ ეს სიტყვები ჩივილად არ იქნას აღქმული. საჯარო გამოცხადებისას სააკაშვილი ამ საკითხს უდიდესი სიფრთხილით უდგება“.

«...„Адмирал Лазарев“ და „Адмирал Ушаков“ 2020 წლამდე ფლოტის საბრძოლო შემადგენლობაში დაბრუნდება. მათი მოდერნიზაციისთვის ნიშნულზე ამავე პროექტის კრეისერი „Петр Великий“ იქნება. ეს პროგრამა მეტად ძვირადღირებული და შრომატევადი ჩანს, თუმცა მისი წარმატებული განხორციელების შემთხვევაში რუსეთის ფლოტის ძალა მნიშვნელოვნად გაიზრდება.

АДМИРАЛ КУЗНЕЦОВ

საქართველო ნაღობონი: რუსეთში ახალი თაობის „სტელის“ ტექნოლოგიაზე დაფუძნებული საეკადრო ნაღობონის შექმნაზე მუშაობა დაიწყო. პროექტის შემუშავება, სავარაუდოდ, 2,5 წელიწადში დასრულდება. ნელს დასრულდა პროექტ 1155-ის საეკადრო ნაღობონის „Вице-адмирал Кулаков“-ის მოდერნიზაცია. სავარაუდოდ, ამავე ტიპის მოდერნიზაციას თანდათან ამავე პროექტის 7 ხომალდი გაივლის (არის კიდევ ერთი გაუფრთხილებული 11551 პროექტის საეკადრო ნაღობონი „Адмирал Чабаненко“ და ამავე კლასის 956 პროექტის 7 ხომალდი).

ფრეზატაჟი: ოქტომბერ-

ПЕТР ВЕЛИКИЙ

ში დასრულდება პროექტ 22350 პირველი ხომალდის „Адмирал Горшков“-ის აგება. მოდერნულ ნელს აიგება ამავე პროექტის „Адмирал Касатонов“-ი. გადამწყვეტილებას სერიის გაგრძელების შესახებ უახლოეს მომავალში მიიღებენ.

სორბიტები: რუსეთის სამხედრო-საზღვაო ძალების სარდლობა მიიჩნევს, რომ ფლოტს ამ კლასის 30 ხომალდი ესაჭიროება. სავარაუდოდ, უახლოეს პერსპექტივაში ეს 20380 პროექტის ხომალდები იქნება. ორი მათგანი „Стерегущий“ და „Сообратительный“ უკვე მზად არის; კიდევ სამი — აგების სტადიაშია. ზოგიერთი მონაცემის თანახმად, რუსეთის თავდაცვის სამინისტრო კონკურსისთვის ემზადება, სადაც პერსპექტიული კორპუსის ახალი გეგმა

უნდა გამოავლინოს. **უნივერსალური სადესანტო ხომალდები:** რუსეთის საზღვაო გარე რამდენიმე ასეთი ხომალდის შექმნას გეგმავს. მიმდინარეობს მოლაპარაკებები საფრანგეთთან ოთხი „Mistral“-ის ტიპის ხომალდის თაობაზე, შესაძლებელია ესპანური „Juan Carlos“-ის და ჰოლანდიური „Johan de Witt“-ის შექმნაც.

რუსეთი აქტიურად განაგრძობს სარაკეტო კატარებისა და სადესანტო ხომალდების აგებას, მათ შორის უნდა გამოვიყოს 11711 პროექტის დიდი სადესანტო ხომალდები; ორი მათგანი მწყობრში, სავარაუდოდ, უახლოეს 2-3 წელიწადში შეიქმნება. აგრეთვე, იგეგმება ოკეანოგრაფიული და მომარაგების ხომალდები და კავშირგაბმულობის სპეციალური ხომალდი.

რუსეთის წყალქვეშა ფლოტი ცალკე, ვრცელ თემას წარმოადგენს; მის მდგომარეობასა და განვითარების პერსპექტივებს უახლოეს მომავალში განვიხილავთ. პროგრამების მიმდინარეობა იმაზე მიუთითებს, რომ XXI საუკუნის 20-30-იან წლებში რუსეთის სამხედრო-საზღვაო ძალები შეერთებული შტატებისთვის ისეთივე მრისხნე და ანგარიშგასაწვეი ძალა გახდება, როგორც საბჭოთა სამხედრო ფლოტი ადმირალ გორშკოვის სარდლობის წლებში იყო.

თხეობი ვიცე-პრეზიდენტობის ყოფილი კანდიდატის, სარა პეილინის მრჩეველი“.

უნდა აღინიშნოს, რომ „საერთაშორისო გამჭვირვალობა-საქართველოს“ მონაცემების თანახმად, „Orion Strategies“-ი საქართველოს მთავრობასა და უშიშროების სამსახურს 2004 წლიდან მუშაობს. ოფიციალური ინფორმაციის თანახმად, ამ პერიოდში განუხორციელა მომსახურებისთვის მან 800 ათასი დოლარი მიიღო. თუ „Eurasianet“-ის ინფორმაცია სიმართლეს შეესაბამება, გამოდის, რომ ქართველი გადაამხდელი იხდის ფულს აშშ-ში საქართველოსთვის იარაღის მიწოდებაზე ფაქტობრივი ემბარგოს არსებობის შესახებ აზრის გაგრძელებაში(!), რაც ყოველგვარ ლოგიკას ეწინააღმდეგება.

„Eurasianet“-მა „Orion Strategies“-სგან ოთხი შეთანხმების ნიმუში მიიღო, რომლებიც, მისი წარმომადგენლების თქმით, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ დაიბლოკა. „ორმა კომპანიამ — „General Dynamics“-მა და

„AM General“-მა კომენტარზე, უარი განაცხადეს. ორი სხვა ფირმის წარმომადგენლებმა კი აღნიშნეს, რომ „Orion“-ის მიერ მოწოდებული ინფორმაცია არასწორია და სახელმწიფო დეპარტამენტს გარიგება არ დაუბლოკავს“.

უაღრესად საინტერესო „Arms Tech“-ის პრეზიდენტის, ჯოზეფ რუსტიკის კომენტარი იყო, რომლის კომპანია საქართველოსთვის მართვადი ქვეითსანიანალმდეგო ნაღობების („Claymore“) წარმოებისთვის ემზადებოდა. „თუმცა ეს გარიგება შეაჩერეს, როდესაც შუამავალს ისრაელიდან, ოფერ პაზს, რომელიც შესყიდვების შესახებ მოლაპარაკებებს აწარმოებდა, აშშ-ის ფედერალურმა პროკურატურამ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ჩინოვნიკების კორუფციული მოსყიდვის სქემაში მონაწილეობაში ბრალი წაუყენა, რომელიც ითვალისწინებდა მათ მიერ არმიისთვის შეირაღებისა და სურსათის შექმნას გაბერული ფასებით. ჯოზეფ რუსტიკის თქმით, პაზს ბრალი წაუყენეს სწორედ მაშინ, როდესაც გარიგება კომპანია „Arms

Tech“-ის მიერ ქვეითსანიანალმდეგო ნაღობების წარმოების შესახებ სახელმწიფო დეპარტამენტში განიხილებოდა. კომპანიამ მიიღო 2010 წლის 19 მარტი დათარიღებული წერილი, რომელშიც ნათქვამი იყო: „გაცნობებთ, რომ თქვენს მიმართვების განხილვის პროცესში, იმ მიზეზების გამო, რომელიც თქვენს კომპანიასთან არ არის დაკავშირებული, თქვენი უცხოელი პარტნიორი კომპანია „Paz Logistics“-ი კომპანიასთან რიცხვში მოხვდა, რომელთა მიმართვას უარი უნდა ეთქვას“. ჯოზეფ რუსტიკის თქმით, ამის შემდეგ მან პირდაპირ მიმართა საქართველოს თავდაცვის უწყების წარმომადგენლებს და მათ ქვეითსანიანალმდეგო ნაღობების შექმნა შესთავაზა შუამავალის გარეშე. არაოფიციალურად მე მათგან მივიღე პასუხი: „ჩვენ დანტერესებულნი არ ვართ“, — თქვა ჯეიმს რუსტიკმა“. ცხადია, ამ ისტორიამ შეიძლება სერიოზული დამატებითი არგუმენტები მისცეს ადამიანებს, რომლებიც ამტკიცებენ, რომ სააკაშვილის მმართველობის წლებში საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო კორუფციის ბუდედ გადაიქცა.

პენტაგონის წარმომადგენელმა სელესტა უოლანდერმა ამ თემასთან დაკავშირებით შემდეგი კომენტარი გააკეთა: „საქართველო მზად არ არის იმ თავდაცვითი შეიარაღების მიღებისათვის, რომელზეც პრეზიდენტი სააკაშვილი საუბრობს. მომავალში ასეთი რამ გამოირიცხული არ არის, თუმცა ამჟამად შეერთებული შტატები არ თვლის, რომ საქართველო მსგავსი შესყიდვებისთვის მზად არის“.

ლადო სადღობელაშვილი: კოკო გამსახურდია ხელისუფლებასთანაა შეკრული

ლადო სადღობელაშვილი პარტია „თავისუფლების“ ყოფილი წევრია. პარტიიდან წამოსვლის მიზეზად იგი იქ შექმნილ არაჯანსაღ სიტუაციას ასახელებს. თვლის, რომ კოკო გამსახურდია ხელისუფლებასთან დაახლოებული პირია და ვერ ხსნის, რატომ გაიწვია ასე საქართველოს პირველი პრეზიდენტის, ზვიად გამსახურდიას სიკვდილის გარემოებათა გამოძიება.

— რა კომპრომატები თქვენთვის ცნობილი კოკო გამსახურდიას წინააღმდეგ? რით შეგიძლიათ დაამტკიცოთ, რომ ხელისუფლებასთანაა შეკრული?

— მოგეხსენებათ, ამასწინათ ვაგაკეთე განცხადება კოკო გამსახურდიას პარტია „თავისუფლებიდან“ წამოსვლაზე. ჩემი გადაწყვეტილება რამდენიმე მიზეზმა განაპირობა. ჯერ ერთი, საკრებულოს არჩევნების პერიოდი მინდა გავიხსენო, როდესაც ბატონი კოკო მოსახლეობასთან შეხვედრებს ატარებდა. სწორედ ამ შეხვედრებიდან რამდენიმე პარტიის წევრმა, კერძოდ მე, ზაზა კიკაბიძემ და მიხეილ ამისულაშვილმა დავასკვეენით, რომ საქმე „სუფთად“ არ იყო. მოგეხსენებათ, მოსახლეობასთან შეხვედრისას და მითუმეტეს არჩევნების პერიოდში პარტიის ლიდერი მონადინებული უნდა იყოს, ხალხის ნდობა მოიპოვოს, რასაც კოკოს საუბრებიდან და საქციელიდან ვერ დაასკვნოდი. საქმე ისაა, რომ მოსახლეობასთან შეხვედრისას მას ერთი საცარი ფრაზა ეკერა პირზე, რაც საზოგადოებაში უუარეაქციებს იწვევდა. „უსაქმოდ ჯდომას, უმედეგო ბრძოლა საჯოსო“ — აი, ამ ფრაზაზე საუბარი. გაოცებული საზოგადოება პარტიის სხვა წევრებს სთხოვდა ამ ფრაზის ახსნას.

ლი ვგარები და სახელები. მხოლოდ ისაა მნიშვნელოვანი, რომ ექსპერტიზამ დაადგინა, გამსახურდია მოკლულია. ეს საქართველოს მოსახლეობამ ისე დაც იცოდა. ამას ცხრა თვე არ სჭირდებოდა. ამ მასალის გამოძიებას სამი თვეც ეყოფოდა, ანუ საქმე გვაქვს შეგნებულ დროის გავარები და სახელები. მხოლოდ ისაა მნიშვნელოვანი, რომ ექსპერტიზამ დაადგინა, გამსახურდია მოკლულია. ეს საქართველოს მოსახლეობამ ისე დაც იცოდა. ამას ცხრა თვე არ სჭირდებოდა. ამ მასალის გამოძიებას სამი თვეც ეყოფოდა, ანუ საქმე გვაქვს შეგნებულ დროის გა-

მეოთხე და ყველაზე მთავარი მიზეზი ისაა, რომ აპოლოგიათი საქართველოს პარტიის წევრმა, კერძოდ მე, ზაზა კიკაბიძემ და მიხეილ ამისულაშვილმა დავასკვეენით, რომ საქმე „სუფთად“ არ იყო. მოგეხსენებათ, მოსახლეობასთან შეხვედრისას და მითუმეტეს არჩევნების პერიოდში პარტიის ლიდერი მონადინებული უნდა იყოს, ხალხის ნდობა მოიპოვოს, რასაც კოკოს საუბრებიდან და საქციელიდან ვერ დაასკვნოდი. საქმე ისაა, რომ მოსახლეობასთან შეხვედრისას მას ერთი საცარი ფრაზა ეკერა პირზე, რაც საზოგადოებაში უუარეაქციებს იწვევდა. „უსაქმოდ ჯდომას, უმედეგო ბრძოლა საჯოსო“ — აი, ამ ფრაზაზე საუბარი. გაოცებული საზოგადოება პარტიის სხვა წევრებს სთხოვდა ამ ფრაზის ახსნას.

მინდა გავიხსენო ცოტნე გამსახურდიას დაკავების პერიოდი და კოკოს უმოქმედობა. გვულისხმობ კონსტანტინე გულგორი და მოკიდებულებას მისი ძმის ამბავთან. აი, მაგალითად, ეკა ბეგელიამ იმდროს და მიიღო მისი მისა. დღეს მის შვილი და ძმა თავისუფლები არიან, კოკომ რა ქნა? ჯერ კიდევ დაუმთავრებელი სასამართლო პროცესების დროს დაიწყო პარლამენტარების ხელმოწერების შეგროვება, რაც, ფაქტობრივად, უმედეგოდ დასრულდა. ამასთანავე, კანონმდებლობა ამ სიტუაციაში, სანამ სასამართლო საბოლოო განაჩენს არ გამოიტანს, უძლეურია.

მახსენდება, ასევე, კოკოს მოტივაცია პარლამენტში მის შესვლასთან დაკავშირებითაც. საქმე ეხებოდა საქართველოს პირველი პრეზიდენტის, ზვიად გამსახურდიას გარდაცვალებისას დაკავშირებული მიზეზების გამოძიებას. ამ კომისიის შექმნის შემდგომ გავიდა 9 თვე, თუმცა სერიოზული შედეგი არ ჩანს. არ არის კონკრეტუ-

არის დღეს პარტია „თავისუფლება“.

— კოკო გამსახურდია თვითონ ადანაშაულებს დაცვის უფროს რობინზონ მარგველანს ხელისუფლებასთან კავშირში, ეს როგორ ახსენათ?

— კი, ბატონო, ადანაშაულებს. თუმცა მე სერიოზული ეჭვი დამ ეჭვის დამაბრძოლებელი ფაქტები მოვიყვანე, რომ კოკო გამსახურდია პარტიის რესურსს იყენებდა ნათესავეების კეთილდღეობისათვის. ამასთან, რესურსი მე მხოლოდ პიროვნებებს არ ვგვულისხმობ. აქ საუბარი იმ 100 000 ლარზეცაა, რომელიც ხელისუფლებამ „კარდაკარისთვის“ დაარჩია, თუმცა ეს „კარდაკარის“ აქცია „თავისუფლებამ“ მხოლოდ რუსთაველი გააკეთა. პასუხს კი კაციშვილი არ სთხოვს ამ თანხებზე.

— კოკო გამსახურდიას გარდა, ვის თვლით ხელისუფლებასთან „კარგ ურთიერთობაში“ შემწეულ ოპოზიციონერად?

— მე რაც ვნახე, იმაზე შემიძლია საუბარი. თუმცა დღეს რომ ოპოზიცია ჭრე-ლია, ალბათ, ბევრი დამეთანხმება. ვგულისხმობ იგივე „პალსტუკიან ხელისუფლება“ და „ხალიან ვაჟაკს“.

ლილი მირიქაძე

კოკო გამსახურდია პარტიის ჩასვლის იყენებდა ნათესავეების კეთილდღეობისათვის. ამასთან, ჩასვლის იმ დროს პარტიის წევრმა, კერძოდ მე, ზაზა კიკაბიძემ და მიხეილ ამისულაშვილმა დავასკვეენით, რომ საქმე „სუფთად“ არ იყო. მოგეხსენებათ, მოსახლეობასთან შეხვედრისას და მითუმეტეს არჩევნების პერიოდში პარტიის ლიდერი მონადინებული უნდა იყოს, ხალხის ნდობა მოიპოვოს, რასაც კოკოს საუბრებიდან და საქციელიდან ვერ დაასკვნოდი. საქმე ისაა, რომ მოსახლეობასთან შეხვედრისას მას ერთი საცარი ფრაზა ეკერა პირზე, რაც საზოგადოებაში უუარეაქციებს იწვევდა. „უსაქმოდ ჯდომას, უმედეგო ბრძოლა საჯოსო“ — აი, ამ ფრაზაზე საუბარი. გაოცებული საზოგადოება პარტიის სხვა წევრებს სთხოვდა ამ ფრაზის ახსნას.

ნანა კაკაბაძე:

არ ბაშვირდება, თუ კანონი იმასაც ჩანს, რომ პოლიციელი უფლებამოსილია, ადამიანებს სასჯელში შეუპარდეს და ოჯახები დაანოკოს

„პოლიციის შესახებ კანონში“ შეტანილი ცვლილებების თაობაზე, რომლებიც სამართალდამცავთათვის „გონივრული ეჭვის“ საფუძველზე, მოქალაქის შეჩერებისა და ზედამართული ჩხრეკის უფლების მინიჭებას გულისხმობს, „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება ადამიანის უფლებათა დამცველი, ადვოკატი ნანა კაკაბაძე.

— ქალბატონო ნანა, პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის მიერ სამართალდამცავთა უფლებების გაზრდის შესახებ ინიცირებულ კანონპროექტში შავით თეთრზე წერია, რომ „პოლიციელი უფლებამოსილია, შეაჩეროს პირი, თუ არსებობს გონივრული ეჭვი მის მიერ დანაშაულის შესახებ ჩადენის შესახებ“. თქვენი აზრით, რასთან გვაქვს საქმე და რაში მდგომარეობს ამ ცვლილებების მთავარი არსი?

— ამჟამად ჩვენს კანონმდებლობაში შედის ცვლილებები, რომელსაც აბსოლუტურად სხვა გზით მიჰყავს ქვეყანა, რათა დეკლარირებული დემოკრატია, რაზეც ხელია სუფულა ყბადაღებული საზღვრებსა და მეორეც — ის რეალობა, რომელიც სინამდვილეში ვიმყოფებით, არის პოლიციაზე დამყარებული დიქტატურა, რეჟიმი, რომელიც შემოიჭრა აბსოლუტურად ყველა სფეროში და რომელიც შთანთქავს ყველაფერს.

რაც შეეხება „პოლიციის შესახებ კანონში“ შეტანილ ახალ მუხლებს, არ ვიცი, ამ პროექტის ავტორები როგორ ასხვავებენ ერთმანეთისგან გონივრულსა და უგუნურ ეჭვებს, მაგრამ ერთი რამ ნამდვილად ფაქტია, ამ კანონის მიხედვით, ჩვენს ე.წ. სამართალდამცავებს ენიჭებათ შეუზღუდავი უფლებები და კაცმა არ იცის, რომელი პოლიციელი როგორ გამოიყენებს ამ უფლებებს. ეს სწორედ იმაზე მეტყველებს, რომ ხელისუფლება დღითიდღე უკონტროლო ხდება, თუმცა პირადად ჩემთვის ამ კანონის მიღება მოულოდნელი არ ყოფილა, რადგან ქვეყანაში, სადაც პოლიციური რეჟიმი სკოლებსა და საბავშვო ბაღებს შეეხება, ასეთი რამ ნამდვილად არ უნდა გვიკვირდეს...

— ისე, ცოტა არ იყოს, გაუგებარია, რაში სჭირდება ხელისუფლებას ეს კანონი, როცა პოლიცია უამისოდაც „მშვენივრად“ ახერხებდა მოქალაქეების ჩხრეკას...

— ამ კანონის შემოღების აუცილებლობა იმაში კი არ მდგომარეობს, რომ ამის გარეშე პოლიციელი მოქალაქეს ვერ ჩხრეკდა, არამედ დღეს, უბრალოდ, ხელისუფლება ცდილობს, დააკანონოს და კონსტიტუციის ჩარჩოებში მოაქციოს ყველა ის ქმედება, რასაც დღემდე კანონდარღვევით სჩადიოდა. თანაც ამას საჭიროების მიხედვით აკეთებენ. მაგალითად, შარშანდელი ოთხთვიანი საპროტესტო გაოსვლების შემდეგ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსში ისეთი ცვლილებები შეიტანეს, რომ ლამის ქვეყანაში მშვიდობიანი მანიფესტაციის გამართვა

კანონით აიკრძალა. ასევე მოიგვს და თავიანთი ნებასუფილის მიხედვით გადააკეთა-გადმოაკეთეს საარჩევნო კანონიც და მთლიანად კონსტიტუციაც... ერთი სიტყვით, მთელი ე.წ. ცვლილებები კანონმდებლობაში გათვლილია იმაზე, რომ, რაც უნდა უმსგავსობა ჩაიდინოს ხელისუფლებამ, საზოგადოება ყველაფერს შეხვდეს მშვიდად, აუღელვებლად და ხალხმა ჩათვალოს, რომ ყველაფერი, რასაც სააკაშვილი და მისი გარემოცვა აკეთებს, კანონიერია...

— ისე, სხვა რომელიმე ქვეყანაში თუ არსებობს „გონივრული ეჭვის“ მსგავსი რაიმე კანონი?

— ყოველ შემთხვევაში, იმ ცივილიზებული, დემოკრატიული ქვეყნებიდან, რომლებთანაც საქართველოს პარტნიორული ურთიერთობა აქვს, არსად ასეთი კანონი არ მოქმედებს და არც არასდროს ყოფილა. ეს არის გაუგებარი, ყოველდღე უპრეცედენტო შემთხვევა და სიმართლე გითხრათ, მიკვირს, როცა იგივე დემოკრატიული დასავლეთის ლიდერებიც ამაზე თვალს ხუჭავენ. ერთადერთი, ვისაც ამ ხელისუფლებაზე რაიმე ზეგავლენის მოხდენა შეუძლია, სწორედ ისინი არიან, მაგრამ, როგორც ჩანს, მათთვის მთავარი პოლიტიკა და არა ის ღირებულებები, რომლებსაც საქვეყნოდ ქადაგებენ — დემოკრატია და ადამიანის უფლებები... სხვათაშორის, ამ ღირებულებებზე თავის დროზე საკმაოდ ბევრი იღვანეს იმისათვის, რომ ჩვენი საზოგადოება დასუსტებულიყო და ნაწილობრივ მიაღწიეს კიდევ მიზანს — დღეს ქართველი ხალხი მთლიანად მოწყვეტილია ხელისუფლების კონტროლსა და შესაბამისად, ხელისუფლებაც იმას აკეთებს, რაც მოუწდება...

— იქნებ, ჩვენს დასავლელ პარტნიორებს არ აქვთ ინფორმაცია იმის შესახებ, რაც აქ ხდება...

— ამას ბევრი ამბობს, მაგრამ ეს აბსურდია, იმიტომ, რომ აქ არის მათი სამსახურები, საელჩოები და შეუძლებელია, ვერ შედავდნენ, რა მდგომარეობაა ქვეყანაში, თუნდაც დემოკრატიული განვითარების თვალსაზრისით. რა თქმა უნდა, ისინი ყველაფერს ხედავენ და ყველაფერი იციან, მაგრამ, როგორც გითხარით, მათთვის მთავარი პოლიტიკური ინტერესებია, დემოკრატია და ადამიანის უფლებები კი ჩვეულებრივი სამანიაქული თემებია, რომელიც საზოგადოებას თვალში მუდმივად ნაცარს აყრიან.

— რაც შეეხება ისევე „პოლიციის შესახებ კანონში“ შე-

საქმე ისაა, რომ ხელისუფლებას, ბოდიში და, სულ ხალხსა და პირადი თავისუფლებას, რომელიც უფრო მთავარია, ვიდრე საზოგადოებას, რომელიც უფრო მთავარია, ვიდრე საზოგადოებას, რომელიც უფრო მთავარია, ვიდრე საზოგადოებას...

ტანილ ცვლილებებს, ამბობენ, ხელისუფლებამ ეს ნაბიჯი იმიტომ გადადგა, რომ ოქტომბრიდან ოპოზიცია საპროტესტო ტალღის აგორებას აპირებს. თქვენი აზრით, რამდენად საფუძვლიანია ეს მოსაზრება?

— ბოლო სამი წლის გამოცდილებიდან გამომდინარე თუ ვიმსჯელებთ, რა თქმა უნდა, ეს მოსაზრება სასცენარო ლოკურია... დღეს ხელისუფლებას საზოგადოების მიმართ პანიკური შიში აქვს. პირადად სააკაშვილს, ალბათ, ყოველდღე ეისზმრება, თუ როგორ ამხობენ მის ხელისუფლებას, როგორ ასამართლებენ მას და მისი გარემოცვის წევრებს. ამიტომაც ღებულბენ ახალ-ახალ კანონებს, შეაქვთ ცვლილებები კონსტიტუციაში და ცდილობენ, მუდმივი სტრესისა და ტერორის ქვეშ ამყოფონ საზოგადოება...

— იქნებ, ტერორი არაფერ შუაშია და მართლაც ობიექტური საჭიროება მოითხოვდა კანონის გამკაცრებას... თუ არის თქვენთვის ცნობილი, რა ვითარებაა ამჟამად საქართველოში კრიმინოგენული თვალსაზრისით?

— სხვა ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, თვითონ ხელისუფლების წარმომადგენლები ტრაბახობენ, ჩვენი რეფორმების წყალობით ქვეყანაში დანაშაულთა რაოდენობა მინიმუმამდე შემცირდა. ბუნებრივია, ჩნდება კითხვა: თუ ეს ასეა, რა საჭიროა სამართალდამცავთა უფლებების ესოდენ უსაზღვროდ გაზ-

რდა და კანონის გამკაცრება, მით უმეტეს, როგორც სააკაშვილი აცხადებს ხოლმე, თუ პოლიციას საზოგადოების ოთხმოცი პროცენტი ენდობა?! საქმე ისაა, რომ ხელისუფლებას, ბოდიში და, სულ ცალ ფეხზე ჰკიდია კრიმინოგენული ვითარება. მისი მთავარი ამოცანა ის არის, რომ საზოგადოებას უთხრას, კანონი ჩემს ხელზე ჰკიდია ამ ყველაფერზე ვითარება. მისი მთავარი ამოცანა ის არის, რომ საზოგადოებას უთხრას, კანონი ჩემს ხელზე ჰკიდია ამ ყველაფერზე ვითარება. მისი მთავარი ამოცანა ის არის, რომ საზოგადოებას უთხრას, კანონი ჩემს ხელზე ჰკიდია ამ ყველაფერზე ვითარება...

რომლის მსგავსიც არ არსებობს არც ერთ ცივილიზებულ ქვეყანაში. ჩაიხედონ ერთი ქართული ენის განმარტებული ლექსიკონში და ნახონ, როგორაა განმარტებული სიტყვა ეჭვი. იქნება გაუნათებელი კიდევ გონება და მიხვდნენ, რომ ეს არ არის რაღაც კონკრეტულ მტკიცებულებებზე დამყარებული მოტივი, რის საფუძველზეც შეიძლება ადამიანი შეაჩერო და გაჩხრიკო, თუმცა ეს ისედაც კარგად იციან...

— რა შედეგები შეიძლება მოჰყვეს ამ კანონის შემოღებას? ანუ როგორ აისახება რეალობაში ეს ცვლილება?

— შედეგები იქნება ის, რომ მივიღებთ ათმაგად და ოცმაგად უფრო მოძალადე პოლიციას. გაიზრდება პატიმართა რაოდენობა და თითოეულ მოქალაქეს მუდმივად ექნება შიში და ბატონების ნაცვლად საპრობლეში ამოწყოს თავი. ეს ე.წ. კანონი ამის ყველაზე არაფერია, თუ არა ჩვენი ისედაც გათამამებული სამართალდამცავებისთვის იმის ჩანერგვა, რომ მათ ყველაფერი შეუძლიათ და ყველაფრის უფლება აქვთ.

— მაინც მგონია, რომ ეს კანონი ოპოზიციურ ძალებზე ზეგავლენის მოსახდენად უფრო მიღებული, ვიდრე რეალური მოქალაქეებზე.

პრაქტიკის ინიციატივის პროექტი

„ფიქრობთ, ხალხის მიერ პრეზიდენტის გადაყენების უფლებამოსილების თავის თავზე აღება ერთადერთი სწორი და მშვიდობიანი გამოსავალია შექმნილ ვითარებაში. ამ დოკუმენტის დანიშნულებაა, ნათელი გახადოს, რომ ხელისუფლების შეცვლა ხალხისა და მით უმეტეს ცალკეული პოლიტიკური ძალების უპასუხისმგებლო ახირებაა კი არა, ობიექტურად არსებული უკიდურესი აუცილებლობაა“.

კალანდარის პასუხი სარდოიკოს

„ყველამ კარგად იცის, რომ ეს აბსურდია... საქართველო ვინმეს წინააღმდეგ აგრესიას არასდროს გეგმავენ და არც მომავალში აპირებს“.

ჯაბა შვანია

დაჭერილებისა და დასაჭერების მასობრივი პაქტინასია

კორუფციას ვებრძვით და საცაა, ბოლოს მოვუღებთ, — ისე უხაროდა

საქართველოს პრეზიდენტს, როცა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილის, ნიკოლოზ ფრუიძის დაკავების ამბავი შეიტყო, თითქოს კორუმპირებულებს უმაღლეს სახელისუფლო თანამდებობებზე ის კი არა, მე ვნიშნავდე. დარწმუნებული ვარ, სააკაშვილმა ზუსტად არც კი იცის, ანალოგიური ბრალდებით რამდენი მაღალჩინოსანია დაპატიმრებული და მის უახლოეს გარემოცვაში კიდევ რამდენია დასაჭერი.

ყველაზე მსხვილი ჩინოსანი, რომელსაც მიშამ ანტიკორუფციული ვაქცინა შეუშაპუნა, „თავიდან რკინის“, „შემდეგ პლასტმასის“ და „ბოლოს რეზინის ირაკლი“ იყო, ოქრუშვილს ვგულისხმობ, რომელიც იმ პერიოდში შიშის ზარს სცემდა ყველას, თქვენ წარმოიდგინეთ, პრეზიდენტსაც კი! ცხადია, ჯანდაცვის მინისტრის მოადგილე ფრუიძე ასეთი გაქანების კაცი არ არის, მაგრამ, როგორც გამოძიება ირწმუნება, კორუფციული გარიგებებისა და „ლევით ფულის“ კეთების საქმეში მას ბადალი არ ჰყავს.

ისეთი მომენტები, რომლებიც საფუძვლიანი ეჭვებს „ბადებს“. მაგალითად, თუ მინისტრს ეძინა, მაშინ კეთილი ინებოს და გამოღვიძებულმა სრულად და ამომწურავად მოგვიყვებს იმ სიზმრების შესახებ, რომლებსაც სექტანტურ წარმოსახვებში ნახულობდა.

(პო, სიტყვა სექტანტი შემთხვევით არ ნამოცდენია. ბატონი ალექსანდრე 1995-97 წლებში გაერთიანებული მეთოდისტური ეკლესიის დახმარების კომიტეტის საქართველოს მისიის უფროსის მოადგილე და მისიის ხელმძღვანელის მოვალეობის შემსრულებელი იყო; მოკლედ, ქართველებისთვის, უბრალოდ, სექტანტი.)

ვინაიდან ყოფილი მაღალჩინოსანი თავისი სიზმრების შესახებ დუმილს ამჯობინებს, შეგვიძლია „ღრმა ძილის“ ვერსია გამოვიცხოთ. მეორე ვერსია კი დაახლოებით ასე უდრეს: მართალია, კვიტაშვილის ელვიძა მაშინ, როცა მისი მოადგილე „ვაქცინების მაქინაციით“ მდიდრდებოდა, მაგრამ ფრუიძის საქმიანობაში საეჭვო მაინც არაფერი შემჩნევიდა. მიუხედავად იმისა, რომ ტენდერების ტენდენციურად ჩატარებისა და ხელშეწყობის შემთხვევით ფორმების ლობირების შესახებ ყველაფერი იცოდა.

ამ ვერსიას არსებობის უფლება მხოლოდ იმითომ არ შეიძლება ჰქონდეს, რომ თავისი არსით წინააღმდეგობასა და შეუსაბამობაში მოდის. თუ სანდროს ელვიძა და იცოდა, ვაი! თუ სანდროს ელვიძა და არ იცოდა, უი! მოკლედ, კვიტაშვილი ძალით რომ არ დაე-

ნიშნათ უნივერსიტეტის რექტორად, პასუხისმგებლობა არ ასცდებოდა.

ამ კარა, რომ ფრუიძის საქმიანობას „სატელეკომუნიკაციო კომპანია შსს“-დან ვანო და მისი ბიჭები დიდი ხნის განმავლობაში აკვირდებოდნენ, მაგრამ სააკაშვილის შიშით „კვიტაშვილის ფენომენის“ ამოხსნას ვერ ბედავდნენ. მესამე ვერსიის თანახმად, ბოლოს ისევ მერაბიშვილმა გაბედა და მიშას ყველაფერი დაწვრილებით მოახსენა, ასეო, ისეო, ჯანდაცვის მინისტრისა და მისი მოადგილის დაჭერა მინდაო.

სად იყო და «ჩასა იქმოდა» ყოფილი ჯანდაცვის მინისტრი სანდრო კვიტაშვილი მაშინ, როცა მისი მოადგილე «აქკალული ილეთებით» ფულს მოულოცდა?

საკაშვილს ამის გაგონებაზე ელდა ეცა, დასცხა და თანაც როგორ. ხუმრობა საქმე იმამესაკამისა“ და სექტანტი კაცის დაჭერა?! მოგეხსენებათ, გამოსავალი გამოუფლად მდგომარეობაშიც მოიძებნება და მიშამ სანდროს გადაარჩინის ორიგინალურ ხერხს მიაგნო. პრეზიდენტმა გადაწყვიტა, რომ ჯანდაცვის მინისტრი სა-

საკაშვილი, თორბედიან ათმა თქვას, «დაგნაგნა» და მსჯავრდებულს „ეკრ-კაგონტიანი“ საინის ხეხა წლოებით მოუწავს.

სელი დაატრიალა და კვიტაშვილი ისე უცვებ გახადა უნივერსიტეტის ბატონ-პატრონი, რომ ამ უკანასკნელმა აზრზე მოსვლაც ვერ მოახსრო.

მესამე ვერსიის მიხედვით, სანდროს მინისტრის სავარძელთან გამომშვიდობება არ უნდოდა, მაგრამ, რადგან დაჭერას გადაარჩინეს, ყველაფერზე დათანხმდა. თანაც ეს უნიჭოდ დადგმულ-შესრულებული სპექტაკლი სააკაშვილმა ისე გააფორმებინა, თითქოს უნივერსიტეტის პროფესორები და აკადემიკოსები კვიტაშვილს კალთებს ახევენდნენ, გვიშველე, თორღე უშენოდ დავილუპებითო.

31 აგვისტოს ჯანდაცვის ყოფილი მინისტრი ასე ჭიკჭიკებდა: „აკადემიური წრეებიდან შეთავაზება მივიღე, უნივერსიტეტის რექტორის მოვალეობა შემეწირებინა, რასაც დავთანხმდი (სხვა გზა არ ჰქონდა) და დღეს გადადგომის შესახებ განცხადება დავწერე. უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო დღეს იკრიბება და ჩემს კანდიდატურასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებას მიიღებს. მანამდე კი მინდა გითხრა, რომ მე ჩემთვის დიდი პატივი და ამავე დროს დიდი პასუხისმგებლობაც.“

აკადემიური საბჭოს სხდომა მალე დასრულდა, რომელიც მიშას მიერ რექტორად დანიშნული კვიტაშვილი „ერთხმად აირჩიეს“. ვერსია, რომ

სანდროს ეს თანამდებობა არ ეპიტინავებოდა და „იძულებით გაუშვეს“, სწორედ იმავე დღეს, რამდენიმე საათში, დადასტურდა. აკადემიური საბჭოს სხდომიდან გამოსულმა ახალმა რექტორმა, რომლისთვისაც ვითომ უნივერსიტეტის შეფობა „დიდი პატივი და დიდი პასუხისმგებლობა“ იყო, ჭოჭმანი დაიწყო: „რექტორის არჩევნები დეკემბრის დასაწყისში ჩატარდება და მოსაფიქრებლად საკმარისი დრო მაქვს?!“

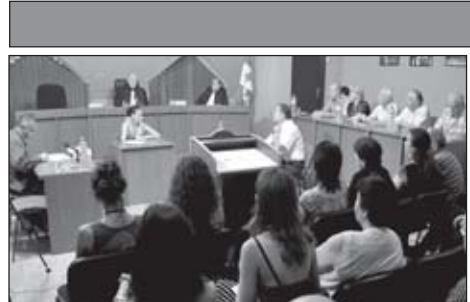
ეტყობა, ალექსანდრეს ბოლო წუთამდე იმის იმედი ჰქონდა, რომ მას სააკაშვილი არა მხოლოდ დაჭერას გადაარჩენდა, არამედ რომელიმე (რა მნიშვნელობა აქვს) უწყების მინისტრობასაც უფეშაშებდა. ექს-მინისტრი მშრალზე დარჩა. ისე, სხვა მის ადგილას სააკაშვილზე ლოცვაში გაათენ-დაა-ლაშებდა, გასაცემი ირებლად რომ არ გაიმეტა.

მესამე ვერსიის ავტორები უფრო შორს მიდიან და ამტკიცებენ: თუ კვიტაშვილი ჭკუით არ იქნება, დიდი დღე არ უწერია. ვანო ისეთ რაღაცებს უჩხრეკავს, თავის დაძვრება თვით ეშმაკსაც გაუჭირდებაო. მით უფრო, რომ მერაბიშვილი სანდროს ყოფილ მოადგილეს, ფრუიძეს უტყუარი მტკიცებულებების მისაღებად ლიმონივით გამოწურვას უპირებს.

ისე, ბედი უნდა ყველაფერს. შესაძლოა, „ვაქცინების საქმე“ ნაფიც მსაჯულთა გადასწყვეტი გახდეს. ამიერიდან, მოსამართლის სინდისზე არც ერთი განაჩენი აღარ იქნება. საკითხავი ის არის: უშველის კი რამეს ჩვენს დაქვეულ „მართლმსაჯულებას“ თორმეტი ნაფიცი მსაჯული? განსასჯელისთვის რა მნიშვნელობა აქვს, მის ბედს ერთი გადაწყვეტს თუ 12? სამართლიანი სასამართლოს შესაქმნელად მხოლოდ ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის შემოღება არ კმარა.

კარგი იქნება, თუ ბატონი სანდრო ამ „ნოვაციის“ შესახებ ამომწურავ ინფორმაციას მიიღებს. ჩვენს დროში ადამიანმა ბევრი უნდა იცოდეს, განსაკუთრებით მაშინ, თუ დაჭერა-არდაჭერაზე აქვს საქმე. ცნობისათვის, საკმარისია, თორმეტიდან ათმა თქვას, „დამნაშავეა“ და მსჯავრდებულს „ეკრორემონტიანი“ საინის ხეხა წლობით მოუწევს.

გიორგი გორგაძე

ოქტობრიდან ნაფიცი მსჯულთა აპოკალიფსია

დასაწყისისთვის მხოლოდ თბილისში და მხოლოდ განზრახ მკვლელობის საქმეებთან მიმართებაში. თავად ნაფიცი მსაჯულები კი საარჩევნო სიიდან შერჩეული 18-დან 70 წლამდე თბილისში რეგისტრირებული მოქალაქეები იქნებიან, რომლებიც არ არიან იურისტები, ფსიქიატრები, ფსიქოლოგები, მსჯავრდებულები, ფსიქიკური ან ჯანმრთელობის გარკვეული სახის პრობლემების მქონე პირები. საქართველოს მოქალაქე, რომელსაც შეარჩევნებ, ვალდებულია, ნაფიცი მსაჯული იყოს. თუ დასაბუთებული არგუმენტაციის გარეშე ნაფიც მსაჯულად შერჩეული მოქალაქე მოვალეობის შესრულებაზე უარს იტყვის ან არაჯეროვნად შეასრულებს, 1000-დან 1500-ლარამდე ჯარიმა დაეკისრება.

პიაროტ „დაგულებას“

„ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში“ ისეთი ცვლილებები შედის, არა მხოლოდ მანქანაში, შეიძლება სახლშიც უსაფრთხოების ღვედებით დაბმულებმა ვიმძირაოთ. როგორც კანონპროექტის ერთ-ერთმა ინიციატორმა, დეპუტატმა რუსუდან კერვალიშვილმა განმარტა, დღეს მოქმედი ნორმით, უსაფრთხოების ღვედის გამოყენება სავალდებულოა იქ, სადაც სატრანსპორტო საშუალების მოძრაობა ნებადართულია 80 კმ/სთ-ზე მეტი სიჩქარით. კანონპროექტით კი, ღვედის გამოყენება ნებისმიერ ადგილას იქნება სავალდებულო, მათ შორის თბილისშიც. ავტომანქანით მოძრაობისას მძღოლის ან მის გვერდით მჯდომი მგზავრის მიერ უსაფრთხოების ღვედის გამოყენებლობა 40-ლარიან ჯარიმას ითვალისწინებს.

კლუს ათი ათასი უეუეუეუეუე

როგორც ჩანს, ჩვენში ყველანაირი კრიზისი უმუშევრობის ზრდის გარანტიას და ამ მხრივ არც ხორბლის ბაზარზე შექმნილი პრობლემებია გამონაკლისი. როგორც ირკვევა, შექმნილმა ვითარებამ პრობლემები ადგილობრივ ნისქვილ-კომბინატებსაც შეუქმნა. „ყაზახეთმა გადაწყვიტა, საქართველოსთვის დაპირებული 300-500 ათასი ტონა ხორბლის დიდი ნაწილი აზერბაიჯანში, აზერბაიჯანულ-ყაზახურ ნისქვილ-კომბინატში, გადაამუშავოს და საქართველოში ფქვილის სახით შემოიტანოს, რაც ქართული ნისქვილ-კომბინატების ნაწილს უმრეკმედოდ დატოვებს“, — იუწყება რადიო „ჰერეთი“. მეზობლეთა ასოციაციის თავმჯდომარე დავით გილიგაშვილი კი ყაზახური ხორბლის შემოტანასთან დაკავშირებულ შეფერხებებს უარყოფს.

შაჰინი სტუდენტს დაემუქრა

მას შემდეგ, რაც სასკოლო ასაკის ბავშვებისა და მასწავლებლების გაინფორმირების საქმე ფეხზე დადგინდა, საქართველოს განათლების მინისტრმა დიმიტრი შაჰკინმა სტუდენტებისთვისაც მოიცალა. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ახალი სასწავლო წლის დაწყება შაჰკინმა ძალზე ორიგინალურად მიულოცა სტუდენტებს და ახარა, რომ „მომავალ წელს ვერც ერთი სტუდენტი დიპლომს ვერ აიღებს, თუ ვერ ჩააბარებს ინგლისურის გამოცდას“. ამის შემდეგ კი რექტორის არჩევნების თემაზე გადავიდა და ამ ქვეყანაში ყველაზე სასტიკ მუქარად ქველ მოსალოდნელ რეფორმებსაც შეეხო: „რექტორის არჩევნები ჩატარდება ნოემბერ-დეკემბერში და დარწმუნებული ვარ, რომ ახალი რექტორი ძალიან ბევრ მნიშვნელოვან რეფორმას გაატარებს უნივერსიტეტში“.

ფული ქვეყნის გაბიჯი

უცხოური პრესიდან გადმოღებული წერილი, რომელსაც დღეს შემოგთავაზებთ, მიუკბ-მოუკბავად წარმოგიდგინებს უმწვავეს პრობლემებს და, თუ კარგად დაუკვირდება ჩვენი მკითხველი, ბევრ საერთოს იპოვის საქართველოში შექმნილ რეალობასთან. „ჩვენ, — განაცხადა თავის დროზე აშშ-ის პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა უფროსმა, — ტრილიონობით დოლარი დავხარჯეთ საბჭოთა კავშირის დასანგრევად!..“ მის ამ სიტყვებს მთელი იმ დღე-ღამის განმავლობაში იმეორებდა ყველა მსოფლიო ტელეარხი. ბუში სავეტიბო საფუძვლიანად წარმოგიდგინეს, როგორც „ცივ ომში“ გამარჯვების მთავარი ორგანიზატორი. საბჭოთა კავშირის კი ისე მოექცნენ, როგორც დამარცხებულებს ეპყრობიან „ცივილიზებულ“ მსოფლიოში. დაიწყო საერთო-სახალხო საკუთრების თავშეუკავებელი გაყოფა და გადანაწილება, ეკონომიკური და პოლიტიკური ბანდიტიზმი. ხოლო რუსეთი გაურკვევლობისგან და გამოუვალი მდგომარეობის გამო მოიკუნტა და ამოწყვეტის პირას დადგა.

სულ უფრო მრავლდება ისტორიები შიმშილის, ტყვიანობისა და გამოუვალი მდგომარეობის შესახებ. სოციალური პათოლოგიები ამერიკის საზოგადოების ისეთივე ორგანული ნაწილი გახდა, როგორც დანაშაული და კაპიტალიზმი.

სტატისტიკის ზოგიერთი მონაცემი

ამერიკული ცხოვრების ბინძური სიმართლე ასეთია: ბევრი სიღარიბე, ძალადობა და ყოველგვარი პათოლოგიები. აი, რას ღალატებენ ციფრები:

- ყოველწლიურად**
27.000 ამერიკელი სიცოცხლეს თვითმკვლელობით ამთავრებს.
- 5.000 (ზოგიერთი მონაცემით, — უფრო მეტი) თვითმკვლელობის მცდელობა ფიქსირდება.
- 26.000 ადამიანი უბედური შემთხვევის გამო საკუთარ სახლში კვდება.
- 23.000 ადამიანს კლავენ.
- 85.000 ცეცხლსასროლი იარაღითაა დაჭრილი.
- 38.000 მათგან იღუპება, მათ შორის 2.600 ბავშვი.
- 13.000.000 ძალადობის მსხვერპლია (ჩხუბი, ძალადობა, გაუპატიურება, შეიარაღებული ძარცვა და ა.შ.).
- 135.000 ბავშვი სკოლაში შეიარაღებული მიდის.
- 5.500.000 ადამიანს აპატიმრებენ სისხლის სამართლის დანაშაულის ჩადენისთვის (საგზაო შემთხვევების ჩათვლით).
- 125.000 იღუპება ადრეულ ასაკში ალკოჰოლის ჭარბად მიღების მიზეზით.
- 473.000 იღუპება დაავადებებით, რომლებიც თამბაქოს ნაწარმთანაა დაკავშირებული, მათ შორის 53.000 არამწევლი.
- 31.450.000 ეწევა მარიხუანას.
- 14.000 იღუპება ლეგალური, რეცეპტებით გაცემული ნარკოტიკების გადამეტებული დოზით მიღების გამო.
- 6.500.000 მიიმე ნარკოტიკს (სერონინს) იღებს.
- 5.000 უბედურად დიდი დოზის მიღების მიზეზით იღუპება.
- 1.000 იღუპება საყოფაცხოვრებო ქიმიით მონამვლის გამო.
- 37.000.000, ანუ ყოველი მეექვსე ამერიკელი რეგალურად იღებს ფსიქოტროპულ ნარკოტიკს, ძირითადად, ქალები. ამას ექიმები ნახალისებენ, რადგან მოგება უზარმაზარია.
- 25.000.000, ანუ ყოველ მეათე ამერიკელს ფსიქოტროპული მკურნალობა სჭირდება, რომლის ღირებულების საერთო ჯამი წელიწადში 4 მილიარდ აშშ დოლარს უდრის.
- 2.000.000 ადამიანს ოპერაციები უკეთებენ, მათგან 10.000 ოპერაციის შედეგად იღუპება.
- 180.000 იღუპება ნარკოტიკული დეპენდენციის მიზეზით. ეს ერთად აღებული ავიაკატასტროფებისა და ავტოკატასტროფების შედეგად გარდაცვლილთა რაოდენობაზე მეტია.

სალისთმის თანამოსწავლე დანაშაულებრივი რეჟორები

მამა რასპუტინამ (ალა პოტაპოვს, პოპულარული რუსი საესტრადო მომღერლის, სასცენო ფსევდონიმი) ჯერ კიდევ მაშინ, როცა ცოცხლები იყვნენ ჭეშმარიტი პოეტები, რამდენიმე ფრიად აქტუალური სიმღერა შეასრულა. ერთ-ერთის კვინტეტსენცია ერთ ასეთ სტროფში იყო გადმოცემული:

გაძვირდა ცხოვრება, გაძვირდა კვლავ, რად მშობე, დედავ, ეგებ მოგეკალ.

რატომ დაძვირდა, დედავ, მოთქვამდა ქალი. უფროსი თაობის ადამიანებმა უმალ უპატრონო ბავშვების ფოლკლორთან გაავლეს პარალელი:

„ვაი, რად გაგჩნდი ამქვეყნად, რად გამაჩინა დედა“.

ამ სიმღერის დაბადების უამს განსაკუთრებული კითხვები არავის დაჰბადებია: უპატრონო, ობოლი ბავშვები სამოქალაქო ომის მსხვერპლი იყვნენ უდავოდ. ჩვენ კი ცოტას გავუძლებთ შოკისებურ თერაპიას და მერე ლამაზად ვიცხოვრებთ, როგორც დასავლეთში!

და ცოტა ვინმე თუ წარმოდგენდა დასავლეთისავე რეალურ საშიშროებებს.

მაგალითად, იმას, რომ მსოფლიოში უმდიდრეს ქვეყანაში — ამერიკის შეერთებულ შტატებში — ორმოც მილიონ მოქალაქეს ხელი არ მიუწვდება სამედიცინო მომსახურების არც ერთ სახეობაზე.

სამაგიეროდ, აშშ-ში და დასავლეთის რიგ ქვეყნებში ცოტა როდია ისეთი სპეციალისტი, ვისაც პლანეტა დედამიწაზე ადამიანების გამოსწორების პროგრამები აქვთ დამუშავებული.

განსაკუთრებით რუსეთზეა აქცენტრებული მათი ძალისხმევა.

ელცინის ბანდიტური უსაზღვროების ალტაცებისგან ჭკუაზე გადასული მოსახლეობის ნაწილმა სწრაფად და უშრომლად გამდიდრება მო-

ინდომა. ზოგმა დანაშოვის შენახვაზე იზრუნა, სხვებმა ირწმუნეს გამყიდველი ტელევიზიის ნამოსროლილი პრინციპის ჭეშმარიტება: „ჩვენ ვსხედვართ, ფული კი მოდის!“ სასწრაფოდ ჩააბარეს ნლობით დაგროვილი თანხა „მმმ“-ის ტიპის საეჭვო კომპანიებსა და ფირმებს.

ქურდობაცაცები, ვისაც ადამიანები ენდნენ და ფული მიაბარეს, აღმოჩნდა ის წვეთი, რომელშიც, როგორც ერთმა ჭკვიანმა კაცმა დანერა, „აირეკლა მთელი ეს „პერესტროიკა“, რეფორმა, დემოკრატია და ის ყველაფერი, რაც ფოკუსების მკეთებელს ცილინდრში შჭონდა დამალული“.

თვითმკვლელობათა რეგორმა ტალღამ გადაუარა მამინ ქვეყანას! რამდენიმე მკვლელობამ? მაშინ მიმნდობთა შორის ყველაზე გერგილიანებმა უზარმაზარი ვალები აიღეს და დანაშაულებრივი და უსინდისო ტელერეკლამის გავლენით საკუთარი ნებით ჩააბარეს თაღლითებს.

„ვიციტი კი რამე იმ მახინჯის შესახებ, ვისი გვარიცაა მავროდი?“ ვილაჟ იდგა მის უკან, გამოუშვეს ციხიდან გათხსნილებული. იჯდა კი იმაზე ნაკლებ ხანს, რაც მის ნამოქმედარს ეკუთვნოდა.

მარბარეტ ტიტჩარი: რუსეთში 15 მილიონი მკვლელობა

სოვეტოლოგები უმუშევრად არ დარჩენილან. საბოლოოდ ჩამოიხსნეს ნიღბები და ზოგიერთმა მათგანმა, ზბიგნევე ზუეზინსკის ტიპისამ, საქვეყნოდ განაცხადა, რომ რუსეთში 50 მილიონზე მეტმა ადამიანმა არ უნდა იცხოვროს. ხოლო ყბადღებულმა „რკინის ლედომ“ მარგარეტ ტიტჩერმა, რომელსაც სიბერეში მარაზმი მოერია, აღიარა, რომ „ამ მილადენის მომსახურებისთვის 15 მილიონი ადამიანიც საკმარისია“.

ბებია, სხვათაშორის, შეიძლება ჩინეთიც ეგულისხმა რუსეთის ნაცვლად.

მასმედიის ინფორმაციით, ხორვატიელმა დოქტორმა ანტუნ ლისეცმა, რომელიც ამ

გოლო 20 წლის განმავლობაში დასავლეთმა 370 მილიონი დოლარი დახარჯა რუსეთში შობადობაზე კონტროლის დასაწესებლად. იმავე „საქმისთვის“ უკრაინას 330 მილიონი დოლარი დახარჯეს, ბელარუსს — 26; რუმინეთს 99 მილიონი დოლარი ეარგო, მოლდოვას — 64, საქართველოს — 78. ამრიგად, შობადობაზე კონტროლის დასაწესებლად დასავლეთის მიერ გაღებული ხარჯების მიხედვით პირველ ადგილზეა რუსეთი, უკრაინა — მეორეზე, რუმინეთი — მესამეზე, საქართველო მეოთხეზე ადგილზეა ევროპის ქვეყნებს შორის.

ზაფხულს მოსკოვში სიცოცხლის გადასარჩენად გამოდიოდა, განაცხადა, რომ ბოლო 20 წლის განმავლობაში დასავლეთმა 370 მილიონი დოლარი დახარჯა რუსეთში შობადობაზე კონტროლის დასაწესებლად. იმავე „საქმისთვის“ უკრაინას 330 მილიონი დოლარი დახარჯეს, ბელარუსს — 26; რუმინეთს 99 მილიონი დოლარი ეარგო, მოლდოვას — 64, საქართველოს — 78. ამრიგად, შობადობაზე კონტროლის დასაწესებლად დასავლეთის მიერ გაღებული ხარჯების მიხედვით პირველ ადგილზეა რუსეთი, უკრაინა — მეორეზე, რუმინეთი — მესამეზე, საქართველო მეოთხეზე ადგილზეა ევროპის ქვეყნებს შორის.

მოწოდებით, გახშირდა ქალებზე ზემოქმედება აბორტის გაკეთებისა და მათი სტერილიზაციის მიზნით. მოსახლეობის მოსპობის მეთოდები, რომლებსაც მცირედასახლებულ რუსეთში გამოიყენებენ, აბორტირებული იყო მჭიდროდ დასახლებულ განვითარებულ ქვეყნებში. ახლახან ბილ დიეტსს ნამოსცდა, რომ იგი დიდი ფულს ხარჯავს შობადობის შემცირებაში.

დასავლეთის უმსახურ ნათელი შიშების მსხვერპი

„პერესტროიკის“ იდეოლოგები საბჭოთა ადამიანებს დასავლეთს, ზოგიერთნი — ახლო აღმოსავლეთსაც (ისრაელის სახით), როგორც ბედნიერ ზღაპარს წარმოუჩენდნენ.

პარალელურად აღვივებდნენ ზიზღს ჩვენი ქვეყნის ცხოვრების წესისადმი, სადაც გორბაჩოვის „კატასტროიკის“ (კატასტროფული გარდაქმნის) გაღვივებამდე მოქმედებდა სოციალური გარანტიების სისტემა, რომელიც უცხო იყო დასავლეთის უმრავლესი ქვეყნისთვის.

დავიწინოთ მაიკლ პარნეტის კვლევების შედეგები. ეს პიროვნება პოლიტიკურ მეცნიერებათა კანდიდატია, დისერტაცია იელის უნივერსიტეტში (აშშ) დაიცვა. არის საქვეყნოდ ცნობილი სოციოლოგი და პოლიტოლოგი. მისი ნიგნები 20 ენაზეა თარგმნილი. მრავალი საერთაშორისო პრემიის ლაურეატია პოლიტოლოგიის დარგში. მისი კვლევის საგნებია დემოკრატია და ეკონომიკური ძალაუფლება, აშშ-ის იმპერიატივიზმი და ინტერვენციონიზმი, ტერორიზმი და გლობალიზაცია. მისი ყველაზე ცნობილი ნიგნებია: „ხაფანგი ტე-

რორისტიკისთვის“ (2002), „დემოკრატია რჩეულთათვის“ (2002), „ბინძური სიმართლენი“ (1996), „მახვილი და დოლარი“ (1992) და სხვ. მანვე პარენტი 250 სტატიის ავტორია.

„მე შემხვედრია ბევრი უმშვევარი ადამიანი, ვინც მწარედ მოთქვამდა და ითხოვდა დასაქმებას. ზოგიერთთან ერთად, იძულებული ვიყავით, გველოცა, რათა მათ იმწმსვე თავი არ მოეკლათ. იმდენჯერ იმეორებდნენ, რომ სიკვდილს ნატრობენ“, — ამბობს თ. ტერანსი, ამერიკული სოციალური სააგენტოს დირექტორი. მისი ამოცანაა, იმუშაოს იმ ადამიანებთან, ვისაც სამუშაოს პოვნის იმედი გადაეწურათ, უსახლკარონი და შვირები არიან. სამოქმედო ადგილი — ალაბამას შტატი. მაგრამ ასეთი რამ აშშ-ში შეიძლება ყველგან მოხდეს, ვაშინგტონში, მაგალითად, თერთი სახლის მახლობლად, სუპერმარკეტში, შეიძლება შეხვედნეთ ბერიკაცს, რომელიც მწარედ ტარის და ხელში ძალის საკვებიანი პაკეტი უჭირავს: „მშიერი ვარ. მშიერი ვარ“, — ბუტბუტებს ის უბედური.

ასეთ რამეს ნიუ იორკშიც ნააწყდებით, მაგალითად, როცა გამწარებული ქალი ბინის პატრონს უკვირს, რადგან ამ უკანასკნელმა დედა და პატარა შვილები ბინიდან გაასახლა ქირის გადაუხდელობის გამო. შემდეგ ბავშვებს ბავშვთა სახლში გაამწესებენ, დედას — საგიუში, სადაც ყოვლისმცოდნე ფსიქიატრები ერთხმად დაადგენენ: „პარანოიდული შოზოფრენია“.

ქვეყნად სუფევს სიღარიბე და დაუნდობლობა. და სანამ აშშ-ის პოლიტიკური ლიდერები თავდაჯერებით მიდიან თავისუფალი ბაზრისკენ,

«მინდაპურიდან — სინგაპურამდე»

- 45.000 ავტოავარიების მსხვერპლი ხდება.
- 126.000 ბავშვი იბადება სერიოზული თანდაყოლილი დაავადებით ან არასაკმარისი კვების, გარემოპირობების, დედის მიერ ნარკოტიკების მიღებისა და სხვა წინაპირობათა გამო.
- 2.900.000 ბავშვის მოვლის პრობლემა არასაკმარისია. სხირად სცემენ და ჩაგრავენ.
- 5.000 ბავშვი იღუპება მშობლების ხელით.
- 30.000 ბავშვი მიღებული ტრავმების შედეგად არამომხილვადი იხრება.
- 1.000.000 ბავშვი შინიდან გარბის, ძირითადად, აგრესიის, მათ შორის, სექსუალური აგრესიის გამო.
- 150.000 უგზოუკვლოდ იკარგება.
- 900.000 ბავშვი 7 წლის ასაკიდან იძულებულია იმუშაოს ფერმერების დაბალანაზღაურებად თანაშემწეებად, ჭურჭლის მრეცხავებად და სხვ. სამუშაო დღე ხშირად 10 საათს გრძელდება.
- 700.000 ქალი ძალადობას განიცდის, ერთი ქალი — ყოველ 45 წამში.
- 100.000 ადამიანი სერიოზულად ავადდება სახარმოდ პრობლემების გამო კიბოთი, ტუბერკულოზით და ა.შ.
- 14.000 ადამიანს სამუშაო ადგილზე კლავენ, მათგან 90 პროცენტი მამაკაცია.
- 60.000 იღუპება ტოქსიკური ნარჩენებისაგან მონამვლით.
- დღეს
- 5.100.000 ადამიანი ციხეშია ან ციხის შემდგომ გამოსაცდელ პერიოდს გადის. უკანასკნელი 20 წლის განმავლობაში დაპატიმრებულთა რაოდენობა 200 პროცენტით გაიზარდა!
- 15.000 ტუბერკულოზითა დაავადებული.
- 10.000.000 ალკოჰოლიკია.
- 16.000.000 შაქრის დიაბეტითა დაავადებული.
- 160.000 ყოველწლიურად დაიბეჭდებიან იღუპება.
- 280.000 საციფეთშია მოთავსებული.
- 255.000 მათგან უკანასკნელ წლებში გარეთ გამოუშვეს.
- 2.400.000 ადამიანი ქრონიკულ დაავადებათა სინდრომითა დაავადებული.
- 10.000.000 ასთმითა დაავადებული. ეს რიცხვი ყოველ ხუთ წელიწადში ერთნახევარჯერ იზრდება.
- 40.000.000 არა აქვს სამედიცინო დაზვევა.
- 1.800.000 მოხუცი თავიანთი შვილების სახლებში შიმშილობს, მათ უკიდურესად უდიდრად ეპყრობიან, სცემენ.
- 1.000.000 (1996 წლის მონაცემებით) ვიწ ინფექციითა დაავადებული.
- 40.000.000 ადამიანმა ბავშვობაში სექსუალური ძალადობა განიცადა.
- 7.000.000-დან 12.000.000-მდე უმუშევარია.
- 6.000.000 დროებით, არაგარანტირებულ სამუშაოზეა.
- 80.000.000 საარსებო მინიმუმის დაბლა ცხოვრობს.
- 35.000.000 სიღარიბის ზღვარს მიღმა ცხოვრობს.
- 2.000.000 უსახლკაროა.

არ იფიქროთ, ეს სათაური იმიტომ ავირჩიე, რომ პური გაძვირდა. არც ის იფიქროთ, პანა რო აგრილდება, სინგაპურისკენ ვაპირებდე გასივრებას. თუმცა ეს ორი „თეზა“ პირდაპირპროპორციულად უკავშირდება ერთმანეთს, თუ რატომ — მოთმინება იქონიეთ... საქართველო რომ „სატურისტო“ ქვეყანაა, ეგ ახლა აღმოაჩინა ჩვენმა „მტრისთვის თვალდასაფხვებმა“ მთავრობამ, თორემ, რაც აქ გასულ ასწლეულებში თურქი, სპარსი, მონღოლი და ათასი რჯულის „ტურისტის“ შემოსულა და გასულა, იმდენი სიკეთე მეც და თქვენც, ჩემო მკითხველო.

სინგაპურში ნამყოფი ვარ-თქო, რომ ვთქვა, არ დამიჯერებთ (არადა — ვარ). ამიტომ ვიტყვი, რომ ტელევიზორში ხშირად მიწინააღმდეგარ და ჟურნალ-გაზეთებში ხომ წამითხავს და წამითხავს, მაგრამ ვერაფრით გავიგე, რატომ უნდა დავემსგავსოთ ჩვენ მაინცდამაინც სინგაპურს და არა სხვა წარმტაც ქვეყანას?

გაგიკვირდებათ და ქვეყნის სინგაპურიზაცია, არც მეტი, არც ნაკლები, შავი-ზღვისპირეთიდან, კერძოდ, ბათუმიდან, იწყება თურმე (უფრო სწორად — ბათუმიდან — ნანყარა — ავტ.). ბათუმიში მაინც ვარ ნამყოფი და ამას კი დამიჯერებთ, მაგრამ ბოლო ხანს მიმდინარე მოვლენების შემდეგაც კი, როდესაც ეს შავი ზღვის მარგალიტი უსაშველოდ დაამშვენიეს, ააშენეს და გააღამაზეს, ისე ჰგავს სინგაპურს, როგორც ჩვენი ზვიდელიძე კინოფილმ „ფოკოსი“ — ბეკნებაურს. მაგრამ, მტერი რომ არ გავახარო, ვიტყვი, რომ პატივს ვცემთ, სინგაპურში, სანთლით რომ ეძებო, აჭარულ ხაჭაპურს ვერსად იპოვებ. ბათუმიში თუ იპოვი, ხომ — რას ამბობ! პირს არ ააცილო! მე, მაგალითად, ბევრი ძებნა არ დამიჭირებია, სადაც ფეხებმა მიმიყვანა, იქ შევედი. აბრაზე „კაფე“ ეწერა, მაგრამ რომელი ენაზე, მე არ გეტყვით, ცოტა თქვენც გაინვალით თავი და თქვენით მიხვდით.

ერთი, აჭარული ხაჭაპური, თუ შეიძლება, — მივმართე აშკარად ოქროსიმიტაციაგადაკრულკობილებიან შუა ხნის მამაკაცს, რომელსაც, ცოდავ არ მიინდა და, თეთრი ხალათი კი ეცვა სტომატოლოგიით, მაგრამ... დასერილი, ყასაბივით.

— აჭარული არ გვაქვენ, — დამანახვა კბილები.
— რეიზა? — მოვუქციე აჭარულად.
— რეიზა და მიზდა, არ გეუაქვენ და მორჩა მაი! — აშკარად გაბრაზდა დამხედური.
— მაშინ ისეთ ხაჭაპური მომეცი.
— მაი რომელია?
— ისეთი, ისეთი... ჩვეულებრივი ხაჭაპური.
— მაი კი, ბატონო, ოთხი ლარი გედეიხადეთ წინდაწინ.
— ოთხი ლარი ერთ ხაჭაპურში?! რა ამბავია ძამა?!
აჭარელმა ვაჭარ-ბიზნესმენმა მოღრუბლულად ამათვალისწინა-ჩამათვალისწინა:
— შენ ციდან ხვარ ჩამოფრინდი, ჭოვ? არ გაგიცია დაქვლი რომ გაძვირდა?!

— არ თქვა ახლა, ყველიც გაძვირდა! — მეც დავუბოვირე.

— აა, შენ ყველიანი ხაჭაპური გდომებია, — გაეხარდა მეზუფეტეს, — მაი 7 ლარი და 80 თეთრი ღირს...

ასეთი და მსგავსი მაგალითები, შემოიძლია აგერ და ახლავე კრიალოსანივით ავანყო ერთმანეთზე და, თუ წამდვალად არა, სიმნრით მაინც ვაცივით, მაგრამ პრეტენზია იუმორესკაზე არ მაქვს და თავს ვიკავებ.

„ხაჭაპური რომ ძვირია, იმიზა ინუწებ ბათუმს, შე აბდალოვ?“ — იყვირებს ბათუმელი ბიზნესმენი, მაგრამ ხმას რომ ჩაუწიოს, შევხსენებ, რომ ხელმისაწვდომი არც ბინა-სასტუმროებია, არც პლაჟზე სასიამოვნო დასვენება და არც კატერ-სკუტერებით სეირნობა, რა თქმა უნდა, ჩვეულებრივი მოკვდავისთვის, თორემ ბოლოა თურქისტანის, არაბისთვის, სომეხისთვის და ჩინელისთვის ყველაფერი ხელმისაწვდომია. განსაკუთრებით ჩინელისთვის, რომელიც ზღვაში არაა შესაფხვები, თორემ აგრილდება ცოტა, დაუგრილდება ტვინები და შიგ ზღვაში გახსნიან მალაზიებს.

გვეყო ახლა „სინგაპურში“ და თბილისისკენ გადმოვიწავლოთ.

დასავლეთთან შედარებით, აქეთ უფრო ხალვათობაა. ზღვა აქეთაც გვაქვს, მაგრამ ნამსველია ცოტა... იმიტომ, რომ ვისაც ზღვაზე დასვენების შნო ჰქონდა, ბათუმიშია. ვინც დარჩა, რა ეზღვავება ზღვა პრობლემებში... ძირითადი საზრუნავი ჭერი, პური და ბალიშია. გარემოვაჭრეები ქუჩებიდან აყარეს და უთხრეს, ა, ბატონო, თქვენ სუფთა ზაზარი და შედით შითო. მაგრამ მგელს რომ ზოო-

პარკის გალიას ტყე ურჩევნია, კი იცით თქვენ მაგ ამბავი.

— რატომ არ შეიძინართ, დეიდა, ბაზარში? — ვეკითხები ყოფილ ქუჩის მოვაჭრეს.

— გადასახადია ნენა და მე რაღა მრჩება?

— სომ დაგპირდათ მთავრობა, ახალ წლამდე არ გახდებიან?

ქალმა ირიბად გამომხედა:

— კი, აბა?! მთავრობა იმასაც დაგპირდა, თქვენს თქვენს მიწაზე დაგაბრუნებოთ, მარა შეასრულა?

— რატომაც არა, ზოგი ხომ დააბრუნა?

— სად, ნენა?

— ფოცხო-ენერში, თან უთხრა, — აფხაზეთთან ახლოს იცხოვრებთ და შუქი და წყალი თუ არ გქვებათ, მაგას დარდობთ?

— თუ კია, მთავრობამ წიყყინის იქ თავისი ცოლ-შვილი, ნახავს ერთი, რაფარია! — გაკაპასდა ქალი.

— დაწყნარდი... წიყყინის, აბა, არ წიყყინის? — დავამშვიდე ჩემი ჭკუით და დროზე გავეცალე...

კაცმა რომ თქვას, საგანგაშო მართლაც რა გვაქვს, ჩემო ჭკვიანო და მურაბა ხალხო. პურის ფასმა რაღაც 10 თეთრით მოიმატა, 20-30%-ით გაძვირდა დანარჩენი პროდუქტი, მაგრამ, როგორც პრემიერი ირწმუნება, „ყველაფერი რიგზეა“. მთავრობა გვაიმედებს, რომ კონსტიტუციაში ახალ ცვლილებებს შეიტანს. მდაბიურად რომ ვთქვათ, მოსამართლეებს აირჩევს (თუ დანიშნავს) განუსაზღვრელი (დიდი) ვადით. ეს იმი-

ტომო, რომ ამ შემთხვევაში სამსახურიდან მოხსნის შიში არ ექნებათ და ვერც შენოლა იმოქმედებს მათზე.

ვთქვათ ვილაცები მოატყუეს, როგორც ყოველთვის, მაგრამ ჩემი და ჩემისთანების მოტყუება ასე ადვილია? მოხსნით შეიძლება მართლაც ან არ, ან ვერ მოხსნან „ზემოდან“, მაგრამ ნასვლაზე განცხადებას ისე კონტად და მარტივად დაანერვინებენ თავისი ნებით და ხელით, როგორც ახლა მე ვწერ იმას, რასაც კითხულობთ.

ეს 10000 უცხოენოვანი პედაგოგიც რომ მოგვემატა სარჩენად, ისაა სასაცილო, თორემ ჩვენი ბავშვები რომ ამ მეთოდით „აილაიუ“-ს და „ჰაუდუიუდუ“-ს მეტს ვერაფერს ისწავლიან (ეს სიტყვები ისედაც იციან), მეც კარგად ვიცი, თქვენც და ტრიფონიამაც...

— თქვენ რაღა შეგანახათ, თქვენც ქუჩაში ვაჭრობთ? — ვეკითხები გალიზიანებულ შუახნის მამაკაცს, რომელიც ნერვიულად ქაჩავს „პრიმას“ და ბოლმინანდ ბუტბუტებს:

— მე იმან შემანახა, ბიძიკო, რო ზეთი 2,50-დან 4,50 ლარი გახდა. თუმცა ზეთი რა ჭირად მინდა, კარტოფილი აღარსადაა, 4 კილო ლირდა ლარი, ახლა კილოც არ მომდის მაგ ფასად. ინფლაციააო, მთავრობა იძახის, სულ ინფლაცია არაა ჩემს ჯიბეში?

— მთავრობა ხომ დაგპირდათ სამუშაო ადგილებს?

— ვინც დაგპირდა, თვითონ იგი გვჭრის ყელ-კისერს.

— მაინც ვინ?

— ვინ და კონკრეტულად გიგი უგულავა.

— ეგ როგორ გავიგო?

— როგორ, ბიძიკო, და გამორჩევა საცხა ერთი კინილა დურგლის ადგილი თუ არა, ჩეიცვამს ეს უგულავა დურგლის ტანი-სამოსს და ეფორმება დურგლად. გამორჩევა მეპურის ადგილი და ვერც იქ მისწრებ. გამორჩევა მალი-არის ადგილი, დაავლებს ხელს ვედროს და ფუნჯს და გარბის პირველი. ნეტავ,

ვიცოდე, საიდან გებულობს ყველაზე ადრე ან სად მიაქვს ამდენი ფული? მე ერთგან ვერ მევენყე.

გაცივება მინდოდა, მაგრამ კაცი აბსოლუტურად სერიოზულად ლაპარაკობდა გამოცდილი ორატორივით, თან ორივე ხელს ხმა-რობდა ზურიკელას ბაბუასავით.

— პრეზიდენტიც არაა მთლად სწორი... აგერ ახლახან ერთი ლიორიკი დატოვა ულუკმაპურად.

— ეგ როგორ? — გავიკვირე ყასიდად.

— ტელევიზორში აჩენეს „სოფიტენორურნი“ მართავდა სამალიოტს, ვითომ ლიორიკები დაგველია. ვაშა-თლომძეს აკატავებდა ჩემი თვალთ ვახან... ეგეც არა... აღმშენებელს რომ ედრება, სამართლიანია? თუ მასეა, რუსთაველი ვცხოვრობ მე და შოთა შქვია.

— ეგ რა შუაშია?

— იმ შუაშია, რომ დავნერ, ბატონო, მეც „ვეფხისტყაოსანს“, შოთა ვარ, რუსთაველი ვარ და დამიდგან მეც ძეგლი რუსთაველის მეტროსთან.

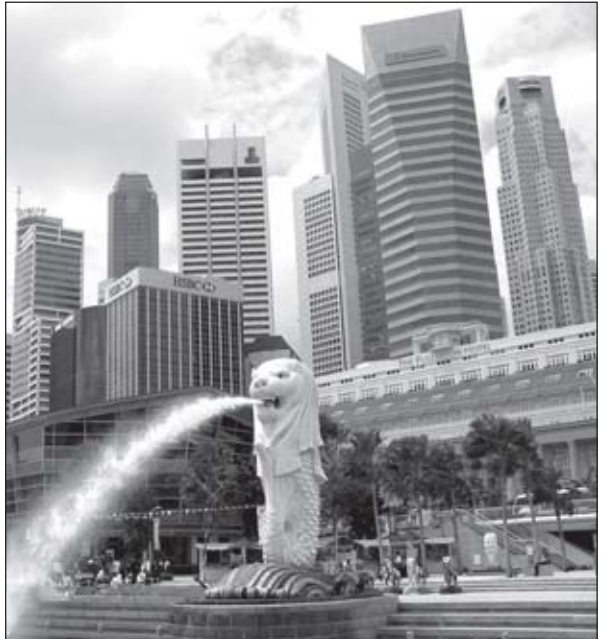
— იქ უკვე დგას, — ვიღარ ვიკავებ სიცილს.

— მარჯანიშვილის მეტროსთან იყოს, — წავიდა დათმობაზე გამანარბული რუსთაველი.

სად არის ამ დროს ჩვენი „მამა-ოპოზიცია“? — ისმება ლოგიკური კითხვა. სად და... ვთქვა? რატომ ვთქვა? შპიონი ვარ? თანაც მე რატომ ვთქვა, როცა ყველამ ვიცით, რომ მძალარი კაცი არ ყვიროს. რაღა დაგვრჩენია? ააბა, ვინ იტყვის? რა და... ამოვიღოთ ხმა, თორემ სულ სიცხეები კი არ იქნება, მოგვადგება კარზე მშობიარი ზამთარი და რა მინიშნებები აქვს, არ იქნება პური ქვეყანაში და იმიტომ ვერ იყვი, თუ იქნება და უფულოპის ბამო ვერ შექამ.

ჰოდა, სათაურიც ამიტომ ავირჩიე. მართალია, მინდა-პურიდან სინგაპურამდე კია ცოტა გრძელი გზა, მაგრამ არც ისეთი, ჩვენი მთავრობა რომ არ გაგვიიმასქნის“.

მომავლის დიდი იმედით,
**მურმან
მერაქვილი**

P.S. ისე ოპოზიცია-პოზიციაზე ერთი ანეკდოტი გამახსენდა: ერთმა მოხუცმა იმერელს შეაგინა — შენი დედაო...
— მართლა შემაგინე, კაცო, შენეო? — იმერელმა.
— მართლა, მართლაო.
— კიდე კი, თუ არა, მე მეგონა, ისეთ გლახაობდო... „დანყარდა“ იმერელი დღევანდელ ოპოზიციასავით.

ქართული ანბანის საიდუმლოება დოკუმენტური ფილმის იღებენ

სტუდია „დოკუმენტალისტი“ (შემოქმედებითი ჯგუფი: იდეის ავტორები — ნუგზარ რუხაძე, მადონა სინარულიძე, რეჟისორი — გუბა ხოტივაძე, სცენარის ავტორები — მადონა სინარულიძე და ნინო ცინცაძე. კონსულტანტები — აკადემიკოსები თამაზ ბამბაქაძე და მინილ ქურდიანი, პროფესორები რამაზ პატარაძე და ნინო სამონია, პროდიუსერი — ნელი ზანგურაშვილი) ქართველი და უცხოელი ენათმეცნიერების გამოკვლევების საფუძველზე იღებს მხატვრულ-დოკუმენტურ ფილმს ქართულ ანბანში შეფარულ საიდუმლოებათა ამოხსნის თაობაზე.

ნუგზარ რუხაძე: საქართველო იდეოლოგიური ოპი გარსხდაბა

ა	ბ	გ	დ	ე	2	ს	ხ	წ	200
ბ	გ	დ	ე	2	3	ტ	ვ	ღ	300
გ	დ	ე	2	3	4	უ	ფ	ქ	400
დ	ე	2	3	4	5	ყ	შ	ჩ	500
ე	2	3	4	5	6	ც	ც	ც	600
2	3	4	5	6	7	ძ	წ	წ	700
3	4	5	6	7	8	წ	წ	წ	800
4	5	6	7	8	9	წ	წ	წ	900
5	6	7	8	9	10	წ	წ	წ	1000
6	7	8	9	10	11	წ	წ	წ	2000
7	8	9	10	11	12	წ	წ	წ	3000
8	9	10	11	12	13	წ	წ	წ	4000
9	10	11	12	13	14	წ	წ	წ	5000
10	11	12	13	14	15	წ	წ	წ	6000
11	12	13	14	15	16	წ	წ	წ	7000
12	13	14	15	16	17	წ	წ	წ	8000
13	14	15	16	17	18	წ	წ	წ	9000
14	15	16	17	18	19	წ	წ	წ	9000
15	16	17	18	19	20	წ	წ	წ	10000

— მსოფლიო ჯერ კიდევ არ იცის, — თქვა „საქართველო და მსოფლიოსთან“ საუბარში იდეის ავტორმა ნუგზარ რუხაძემ, — რომ ქართველები, როგორც ერი, რას წარმოვადგენთ. არ ვამბობ ისეთ უცნაურობას, რაც ჭკუმახრიტებას არ შეესაბამება. ენათმეცნიერებთან, ქართული ენის სპეციალისტებთან გამართული კონსულტაციებიდან და უამრავი ლიტერატურის გაცნობის შემდეგ, შეგვიძლია თამამად განვაცხადოთ, რომ მსოფლიოში მოქმედ ანბანთა შორის ქართული ორიგინალური და გამორჩეულია. მისმა შემქმნელმა უზუსტესად აღწერა ქართული ფონემური მარაგი და შეუღებეს ზუსტად იმდენი ნიშანი, რამდენიც საჭირო იყო. ჩვენი დამწერლობა იქმნებოდა და ვითარდებოდა ბერძნულისა და არამედიის პარალელურად, მისი დასაბამი უძველესი ცივილიზაციის ნიადაგზე დადებულა.

მას. როგორ შევფასოთ ეს ფაქტი? დაუდევრობად? — კი, დაუდევრობაა. უფულობას დავაბრალოთ? — უფულობაცაა, პრობლემაა და მილიონობით დოლარი სჭირდება. დაუდევრობასთან და უფულობასთან ერთად, სამშობლოსადმი სიყვარულის უკმარისობაც გვჭირს. ქართველებმა, ბოლოს და ბოლოს, უნდა ვისწავლოთ, თუ რა არის „განხორციელებული სიყვარული“. აი, ეს ფილმი ჩვენი მხრიდან განხორციელებული სიყვარულის გამოვლენა იქნება.

გუბა ხოტივაძე

საუბარში ერთგვარად ფილმის რეჟისორი გუბა ხოტივაძე: — ჩვენი ეროვნული განძია ანბანი, ამოუხსნელი დიდი სირთულეებით, ძალიან ღრმა შინაგანი ფილოსოფიური, კოსმიური, კოსმოგენური რელიგიური არსია მასში ჩადებული. კომპლექსური მეცნიერთა აზრით, მისი სიძველე და თვითმყოფადობა ეჭვგარეშად მიტოვებულია. პატარონი სჭირდება საქართველოს მეცნიერებას და ქართულ კინოს, მთავრობამ უნდა მოჰკიდოს ხელი ამ საქმეს, სახელმწიფო უნდა აფინანსებდეს ფილმებს ერის ისტორიაზე. — ეს ფილმის პროდიუსერის ფუნქცია უფროა, ვიდრე მთავრობის... — ფილმის პროდიუსერმა ნელი ზანგურაშვილმა, შემოქმედებითი მიზნით, შეიქმნა და არ გადმოვიღოთ იგი ბერძნულიდან. სულ ცოტა, იგი იქმნებოდა და ვითარდებოდა ბერძნული და არამედიის პარალელურად და, თუ უფრო შორს წავალთ, მისი დასაბამი უძველესი ცივილიზაციების ნიადაგზე დადებულა.

ში უნდა ვეძებოთ. ფილმი, ვიმედოვნებ, ამ მიმართებით თავის სიტყვას იტყვის. ვაპირებთ, ფირზე ავლებექმდეთ უძველესი სახალხო-რელიგიური რიტუალები, რომელიც, რაც დრო გადის, კარგავს პირვანდელ სახეს და შინაარსს. ცდას არ დავაკლებთ, რათა მსოფლიოს ხალხებს გავაცნოთ ჩვენი გამორჩეული ორიგინალური და ეგზოტიკური ფოლკლორი.

— ბატონო გუბა, როგორია ფილმის სადისტრიბუციო სტრატეგია? — მოვიდა დრო, რომ გავკეთდეს მალალი დონის, მე ვგულისხმობ Discovery-ის ტიპის დოკუმენტური ფილმი ქართულ ანბანზე, რომელსაც ექნება სერიოზული რეზონანსი მსოფლიოში. რაც შეეხება მსოფლიო არხებზე გასვლას, ნამდვილად უპატრონოდ ვართ მიტოვებული. პატარონი სჭირდება საქართველოს მეცნიერებას და ქართულ კინოს, მთავრობამ უნდა მოჰკიდოს ხელი ამ საქმეს, სახელმწიფო უნდა აფინანსებდეს ფილმებს ერის ისტორიაზე. — ეს ფილმის პროდიუსერის ფუნქცია უფროა, ვიდრე მთავრობის... — ფილმის პროდიუსერმა ნელი ზანგურაშვილმა, შემოქმედებითი მიზნით, შეიქმნა და არ გადმოვიღოთ იგი ბერძნულიდან. სულ ცოტა, იგი იქმნებოდა და ვითარდებოდა ბერძნული და არამედიის პარალელურად და, თუ უფრო შორს წავალთ, მისი დასაბამი უძველესი ცივილიზაციების ნიადაგზე დადებულა.

დედა ახალი კინოკოდექსის მიღება, მანამდე სერიოზული ძვრები უკეთესობისაკენ არ იქნება. მაგრამ ახლა იმედი გაჩნდა. ქალბატონი ნელის ენერჯია, საქმისადმი მისი სიყვარული, პატრიოტიზმი და სურვილი, რომ გავკეთდეს სერიოზული შემეცნებითი ფილმი ქართულ ანბანზე, ამ თემას თავის გზას აუოხნინებს.

ნელი ზანგურაშვილი

— ვინ დააფინანსებს ფილმს? — ნინასნარ მოველაპარაკეთ ვეცდებით, გავაცნოთ ფილმის სინოფისი. პირველ ეტაპზე თემა მონონებულა, საქმე ადგილიდან დაიძრა. — ქალბატონი ნელი, ფილმი, რომლის პროდიუსერიც თქვენ ბრძანდებით, საუკუნის პროექტად მოიხარება... — ასეთ შეფასებას მეც ვიზიარებ. კოლეგებმა უკვე თქვეს, რომ ჩვენი მიზანია, ხელი შევუწყნოთ ქართული კულტურისა და ფოლკლორის პოპულარიზაციას, მათთვის შესაფერისი, ღირსეული ადგილის დამკვიდრებას.

— რამდენად შეუწყობს ხელს ქართული ანბანის პოპულარიზაციას ამ ფილმის გადაღება? — ქართული კულტურა ისეთი, როგორც არის, ჩაბმულია სამკვდრო-სასიცოცხლო იდეოლოგიურ ომში და, სამწუხაროდ, ამ ომს აგებს. აგებს და არავინაა პატარონი და გამკითხავი, აქ არაფერი გიშველის, გარდა ზუსტად გათვლილი, გეგმავალი საერთაშორისო მასშტაბის ღონისძიებებისა.

— ბატონო ნუგზარ, ფილმის ისტორიულ-ლიტერატურული ფონის შესახებ რას გვეტყვი? — ცნობილია, რომ თანამედროვე ცივილიზაცია მხოლოდ 14 მოქმედ ანბანს იცნობს, ქართული ანბანი ერთ-ერთია მათ შორის. ამ უძველესი ანბანის წარმოშობის საკითხზე დღემდე არ წყდება მეცნიერული დავა.

ნელი ზანგურაშვილი

ჩვენი შემოქმედებითი ჯგუფი ისეთი კინო-დოკუმენტური ნაწარმოების შექმნას აპირებს, რომელიც მსოფლიოს დაარწმუნებს, რომ ქართველები და შემერები ერთი წარმომავლობის ხალხია და რომ მათი დამწერლობა ერთი და იგივეა. თუ ფილმი გამოვიყვანთ, ეჭვგარეშეა, რომ ისტორიული მემკვიდრეობა ქართული ანბანის შესახებ ცნობილი გახდება ცივილიზებული სამყაროსთვის, რითაც საბოლოოდ დაესმება წერტილი ქართული ეროვნული ღირსების ქულტურის შესახებ სიმართლის დამახინჯების მცდელობას.

ნელი ზანგურაშვილი

შემერულ-ქართული ცივილიზაციის შესაძლო იდენტურობაზე თავის დროზე მიუთითებდნენ ცნობილი მეცნიერები: მიხაკო წერეთელი, ივანე ჯავახიშვილი, ილია ჭავჭავაძე; თანამედროვეთაგან — ანდრია აფაქიძე, გიორგი ციციშვილი, რამაზ პატარაძე, თემურაზ მიბრეანი, რაფაელ დუმბაძე და სხვანი. ნიკო მარი წერდა: „დღეს იქნება თუ ხვალ, ქართული ენის შეუსწავლელად, მის გაუცნობლად, ვერც ერთი საკაცობრიო სიძველეთა საკითხი ვერ გადაიჭრება“.

ნელი ზანგურაშვილი

„დემოკრატიული მოძრაობა — ერთიანი საქართველო“ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრ ვანო მერაბიშვილს ღია წერილით მიმართავს და უცხოეთში მყოფ ქართველ „კანონიერ ქართველებს“ პარტიის ლიდერის ნინო ბურჯანაძის შესაძლო კავშირების შესახებ საჯარო ინფორმაციის გამოქვეყნებას მოითხოვს. „მოვითხოვთ, გამოქვეყნდეს თქვენს უწყებაში არსებული ავსტრიული მხარის მიერ მოწოდებული მასალა, რომლის საფუძველზეც გააკეთა განცხადება პირდაპირ ეთერში საქართველოს პრეზიდენტმა ან უარყოფით ეს განცხადება. წინააღმდეგ შემთხვევაში კიდევ ერთხელ ნათლად დადასტურდება საყვედურად ცნობილი ფაქტი, რომ საქართველოს ხელი-სუფლების უმალესი პირი, ქვეყნის პრეზიდენტი პოლიტიკური ოპონენტების დისკრედიტაციისა და მათთან ბრძოლის მიზნით წინასწარი განზრახვით ავრცელებს ცრუ ინფორმაციას“, — ნათქვამია განცხადებაში.

დღეს ამ მარცხის საუკეთესო მაგალითებად გამოდგება მსოფლიო მასშტაბით სხვადასხვა ენაზე გამოცემული ლექსიკონები, ენციკლოპედიები, ცნობარები, ალმანახები, ატლასები, ბროშურები და ა.შ., რომელთა უმრავლესობაში, როგორც წესი, მოხსენიებულია ურარტუ და არმენია, ხოლო იბერია და საქართველო — არა! აქ დავა შეიძლება, რა თქმა უნდა, და დავობენ კიდევ, გამწარებული დავობენ. არა და არ იღებენ ხელს იმის მცდელობაზე, რომ მსოფლიო დაარწმუნონ ქართული კულტურის, ქართული ენის, ქართული ეროვნული საწყისის ორიგინალურობასა და ისტორიულ განსაკუთრებულობაში.

ამერიკის ერთ-ერთ ინსტიტუტში დღეს აკადემიური გამოცემა „ამბავი საქართველოზე“, რომლის ავტორიც ვინმე სუნია (მისი ნამდვილი გვარი სუნია ცია). ნავი-მარი და კინალამ გული გამისკდა... საოცარია, მაგრამ ამ წიგნის კრიტიკა ქართულ პრესაში ვერ ვიპოვე. ჩვენი მეცნიერები არ გამოხმაურებიან ამ სულელურ გამოცე-

„დემოკრატიული მოძრაობა — ერთიანი საქართველო“ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრ ვანო მერაბიშვილს ღია წერილით მიმართავს და უცხოეთში მყოფ ქართველ „კანონიერ ქართველებს“ პარტიის ლიდერის ნინო ბურჯანაძის შესაძლო კავშირების შესახებ საჯარო ინფორმაციის გამოქვეყნებას მოითხოვს. „მოვითხოვთ, გამოქვეყნდეს თქვენს უწყებაში არსებული ავსტრიული მხარის მიერ მოწოდებული მასალა, რომლის საფუძველზეც გააკეთა განცხადება პირდაპირ ეთერში საქართველოს პრეზიდენტმა ან უარყოფით ეს განცხადება. წინააღმდეგ შემთხვევაში კიდევ ერთხელ ნათლად დადასტურდება საყვედურად ცნობილი ფაქტი, რომ საქართველოს ხელი-სუფლების უმალესი პირი, ქვეყნის პრეზიდენტი პოლიტიკური ოპონენტების დისკრედიტაციისა და მათთან ბრძოლის მიზნით წინასწარი განზრახვით ავრცელებს ცრუ ინფორმაციას“, — ნათქვამია განცხადებაში.

„აბა რა ეგონათ?!“ — შესძახა პრეზიდენტმა სააკაშვილმა და ჯანდაცვის მინისტრის ყოფილი მოადგილის — კოკა ფრუიძის დაპატიმრების ამბავს ისიც მოაყოლა, რომ საქართველო კორუფციის განვითარების კუთხით ევროპულ ქვეყნებზე მეტს აკეთებს. „ჩვენი მთავრობის დროს დაკავებულია რამდენიმე მინისტრის მოადგილე, საპარლამენტო უმრავლესობის 4 თუ 5 წევრი. მე არ ვიცი სხვა ევროპული ქვეყანა, რომელიც კორუფციის გასანეიტრობლად ამდენს აკეთებს. ის, რომ მაღალი თანამდებობის პირებს დააკავებენ, არ უნდა იყოს გასაკვირი. აბა, რა ეგონათ?! დაეწლუნგდით?! დავძაბუნდით?! თუ კადრები ხშირად იცვლება, არ ნიშნავს, რომ ამ კადრებს ვერ ვაკონტროლებთ. როგორც კი ვინმე თავზე ხელს აიღებს, მოსტყეობდათ ის ხელები ძირში“, — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

ამოკლავ

პრეზიდენტი ხელს მოგაგებრავთ

„აბა რა ეგონათ?!“ — შესძახა პრეზიდენტმა სააკაშვილმა და ჯანდაცვის მინისტრის ყოფილი მოადგილის — კოკა ფრუიძის დაპატიმრების ამბავს ისიც მოაყოლა, რომ საქართველო კორუფციის განვითარების კუთხით ევროპულ ქვეყნებზე მეტს აკეთებს. „ჩვენი მთავრობის დროს დაკავებულია რამდენიმე მინისტრის მოადგილე, საპარლამენტო უმრავლესობის 4 თუ 5 წევრი. მე არ ვიცი სხვა ევროპული ქვეყანა, რომელიც კორუფციის გასანეიტრობლად ამდენს აკეთებს. ის, რომ მაღალი თანამდებობის პირებს დააკავებენ, არ უნდა იყოს გასაკვირი. აბა, რა ეგონათ?! დაეწლუნგდით?! დავძაბუნდით?! თუ კადრები ხშირად იცვლება, არ ნიშნავს, რომ ამ კადრებს ვერ ვაკონტროლებთ. როგორც კი ვინმე თავზე ხელს აიღებს, მოსტყეობდათ ის ხელები ძირში“, — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

ნახელოვან «დე ლა რიზებზე» საქართველოსთან ბრძოლა დავით აღმაშენებლის ძეგლის თბილისის ხანტიდან განდევნით დაიწყო

საქართველოში ბარბაროსთა მარბიელ ურდოსავით შემოჭრილმა „ვარდების ხელისუფლებამ“ ზედიზედ დაამდაბლა ყველა ეროვნული სინონიმე და საუნჯე, უდიერად დაამხო ქართველი კაცისთვის ოდიტგანვე სალოცავად ქცეული ყველა ხატი და ნიშანსვეტი, მაგრამ იმას კი ველარავინ წარმოიდგენდა, რომ ეს გათავებულად ურჯულები დიდ დავით აღმაშენებელს შეპყრობდნენ ვერაფერად მოთხრას დედათბილისის ცენტრიდან. ტყის ყაჩაღივით მხრებგაკოჭილი და დამცირებული დიდგორის გმირი ისე განდევნეს დედათბილისის ცენტრიდან, როგორც „ერთი ვინმე შეურაცხთავანი“ და ერთ დროს აფხაზთა, ქართველთა, რანთა, კახთა, სომეხთა მეფეთ-მეფე და ყოვლისა აღმოსავლეთისა და დასავლეთის ზარდამცემი თვითმპყრობელი ქალაქის დასავლეთისკენ გამავალი „დიდის ტრასის“ გზაჯვარედინზე დააყოფეს. ის, რაც პირველ დიდგორზე ვერ შეძლო ქართველთა სისხლით გაუმძაღარმა ორტოკიდა და ოგუზთა მოდგმის სარდალმა ნეჯემ ედდინ არდუხტ ოლი ილაზმა, „ახალ დიდგორზე“ წარმატებით დაავიწროვინეს ჯერაც გაურკვეველი წარმომავლობისა და გვარტომობის ნაცმოელმა თურქ-სელჩუკებმა; ისე, რომ ოცდაათქვამეტი წლის მანძილზე სამოც დიდ ომში გამარჯვებულ და ოთხსაუკუნოვანი მონობიდან თბილისის განმათავისუფლებელ მეფე-რაინდს სამოცი მამულიშვილიც ვერ მიეშველა სახელისუფლო ტერორის შიშით.

გართული ოკეანისგალმელი და გამოღმელი პოლიტიკური პამპულები იმას კი აღარ ფიქრობენ, რომელი განდგომილი კუთხის მოსახლეობა ისურვებს საქართველოს იურისდიქციაში დაბრუნებას, თუ აქ მიქნევარე უკიდურესი სილატაკისა და გაჭირვების გამო ისევე საქართველოს საზღვრებს მიღმა გასაქცევად გაუხდებოდათ საქმე. ******* დავით გიორგის ძე მითხარს ერის პირთმხველმა სამსჯავრომ სიცოცხლეშივე უწოდო „აღმაშენებელი“, „მეფე-მეფე“, „ჯვაროსანი რაინდი“, „დიდგორის გმირი“, „გრაალის რაინდი“, „ქრისტე მხედარი“ და „მსინის მახვილი“, მაგრამ ქართველი ხალხისთვის დღემდე გამორჩეულია, რა ნიშნით უწოდებენ ნაცმოელმა თურქ-სელჩუკებმა და მის დედაქალაქიდან გამავალი, რომელიმე ბალაშისის ან ლიუბერცის ტრასებისკენ გადაისვრიდა. ამ მოწმუნტურ ქმნილებას საკრალური ნალმდეგ ამხედრებული ნაცმოელი თურქ-სელჩუკებისთვის. დიდებული სანახავია ფარსმაღლი ჩაუქად ჩამჯდარი და ყელმოღერებულ ბედაურზე ამაყად ამხედრებული იური დოღგორუკის ძეგლი, რომელიც რუსული ეროვნული სულის დარაჯად დგას ნითელ მოედანზე. ეს ქანდაკება არასოდეს გამხდარა რუსეთის რომელიმე ხელისუფლების თავდასხმისა და შეურაცხყოფის ობიექტი. იური დოღგორუკმა დაარსა მოსკოვი, ხოლო დავით აღმაშენებელმა ისე შექმნა ქართული სახელმწიფო, როგორც ღმერთმა მისიგან ადამი. ასევე წარმოდგენილია, რუსეთის სახელმწიფოს ოდესმე მოეცინოს ისეთი ცუნდრუი ხელისუფლება, რომელიც ნითელი მოედნიდან მოთხრის ლეგენდარული მიწისა და პოუარსკის ძეგლის და მის დედაქალაქიდან გამავალი, რომელიმე ბალაშისის ან ლიუბერცის ტრასებისკენ გადაისვრიდა. ამ მოწმუნტურ ქმნილებას საკრალური

******* ძეგლებისა და ქვეყნის ძირისგამომთხრელი ნაცმოელებისთვის ძალზე ძველმოღერად გამოიყურება სამშობლოს სიყვარულით გულანთებული და ხმაზე ხელნავლებული ქართველი ვაჟკაცი. ესენი ხელოვნურად აჯიმებენ ფარსმაღლი და დამინებული ნაშინდარელი ბრინკას უღლურ შთამომავლებს, რომლებიც საზღვრებს მიღმა გადახვენილ ქალ-რძალთა მიერ გამოგზავნილი მონყალეების მოლოდინში ითვლიან თავიანთი ნაძრახი სიცოცხლის დღეებს. დიდგორის გმირის თითო-ოროლა თანამებრძოლის გარდა არც არავინ ჩანს, ხაფი ხმით რომ შეუძახოს ნაცმოელ, თურქ-სელჩუკთა მიერ „დამორბეულ“ თანამემამულეებს: — რა დაგემართათ, ხალხო! „თქვენი წინაპრები რკინას ჭამდნენ, დათვებს ხანჯლებით ხოცავდნენ და ყინულებზე იძინებდნენ. თქვენ კი ისე დავახართ თქვენი წინაპრების საფლავებზე, როგორც წინილები დევის მკერდზე“. პირიქით, უზნეობისა და გარყვნილების სერიული პროპაგანდის ფონზე „დე ლა რიზები“ ლიად და შეფარვით ამცირებენ უპატრონოდ დარჩენილ ქართველ ხალხს, თითქოს და მისი ისტორიული არასრულფასოვნებისა და პატრიარქალური ჩამორჩენილობის გამო, ხოლო „ცივილიზებულ ევროპაში“ განეგვების ნიშნით ახალგაზრდებს სამიზნეზე უდგამენ ინგლისური ენისა და კომპიუტერის უფასო სწავლების საცთურს, რათა წარმატებით შეასრულონ საზღვრებს მიღმა მათი განდევნისა და ქვეყნის გაუკაცრიელების პროგრამა. გამოდის განათლების მიწისტირად სახელდებული ვილაჯ „შამკინ-მიშკინი“ ოკეანის გაღმადან „განმანათლებელთა“ ათასკაციანი „დესანტის“ ჩამოსხმას გვპირდება სამშობლოდან გასაფრენად დაფრთხილებულ თინეჯერთა „განსწავლულ“ მთელი საქართველო, სადაც „ვერც მოქალაქე, ვერც მხედარი ვერ იკადრებდა განდრეკილად სვლად და ყოველი უწესობა მოსპობილ იყო, ყოველთა კაცთა იყო წესიერება და პატიოსნება“.

«სივილიზებულ ევროპაში» განუკარგავს ნიშნით ახალგაზრდას საიზნაზე უღაპონ ინგლისური ენისა და კომპიუტერის უფასო სწავლების სახელს, რათა წარმატებით შეასრულონ საზღვრებს მიღმა მათი განდევნისა და ქვეყნის გაუკაცრიელების პროგრამა.

ახლანდელ საქართველოს ესადაგება ნეტარსხენებულ დეკანოზ კალისტრატე ცინცადის მიერ აღმაშენებლისადმი მიძღვნილი ერთ-ერთი სტატიის ფრაგმენტი, რომელშიც ნათქვამია, რომ „ამჟამად სამშობლო ჩვენი მოგვაგონებს დავითის წინა დროის საქართველოს — სარწმუნოება შელახულია, ზნეობა — დაცემული, ცოდნა — დაკნინებული, ქვეყანა — პარტახქმნილი, ერი — დაქსახსული და დაწყლულებული“.

ხელმწიფოებრივ პრობლემას, რაც „ვარდების ხელისუფლებამ“ დღემდე ვერ შეძლო. მან ტყე-ღრეებიდან გამოიყვანა და ოჯახებს დაუბრუნა მიმოფანტული ხალხი, „გაუჩინა მათ საზრდელი და სადგომი, უკანვე გამოიხსნა მიტაცებული ქვეყანანი და სიმდიდრენი, დაამშვიდა და გააძლიერა ქვეყანა, აღავსო ყოვლისა უკანვე გამოიხსნა მიტაცებული ქვეყანანი და სიმდიდრენი, დაამშვიდა და გააძლიერა ქვეყანა, აღავსო ყოვლისა უკანო-უკვლოდ გარბოდა „ტყეთა, კლდეთა, ქვებითა და ხერეთა შინა“ და უმოწყალოდ იხოცებოდა „ზამთრის საფრთხითა, უსახლოობითა, შიმშილითა და მხეცთა საკბილო ხდებოდა“. ახლანდელ საქართველოშიც იგივე სურათია: ნაცმოელ თურქ-სელჩუკთა მიერ დევნილი, დამწყვლული და დაშინებული ხალხი დედანულიანადაა აყრილი და დაქსახსული მილეთის გზებზე ბედისა და ლუკმა პურის საძიებლად.

ლოგიური სიძულვილი ამ ეშმაკის მოციქულებმა თვალთმაქცურად გახვიეს სიყვარულის სიმბოლოდ აღიარებულ ვარდების თაიგულში და ამ საცთურით ხელდამწყვენებული წარუდგნენ მათ მიერ გაბრიყვებულ ქართველ ხალხს. მოსიყვარულმა მოუწებმა და პოლიტიკურმა შულერებმა ლამისაა საქართველოს თავანწყვეტილი ხელისუფლება დემოსისა და ერის მორჩილ მმართველად აღიარონ, მაგრამ ამ თვითმარქვია „დემოკრატებმა“ ერთხელ კიდევ ჩანხლეს ხალხისა და ეკლესიის ნება, როცა ხიდი აღმაშენებელი თავიანთი სამთავრობო კარუსელის იმ ერთ-ერთ რიგით წევრად მიიჩნიეს, რომლისთვისაც სულ მზად აქვთ პანღური და ალიყური. *******

ამულეტივით ამშვენებს იმ ჭეშმარიტების მაუწყებელი ლაპიდარული წარწერა, რომ სახალხო გმირები მაღლიერი ერის მარადიულ კუთვნილებას წარმოადგენენ და არა რომელიმე დროობითი მთავრობის ხელნაშობი „ვანკა-ვანკანკებს“: „ГРЯЗДАННУ МИНИНУ И КНЯЗЮ ПОЖАРСКОМУ БЛАГОДАРНАЯ РОССИЯ. ЛЯТА 1818“.

გონებგაუხსნელი ნაცმოელისათვის ბრძნულ შეგონებად ჟღერს ამ ძეგლის მიმართ გამოთქმული ბესარიონ ბელინსკის შთამაგონებელი სიტყვები: „Счащенный имени их не изчезнут в океане вечности. Они всегда будут воспламенять любовь к родине в сердцах потомков“.

„ვარდების ხელისუფალთაგან“ განსხვავებით, დავით მეფემ ბრწყინვალედ გაართვა თავი მტრებისგან საქართველოს ტერიტორიების განმენდისა და ლტოლვილთა დაბრუნების ორ უმთავრეს სა-

სოცდაორი წლის წინათ დავით მეფეზე, ერზე და ისტორიაზე გამოქვეყნებულ სტატიებში დიდი ილია წუხდა, რომ XIX საუკუნის საქართველოს აღმაშენებლის ძეგლი არ გააჩნდა და თანამედროვეებს დამინც გადმოეცინათ სახელოვან ნინაპართა პატივისცემის მაგალითები. ეს მენტორული მონოდება დღესაც ძალაშია დიდგორის გმირის ნი-

ამულეტივით ამშვენებს იმ ჭეშმარიტების მაუწყებელი ლაპიდარული წარწერა, რომ სახალხო გმირები მაღლიერი ერის მარადიულ კუთვნილებას წარმოადგენენ და არა რომელიმე დროობითი მთავრობის ხელნაშობი „ვანკა-ვანკანკებს“: „ГРЯЗДАННУ МИНИНУ И КНЯЗЮ ПОЖАРСКОМУ БЛАГОДАРНАЯ РОССИЯ. ЛЯТА 1818“.

გონებგაუხსნელი ნაცმოელისათვის ბრძნულ შეგონებად ჟღერს ამ ძეგლის მიმართ გამოთქმული ბესარიონ ბელინსკის შთამაგონებელი სიტყვები: „Счащенный имени их не изчезнут в океане вечности. Они всегда будут воспламенять любовь к родине в сердцах потомков“.

„ვარდების ხელისუფალთაგან“ განსხვავებით, დავით მეფემ ბრწყინვალედ გაართვა თავი მტრებისგან საქართველოს ტერიტორიების განმენდისა და ლტოლვილთა დაბრუნების ორ უმთავრეს სა-

ვაფა ირდისი — პირველი უპირობო ქალი, რომელიც უპირობოდ დაიწყო

როდესაც საერთაშორისო საინფორმაციო-ანალიტიკურმა სააგენტომ „Washington ProFile“-მა ქალთა ტერორიზმის ვარსკვლავების სია გამოაქვეყნა, მასში საპატიო ადგილი დაიკავა პალესტინელმა შაჰიდმა, რომელიც საკმაოდ ხანგრძლივი დროის მანძილზე თანამედროვეობის ყველაზე ცნობილ ტერორისტად ცხადდებოდა.

მსოფლიოში პირველმა ქალმა, რომელიც საკუთარი თავი ცოცხალ ბომბად გადაქცია, 2002 წლის 27 იანვარს იერუსალიმში აიფეთქა თავი. ტერაქტის შედეგად ერთი ადამიანი გარდაიცვალა და 150-მდე დაიჭრა. ხშირად ტერორისტთა ნამდვილი სახელები მხოლოდ მათმა კოლეგებმა და სპეცსამსახურების თანამშრომლებმა თუ იციან, მაგრამ შინაზ ამური, იგივე ვაფა ირდისი ის სახელია, რომელიც არამც თუ მთელმა მსოფლიომ გაიგო, არამედ ტერორიზმის თავისებურ სიმბოლოდაც იქცა.

კვირას, ამ ქალაქისთვის ჩვეულებრივ სამუშაო დღეს, იერუსალიმის ცენტრში, აფსოს და კინგ-ჯორჯის ქუჩების გადაკვეთაზე, ქალაქის მთავარ სავაჭრო უბანსა და ერთ-ერთ ყველაზე ხალხმრავალ ადგილას, ზუსტად ფეხსაცმელების მაღაზიის წინ და 22 იანვრის ტერაქტის ადგილიდან, პიცერია „სბაროდან“ სულ რაღაც 20 მეტრის დაშორებით, მოულოდნელად ბომბი აფეთქდა. აფეთქება იმდენად ძლიერი იყო, რომ ფეხსაცმლის მაღაზია მთლიანად დაიშალა, მინები ჩამოემსხვრა 200 მეტრის რადიუსში მდგარ ყველა შენობას, უამრავი ადამიანი დაიჭრა. შემთხვევის ადგილას პოლიციელებმა ნაფლეთებაცქეული ორი გვამი იპოვეს, ერთი — მამაკაცის, მეორე — ქალის. თავდაპირველად ქალზე ეჭვი არავის მიუტანია, მაგრამ მოგვიანებით, როდესაც გვამები ექსპერტიზამ შეამოწმა, სამართალდამცავები გამაოგნებელი რეალობის წინაშე აღმოჩნდნენ. სხეულის დაზიანებების თავისებურებათა მიხედვით, კამიკაძე ქალი იყო. მამაკაცი, როგორც მოგვიანებით გაირკვა, 81 წლის ისრაელელი ექსკურსიანობის მძღველი პინჰუს ტოკტალი კი ის ერთადერთი ადამიანი გახლდათ, ვისი სიცოცხლეც ამ ტერაქტმა იმსხვერპლა.

საინფორმაციო საშუალებების პირველადი ინფორმაციის მიხედვით, იმ დღეს საკუთარ სხეულზე მიმავრებული ასაფეთქებელი მოწყობილობა იორდანის დასავლეთ სანაპიროზე მდებარე ქალაქ ნაბლუსის მკვიდრმა 20 წლის სტუდენტმა შინაზ ამურმა აამოქმედა, რომელიც თავისი მშობლიური ქალაქის, ნაბლუსის, ან-ნაფახის უნივერსიტეტში სწავლობდა, მაგრამ მალე პოლიციამ გააფრთხილა ახალი მასალები, რომელთა მიხედვითაც ტერორისტი რამალას ახლოს მდებარე ალ-ამურის დევილითა ბანაკში ცხოვრობდა და ორგანიზაცია „ტანზიმის“ წევრი იყო.

„ტანზიმი“, თავის მხრივ, პალესტინის ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა „ფატხას“ სამხედრო ფრთას წარმოადგენს. „ფატხას“ სათავეში თავად ისრაელი ედგა. ეს, ერთის მხრივ, გასამხედროებული ორგანიზაცია იყო, მეორეს მხრივ კი — პალესტინის ავტონომიის მთავარი პოლიტიკური პარტია. წარსულში „ფატხა“ ისრაელსა და აშშ-ში ტერორისტულ ორგანიზაციად ითვლებოდა, მაგრამ 1988 წელს მან ტერორისტიული აქტების საშუალებით მშვიდობიანი მოსახლეობის ხოცვაზე უარი განაცხადა. დასახელება კი, რომელიც ბოლოდან თავისაკენ უბრუნდა, „სიკედილს“ ნიშნავს, სწორად ნაკითხვის შემთხვევაში კი — „გამარჯვებას“ ან „დაპყრობას“, ცხადია, უცვლელად დარჩა.

სწორედ ამ ორგანიზაციის წევრად მიიჩნეოს შინაზ ამურიც სამართალდამცავებმა და ისიც დაადგინეს, რომ კამიკაძის ნამდვილი სახელი ვაფა ირდისი იყო.

მიუხედავად ამისა, კარგა ხანს არც ერთი ტერორისტული ორგანიზაცია მომხდარზე პასუხისმგებლობას არ იღებდა.

მოგვიანებით, შიიტური ტერორისტული მოძრაობა „ჰეზბოლას“ მიერ კონტროლირებადმა ტელევიზიამ „ალ-მანარმა“ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ შინაზ ამური შეემეს ან-ნაიაპის უნივერსიტეტში სწავლობდა, ანუ ინტელიგენციის წარმომადგენელი იყო, მაგრამ ეს სვლა მხოლოდ იმ შემთხვევაში მოახდენდა საერთაშორისო საზოგადოებაზე სასურველ ზემოქმედებას, თუ დანარჩენ მსოფლიოს წარმომადგენელს არ ექნებოდა, რას წარმოადგენდა ეს სასწავლო დაწესებულება.

ან-ნაიაპის უნივერსიტეტმა კი დიდი ხნით ადრე გაითქვა სახელი, როგორც ტერორისტების ნამდვილმა საჯიშემ. იქ მუდმივად მიმდინარეობდა ახალ-ახალი „ნამებულების“ მომზადება მსოფლიოს მშვიდობიანი მოსახლეობის ამოცანად. ამის შესახებ კარგად იცოდნენ როგორც არაბებმა, ასევე ებრაელებმაც. ამდენად, არავის დაუფრევია ბოი, რომ აღნიშნული სასწავლებლის სტუდენტები და მასწავლებლები პალესტინის საზოგადოების პროგრესულად მოაზროვნე ნაწილის აზრს გამოხატავდნენ.

მოგვიანებით საბოლოოდ დადასტურდა, რომ ვაფა ირდისის შესახებ გავრცელებული პირველადი ინფორმაცია სიმართლეს არ შეესაბამებოდა და გოგონამ მთელი ცხოვრება მართლაც რამალას ალ-ამურის ლტოლვილთა ბანაკში გაატარა. ამ ადგილს ბარაკებს ვერ დაარქმევდით, მაგრამ კეთილმოწყობილი მეზობელი რაიონების ფონზე ეს ვიწრო ქუჩები და დაბალჭირიანი სახლები საცოდავად გამოიყურებოდა.

ტერაქტიდან ორიოდე დღეში ამ დასახლების ყველა მცხოვრებელმა იცოდა, ერთდროვნაა, არაფრითაგამორჩეულ

ვაფას ოჯახი

ალ-ამარის კამიკაძეების ბაღი

შაჰიდი

ამ ოჯახს პალესტინაში კარგად იხსოვან — რვა ძვირად მიაჩნია ისრაელის ხინაბუში ზის, ერთი დიდი — 1994 წელს ისრაელის არმიის ოფიცარი მოკლა, სამი დაჭრა და გაიქცა, სამი თვის შემდეგ კი, დაკავებისას, თავი რამდენიმე ათეული ტყვიას უსწორდა.

ლი სახლებიდან რომელი იყო მისი. ამ სახლის პატარა სასტუმრო ოთახში მთელს კედელზე იყო გაკრული ვაფას უზარმაზარი სურათი, რომელზეც ის პალესტინელების დაუმორჩილებლობის სიმბოლოა — იერუსალიმის მეჩრეთის ალ-აქსასა და „ფატხას“ გერბის ფონზეა გადაღებული. ამ ფოტოზე ვაფა ლოყებ-ჩაჩხვრებიანი 16 წლის გოგონაა. მისი გადაღებიდან 2002 წლის 27 იანვრის საბედისწერო დღემდე 12 წელი გავიდა. ვაფას მამა მამინ გარდაიცვალა, როდესაც გოგონა რვა წლის იყო. მისი ძმა ალ-ამურის ბანაკში „ალ-აქსას ნამებულთა ბრიგადების“ შექმნაში მონაწილეობდა და 10 წელი ისრაელის ციხეში გაატარა. 1948 წლამდე, ვიდრე ისრა-

ელელები სახლიდან გაქცევას აიძულებდნენ, მსოფლიოს მომავალი პირველი შაჰიდი ქალის ოჯახი თელ-ავივიდან 20 კილომეტრით დაშორებულ ქალაქ რამალაში მდებარე დიდ სახლში ცხოვრობდა. მისაც ბევრი ჰქონდათ, მაგრამ შემდეგ, ვიდრე ალ-ამურის ბანაკში დასახლდებოდნენ, ორი წლის მანძილზე უგზო-უკვლოდ მარაზით ხეტიალი. სკოლის დამთავრების შემდეგ მდივანის დიპლომი მიიღო, მაგისტრის ქუდსა და მანტიას გამოიყვანა, მაგრამ ზუსტად ისევე ბედნიერად იღიმება, როგორც მსოფლიოს ყველა კოლეჯის კურსდამთავრებულს ამ ღირსშესანიშნავ დღეს.

კოლეჯის შემდეგ ვაფა გათხოვდა, მაგრამ შვილი მუ-

ცვლილი მოუკვდა, ამის შემდეგ კი საერთოდ აღარ ეყოლა ბავშვი. რვანლიანი თანაცხოვრების შემდეგ წყვილი გაიყარა. განქორწინების შემდეგ ქალი საცხოვრებლად ლტოლვილთა ბანაკში, ძმასთან გადავიდა და ნოთელ ჯვარში მდებარე დაიწყო მუშაობა. ის დაჭრილებს პირველად დახმარებას უწევდა არა მხოლოდ თავის მშობლიურ ქალაქ რამალაში, არამედ ჯენინესა და პალესტინის სხვა ქალაქებშიც. საერთაშორისო პოლიტიკა არასდროს აინტერესებდა, მხოლოდ პალესტინის ბედზე ლეღავდა და, როგორც ჩანს, ყველაზე მეტი ზეგავლენა მასზე ყოველდღიურად დაჭრილ-დასახიჩრებულ ადამიანებთან კონტაქტმა იქონია.

როგორც შემდეგ მისი მოხუცი დეიდა იხსენებდა, ვაფა ყველაზე ძალიან დაზარალებული ბავშვების ბედს განიცდიდა და, როგორც ჩანს, სწორედ მათი ბედით შენუხებულმა ჩაიფიქრა ის, რაც მოგვიანებით განახორციელა კიდევ ისრაელის წინააღმდეგ. ალსანიშნავი ისიც, რომ მისი სამივე ძმა „ფატხას“ წევრი იყო. როდესაც ლტოლვილთა ბანაკში შეიტყვეს, რომ იერუსალიმის ცენტრში კამიკაძე-ტერორისტმა თავი აიფეთქა, ოჯახს წარმოადგენდა არ ჰქონდა, რომ ეს ადამიანი-ბომბი მათი ვაფა იყო. გოგონა იმ დილით ჩვეულებრივ წავიდა სამსახურში — ნოთელ ჯვარში. სახლში არავინ არაფერი იცოდა, ცხადია, ირდისის ოჯახის წევრებისათვის გეგმების გაზიარება არც უფიქრია.

სიბავი, რომელიც ვაფამ ბარდაცვალების შემდეგ მიიღო

ტერაქტი

ოთახი, სადაც ერთ დროს ვაფა ცხოვრობდა, შაჰიდის ნამდვილი მემორიალი — კედელზე გაკრულ უზარმაზარ სურათზე ცენტრში თავად ირდისის ფოტოა, მის ირგვლივ — სხვა ახალგაზრდების ფოტოები. ესენი ალ-ამურის ბანაკში გამოზრდილი სხვა კამიკაძეები არიან.

ვაფას ცხედარი ოჯახს არ მისცეს და ახლობლებმა ტრადიციების შესაბამისად მისი დამარხვა ვერ შეძლეს, მაგრამ მას შემდეგ, რაც ტერაქტის ჩამდენის ვინაობა საბოლოოდ დადგინდა, ოჯახთან მისასამძიმრებლად უამრავი ადამიანი მივიდა, მათ შორის „ფატხასი“ ხელმძღვანელები და თავად ისრაელი არაფატიც.

ტერაქტის შემდეგ ირდისის ოჯახს სადამ პუშინმა 15 ათასი დოლარი გადაურიცხა, მაგრამ ტერაქტიდან მალევე გარდაცვლილმა მისმა დედამ განაცხადა: ჩემმა შვილმა ეს სამშობლოსთვის გააკეთა, მე შვილის სისხლით არ ვვაჭრობო და პალესტინის ორგანიზაციების დახმარება არ მიიღო. მან ჯერ კიდევ ტერაქტიდან რამდენიმე ხნის შემდეგ ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ ამჟამად საკუთარი ქალიშვილი და იმედოვნებს, რომ მის მაგალითს სხვა ქალებიც მოაბაძვენ.

ვაფასთვის მთავრებული მოწყობილობის გადაცემის გამო ბრალი ვინმე ნასარს დასდეს. მისი ძმა იუსეფ აბუ ახმედ პალესტინის უშიშროების სამსახურის თანამშრომელი იყო და ირდისებთან ახლოს ცხოვრობდა. ნასარი „ფატხასის“ საბრძოლო ფრთის „ტანზიმის“ ლიდერი გახლდათ, ვიდრე მრავალჯერ დაპატიმრებისა და გათავისუფლების შემდეგ საბოლოოდ არ ჩასვეს ციხეში. ამ ოჯახს პალესტინაში კარგად იცნობენ — რვა ძვირად ექვსი ისრაელის ციხეებში ზის, ერთი დაიღუპა — 1994 წელს ისრაელის არმიის ოფიცერი მოკლა, სამი დაჭრა და გაიქცა, სამი თვის შემდეგ კი, დაკავებისას, თავში რამდენიმე ათეული ტყვია ესროლეს.

რაც შეეხება თავად ვაფას, მან ტერაქტის შემდეგ მალევე მიიღო ეროვნული გმირის წოდება. მის საპატივცემულოდ ლეწები და სიმღერები იწერება არა მხოლოდ მშობლიურ პალესტინაში, არამედ სხვა არაბულ ქვეყნებშიც. სადამ პუშინმა კი პალესტინის ერთ-ერთ მთავარ მოედანზე მისთვის ძველის აღმართვის პირობა დადო.

გზურთ, გაგზიხაროთ თქვენი მოსახრებები? დაგზიხარეთ: 34-32-95, ან მოგზიხარეთ: info@geworld.net

საქართველო

სიონიდან თრუსოში საზი

იშვიათად რომ „ხევის პატარაღმა“ (იგივე მყინვარწვერმა) და მისი მიბაძვით ქაბარჭინმა, შუადღეზე შუბლი გიჩვენოთ — როგორც კი მზე სრულად აღმობდება, ცაზე მოხეტიალე ღრუბლის ქათქათა ქულებს თავთავიანთ გუნდებად დაინანილებენ და თავებს შიგ შერგავენ. დღევანდელი დღე კი, თითქოს, გამონაკლისია — თითო-ორი ღრუბლის ფთილა ტატნობის ცენტრში იალკიალებს. სიო არსაიდან ქრის...

თრუსოს ხეობა: ააზნო, ლომთაგორა და მთაპარანაგლოვი

...სიონში შედგინათ. აქ უმთავრესად ფაჯიშვილები, ოდიშელები, კობაიძეები, სეთურიძეები და დავითაშვილები ცხოვრობენ. ეს ხევის ყველაზე დიდი სოფელია, რომელიც მშვენიერი ეკლესიითა და კომპლექსით იწოდება თავს. მოხვედრები ეკლესიის აგებამ თამარ მეფეს მიანერგნ, მაგრამ იგი გაცილებით ადრინდელია და IX-X საუკუნეთა მიჯნას განეკუთვნება. ტაძარი სამხრეთიანი ბაზილიკაა და თითქმის იმავე მოცულობისაა, რაც ახალციხის (სნოს ხეობა) მსგავსი ტიპის ეკლესია. განსხვავება ის არის, რომ სიონის ტაძარი უფრო წმინდად გათლილი ქვების პერანგში ზის. სამხრეთისა და ჩრდილოეთის ნაწილი თავდაპირველად გარედანაც თაღებით ყოფილა გახსნილი, მერე კი ამოუშენებიათ. ეკლესიაში შესასვლელი კარის მარჯვენა მხარეს ქვის საჯდომებია, რომელთა ზურგებზე ჯვრები ამოკვეთილი. ეს ერთგვარი საბჭოელო ალაგია, სადაც, თურმე, თემის მცხოვრები კაცები სხდებოდნენ და საჭირობორტო საკითხებზე მჭობდნენ. სიონის ამ საბჭოელო ალაგს „ჯორის კალო“ (ჯვრის კალო) ჰქვია.

„სიონის“ კომპლექსი

მა ეს ჯვარი სოფელ სიონში, მაგრამ ის კი ნათქვამია, რომ ჯვრის მთავარი საბრძანისი მარტყოფია.

...როგორც იქნა, დარილიდან სიომ დაუბერა. კომპს მიეყვრდენი, გაღვლილი მკერდი ნიავს მიგუშვირე და ყურიც მივაპყარი. ორი სიტყვა „ნანარები“ და „ნანარეთი“, ანუ მოხვედრებისა და ხევის ძველი სახელწოდებები, ამოტივტივდა კვლავ გონებაში: „ნან“ — „სან“... ნანარები ხომ ერთ-ერთი სვანური ტომი უნდა ყოფილიყო, სავარაუდოდ. და კიდევ: XVI-XVII საუკუნეების რუსული საბუთების მიხედვით, მთელ ხევის თემს ხან „სიონი“ ჰქვია და ხან „სონი“, ხოლო აქაურ მმართველს — „სონის ერისთავი“, ეს სიონის ტაძრის გამოძახილი არ უნდა იყოს. აქ უფრო მეზობელი ოსების ზეგავლენა იგრძნობა. ისინი ხომ მოხვედრებს დღესაც „სონს“ და „სენს“ უწოდებენ. არადა, ამავე სახელწოდება „სონ“-ით ყაბარდოელები თავიანთ მეზობელ სვანებს იცნობენ. უბრალოდ დამთხვევაა თუ ის, რომ ჩრდილოეთ კავკასიამ

სიტყვა „სონი“ მოხვედრის უძველესი სახელწოდება „სან“ (ნან) შემოინახა?

...სოფელ გარბანში გადავდივართ, რომელიც ჩრდილო-აღმოსავლეთიდან აკრავს სიონს. ამ სოფელში, ძირითადად, ქუქიშვილები და გუჯაროელები ცხოვრობენ. გარბანის ეკლესიას აქაურებში შემორჩენილი აქვს ერთობ უცნაური სახელი — „ოქროს ბებრის წმიდა გიორგი“. როგორც ვარაუდობენ, გარბანის წმიდა გიორგის საყდრის ეს მეტსახელი განსაზღვრა ტაძრის აღმოსავლეთ ფასადზე შემონახულმა ერთ-ერთმა ფრაგმენტულმა ნარნერამ: „ნდის გვრცს ოქრუ“. როგორც ვახუშტი „ივერიის“ 1893 წლის №83 ნომრის პუბლიკაციაში წერია, ხალხური გადმოცემის თანახმად, ეკლესიის კედლებში ოქროს ფული ყოფილა ჩამარხული, რომელიც ამოღებულა, ხატის შიშით, ვერავის გაუბედავს აქამდე და ტაძარს სახელწოდებაც აქედან გამომდინარე მიუღია. მაგრამ ეკლესიისთვის ეს მეტსახელი ბევრს არაფერს ნიშნავს, მას სხვა, ბევრად უფ-

გორისციხე. მამანდინის სატი

დებზე შემონახული ნარნერები: ერთხელ — „თე“ (ე.ი. თევდორე) და ორჯერ — „გრლ“ (ე.ი. გრიგოლ). საფიქრალია, რომ ტაძრის ერთ-ერთი შეკეთების დროს ნარნერიანი ქვეების ერთი ნაწილი დაიკარგა ან კედელში პირუტყუ ჩაიდგა, მერე ნაწილმა კი ადგილი მოინაცვლა და უაზროდ ჩარჩა ფასადებში.

საინტერესოა ის გარემოება, რომ კახეთის დიდი სამთავროს პირველი მმართველი, ანუ ქორეკოზი (ქორეპისკოპოსი) სწორედ გრიგოლი იყო და იგი 787-827 წლებში მთავრობდა. აკად. მარიამ ლორთქიფანიძე მიიჩნევს, რომ კახეთის (იგივე ნანარეთის) პირველი სამეფო მმართველი: გრიგოლი, ვაჩე და სამოელი სწორედ ნანართა შთამომავალი ე.ი. მოხვედრები იყვნენ, ხოლო შემდგომი ქორეპისკოპოსები — გარდაბნელი დონაურები (საინტერესო ინფორმაცია მოგვანდა სწორედ იორამ ლუღუშაურმა. მისი თქმით, 1774 წლის აღწერით, დონაურების თუ დინაურების გვარიც ხევიშია დაფიქსირებული).

მეცნიერთა უმეტესობას მიიჩნია, რომ ქორეკოზი და ქორეპისკოპოსი ერთი და იგივე მნიშვნელობისაა, მაგრამ პავლე ინგოროყვა ამბობს, რომ ეს სამოხელეო ინსტიტუტი დაკავშირებულია ანტიკური ხანის პიტიახმის თანამდებობასთან. სარგის კაკაბაძის აზრით „ქორეკოზი“ სახეშეცვლილი ფორმაა სვანური „ქორა-ხოზა“-სი, რაც სახის უფროსს გულისხმობს. სულხან-საბა ორბელიანი კი წერს: „უმეცარსა მწერალსა ქართლის ცხოვრებაში“ გაურყვინა და „ქორეკოზი“ ქარაგმითა „ქორეპისკოპოსი“ ჰგონებია“. ამის სანინააღმდეგოდ მარიამ ლორთქიფანიძე და შოთა ბადრიძე იხსენებენ, რომ იონან კათალიკოსს არ შეიძლება შემლოდა და კახეთის მთავრისათვის „დიდი ქორეპისკოპოსი“ ეწოდებინა შეცდომით. მთავარი ისაა, რომ გარბანის წმ. გიორგი, რომელიც ახლახან მოქმედ მონასტრად იქცა, კახეთის სამთავროს პირველი მმართველების დროსაა აგებული და იმაზე მიგვიტოვებს, რომ VIII-დან XIV საუკუნის ჩათვლით სიონ-გარბანის მიდამოები არა მარტო პოლიტიკური,

არამედ სულიერ-კულტურული ცენტრიც იყო ხევიში. ვტოვებთ გარბანს და თერგის მარცხენა სანაპიროზე გადავდივართ. აქ ძალიან საინტერესოა სოფელ გორისციხის „მამანდინის სატი“ — მცირე კლდეზე შემოდგმული კოშკის ნაშალი ჯიხვის რქებითა და სარიტუალო ქურჭლით — სადაც სუფაშვილები, ჩქარეულები და ელოშვილები 13 ივლისს დიდ დღესასწაულს იხდიან. ხატობამდე ერთი კვირით ადრე დეკანოზები, თურმე, ამ კოშკში ადიოდნენ და რჩებოდნენ, სადაც მათთვის საკვები უმანკო ბავშვებს აჰქონდათ. ხატის შეხვეწილებს (მოცველებს) აქ „გასტეხილი“ ქადა, ორი სანთელი, არაყი და საკლავი აჰქონდათ. ეს ტრადიციები დღეს ნაწილობრივ თუ გრძელდება.

გორისციხის სამხრეთიდან სოფელი ფხელზე აკრავს, სადაც ერთ ნაგრევე კოშკში ქალების კუთვნილი ხატი „კვირვალვისისეილია“. ამ ხატში ფხელელებს ერთ დროს ქალი-დეკანოზიც კი ჰყოლიათ. დღეს ყველაფერი ეს მოგონებად დადარჩა. ფხელეში აღდგა და ამოქმედდა წმიდა გიორგის დარბაზული ტაძარი, რომელსაც სიონის მონასტრის ბერ-მონაზონთა საძმო უვლის და დროდადრო წირვასაც ატარებს. ფხელეში, სამხრეთ-დასავლეთის მიმართულებით, ხურთისი და ყანობი მოწყვება, მერე კი სოფელი კობია. კობს ზევით ჩრდილო-დასავლეთით თერგის სათავეები და თრუსოს ზღაპრული ხეობაა მუყავე წყლებით და მიტოვებული ციხე-სოფლებით. დაიხ, თრუსოს ხეობაში, სადაც გაუსაძლისი ზამთარი იცის, დღეს აღარავინ ცხოვრობს, მაგრამ ძველი ეკლესიები შემორჩენილია მნაში, აბანოში, სუატისში და ლომთაგორში. განსაკუთრებით ლომთაგორის ციხე-სოფლები, მაღალ კლდეზე მდგარი მთავარანგელოზის ეკლესიაა ღირსშესანიშნავი, რომელიც განვითარებული შუასაუკუნეების ძეგლია.

სიონის მონასტრის ახალგაზრდა მოძღვარ მამა პავლესთან ერთად ლომთაგორის ციხე-სოფლის კოშკის თავზე ვდგავართ და მთავარანგელოზს გავცქერით. — მამაო, ზამთარში, ალბათ, შეუძლებელია, რომ ძეხორციელმა გაძლოს მთავარანგელოზში, — ვეუბნები მოძღვარს, — მაგრამ ზაფხული ჩინებული იცის. მოძღვარი სათქმელს მიმხედვება, ერთხანს მდუმარედ დგას და მერე იტყვის: — იქ, სადაც ზაფხულია, ზამთარიც იცის. პაპანაქებს თუ უძლებს კაცი, ვითომ ყინვასთან დამარცხდება? აქ კი არა, ამაზე გაცილებით მაღლა, ბეთლემში, იდგნენ ხოლმე ბერები და უფლის ნებით არ დახოცილან...

ასე დასრულდა ჩვენი კიდევ ერთი მოგზაურობა ხევიში.

გელა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

გარბანის „წმ. გიორგი“

ლომთაგორის ნასახლარი

რუსეთ-ოსმალეთის ომი

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. №32-33

1807 წლის აგვისტოში რუსეთ-ოსმალეთის შორის დროებითი ზავი დაიდო. აფხაზეთის მდგომარეობა არ შეცვლილა, ის ოსმალეთის ხელშივე დარჩა. ქელაიშ-ბეგის მდგომარეობა კიდევ უფრო დამძიმდა. ახლა, ვიდრე დროებითი ზავი გრძელდებოდა, რუსეთის მხრით ოსმალეთის წინააღმდეგ დახმარების იმედი მას აღარ შეიძლებოდა ჰქონოდა. და ოსმალეთის მთავრობამაც ეს დრო შეარჩია აფხაზეთის მთავრის დასაღუპავად.

ქელაიშ-ბეგს მრავალი შვილი ჰყავდა. მამის სახელის და მკვიდრებისათვის ისინი ერთიმეორეს მტრობდნენ. ოსმალეთმაც ეს მომენტი გამოიყენა.

2 მაისს, 1808 წელს, ქელაიშ-ბეგი მოკლა საკუთარმა შვილმა არსლანმა, დაიჭირა სოხუმის ციხე და ოსმალეთის სულტანს წყალობა სთხოვა. არსლანის წინააღმდეგ ქელაიშ-ბეგის უფროსი ვაჟი სეფერ ალი-ბეი გამოვიდა, ზუფუს მფლობელი. მან მოაოხრა არსლანის საბატონიშვილო ალყა შემოარტყა სოხუმს, სადაც მამისმკვლეელი ჩაკეტილიყო.

სეფერ ალი-ბეგიმ გენერალ რიკოფს აცნობა მომხდარი ამბავის შესახებ, დახმარება სთხოვა მას და რუსხელმწიფოს ქვეშევრდომობაში აფხაზეთის შემოყვანა აღუთქვა. სეფერ ალი-ბეი გარკვევით უპირისპირდებოდა ოსმალეთს, რომლის აგენტადაც ის თავის მეტოქე არსლანს თვლიდა. ამავე დროს, სეფერ ალი-ბეგი დადიანის სახლს დახმარება სთხოვა. სეფერ ალი დადიანის სიძე იყო და, როგორც ამბობდნენ, ქრისტიანობაში მოქცეულიც. თუმცა ამ უკანასკნელ გარემოებას ის პოლიტიკური მოსაზრებით აქამდე არ ამხელდა.

საქართველოს მთავარმართებელი აფხაზეთში მომხდარ ფაქტს დიდის ყურადღებით მოჰყავდა, თუმცა ამ საქმეში უშუალო ჩარევას ოსმალეთთან დროებითი ზავის დარღვევის შიშით მოერიდა. სოლომონ იმერთა მეფის საკითხის მოუგვარებლადაც საქართველოს მთავარმართებელს სიფრთხილეს უკარნახებდა. მაგრამ ამ პირობებშიაც გუდოვიჩმა გამოსავალი იპოვნა და სეფერ ალი-ბეის დახმარება აღმოუჩინა: წინა დედოფალს მეგრელთა ჯარით და მანუჩარ შარვაშიძეს ნება მისცა,

სეფერ ალი-ბეის მიშველ-ბოდნენ.

აფხაზეთის საკითხი სამეგრელოს მთავრის კარზე. სამეგრელოს მთავრის კარზე აფხაზეთში მომხდარ ამბავს ქართულად შეხედეს. წინა დედოფლის აზრით, აფხაზეთის მიღება რუსეთის ხელმწიფის საფარველში კანონიერი იმიტირებდა, რომ იქნებოდა, რომ აფხაზეთი „არს უკვე წევრი სამეგრელოსისა, რომლისათვის მარჯვედ მისაღებელ არს მონარხობისა მიერ თქვენისა“ — ო, უსაბუთებდა თავის აზრს წინა დედანი რუსხელმწიფეს და ისტორიასაც იმეველივდა, როცა აფხაზეთის „ტახტი ნიკოპისა დადიანისა ლევიანისა და წინაპართა მათთა“ იყო.

მაგრამ უმთავრესი ის იყო, რომ სამეგრელოს მთავრის კარი აფხაზეთის შემოყვანას რუსხელმწიფის საფარველში სხვა დიდმნიშვნელოვან მომენტს უკავშირებდა. აფხაზეთი უძველესი დროიდან ქართულ-ქრისტიანული კულტურის ქვეყანა იყო. რუსხელმწიფის საფარველს ქვეშ მისი შემოყვანით ეს ქართული ქრისტიანული კულტურა, რომელიც ოსმალეთის მაჰმადიანურ პოლიტიკის წყალობით აფხაზეთის თავადაზნაურობაში პოზიციები შერყევოდა, ამ ქვეყანაში კვლავ უნდა განმტკიცებულიყო. როგორც კი რუსხელმწიფის საფარველში შევიდოდა, სეფერ ალი-ბეის თავის ქრისტიანობას გაცხადებდა, ქრისტიანებადვე მოიქცეოდა მისი მომხრე თავადაზნაურობა, ხოლო ფართე მასების უმეტესობა, დადიანის განცხადებით, აქამდეც ქრისტიანი რჩებოდა. ამ ფაქტს მოჰყვებოდა, დადიანის კარის აზრით, დაუქმებული ქართული ეკლესიის აღდგენა აფხაზეთში, რასაც რუსეთის მთავრობის ხელისშეწყობით სამეგრელოს ქართული ეკლესია შეასრულებდა.

დადიანისა და მანუჩარ შარვაშიძის ჯარები სოხუმს მი-

ვიდნენ. სოხუმში კარგად გამაგრებული ციხე იყო, მას მრავალი ათეული ზარბაზანი იცავდა. არსლან-ბეის დასახმარებლად ამ დროს ფოთიდან ქუჩუკ-ბეი — შარვაშიძიანთა სახლსკაცი და ფოთის ციხის თავი მოსულიყო ოსმალთა რაზმით. არსლანსავე მოსვლოდა სამასამდე ჩერქეზი. ასე გამაგრებული ციხის წინააღმდეგ დადიანის ლაშქარი უმწეო იყო. მოალყეთა უშედეგო უკუქცევამ სეფერ ალი-ბეის მომხრე აფხაზებს გული გაუტეხა, ხოლო ოსმალთა საქმიანმა დახმარებამ არსლან-ბეის მომხრეები გაამხნევა.

პეტერბურგში შესაძლებლად დაინახა ხელმწიფის საფარველში სეფერ ალი-ბეის მიღება. მაგრამ ეს უნდა მომხდარიყო მას შემდეგ, რაც ოსმალეთთან მოლაპარაკება, ამ დროს რომ მიმდინარეობდა, ასე თუ ისე დამთავრდებოდა. მანამდე კი ეს საქმე არ უნდა განხილულიყო. რუსეთის მთავრობის სამხედრო და პოლიტიკური პოზიციები ოსმალეთთან დამოკიდებულებაში ახლა ძლიერი იყო და ამ ხელსაყრელი მომენტის გამოყენებლობა და აფხაზეთის შემოერთებაზე უარის თქმა გაუმართლებელი იქნებოდა.

ასე იყო თუ ისე, რუსეთის მთავრობას მოჰოვებელი ჰქონდა საკმაო საბუთი იმის მტკიცებისათვის, რომ აფხაზეთის შემოყვანა რუსხელმწიფის ქვეშევრდომობაში შეზობელი ოსმალეთის უფლებების უსამართლო დარღვევა კი არ იყო, არამედ ისტორიული სამართლიანობის აღდგენა.

გუდოვიჩის პირით სეფერ ალი-ბეის ხელმწიფის ნება შეატყობინეს და „სათხოვარი პუნქტების“, ანუ საქვეშევრდომო პირობების წარდგენა მოსთხოვეს. აფხაზეთის მთავრობის საქვეშევრდომო პირობები ანალოგიური იყო სხვა ასეთივე

ტრაქტატებისა, რუსეთის მთავრობა რომ ამ დროს ამიერკავკასიელ ფეოდალებს — მთავრებს თუ ხანებს უდებდა. თავისებურება ის იყო, რომ სეფერ ალი-ბეი, ამიერიდან გიორგი შარვაშიძე — რუსხელმწიფის ქვეშევრდომობაში შედიოდა აფხაზეთის „ძველი სარწმუნოებით“, რომელსაც „მისი წინაპრები აღიარებდნენ“, ესე იგი „ბერძნული ქრისტიანობით“.

სეფერ ალი-ბეი არსლანის წინააღმდეგ ბრძოლას განაგრძობდა და ხელმწიფის წყალობას მოუთმენლად ელოდა. ამასობაში გენერალი რიკოფი გარდაიცვალა და გუდოვიჩმა დასავლეთ საქართველოს საქმეები გენერალ ორბელიანს ჩააბარა. მალე საქართველოს მთავარმართებლად გუდოვიჩის ნაცვლად ტორმასოვი დაინიშნა.

1809 წლის 13 აპრილს რუსეთ-ოსმალეთის შორის ომი განახლდა.

ორბელიანი ფოთის ციხის უომრად შოვნას ცდილობდა. ციხისთავს ქუჩუკ-ბეი შარვაშიძეს მან მიუგზავნა ვახტანგ გურიელი, ჰოდპოლოკოვიკი ერისთავი, სოსლან და მანუჩარ შარვაშიძე. მოლაპარაკებამ არ გაჭრა და ორბელიანი ფოთზე ომით მივიდა და აიღო კიდევაც. აქ ოსმალთა წინააღმდეგ გრიგოლეთის ბრძოლაში გუროლებთან და მეგრელებთან ერთად მხნედ იბრძოდნენ სეფერ ალი-ბეგის მომხრე აფხაზებიც.

ბოლოს, 1809 წლის შუაზე, პეტერბურგიდან ტორმასოვს აცნობეს, რომ სეფერ ალი-ბეის მიღება ხელმწიფის ქვეშევრდომობაში გადაწყვეტილია და ინვესტიციის ნიშნავი მალე გამოგზავნებო. პენსიონიც დაუნიშნეს აფხაზეთის

მთავარს 2500 მან., ხოლო მის დედინაცვალს — 1500 მან. ნლიურად. ხელმწიფის ეს წყალობა, ვარაუდობდნენ, გავლენას მოახდენდა აფხაზ თავადებზე და სეფერ ალი-ბეის გააძლიერებდა არსლანის ხარჯზე, რომელსაც ახლა ოსმალეთის სულტანი აფხაზეთის მთავრად აღიარებდა.

ოსმალეთთან ომი გრძელდებოდა, რუსთა ჯარს ანაპა აელო. ფოთიც ხომ ორბელიანმა აიღო. ახლა ორი ციხეღარჩებოდა შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროზე, საიდანაც ოსმალეთი კავკასიის ხალხებს უკავშირდებოდა. ამ ციხეების დაპყრობა რუსთა მიერ დიდ წარმატება იქნებოდა კავკასიაში ქართული იყო, არამედ უმთავრესად იმით, რომ იმ თავიდან აფხაზეთი ქართული ფეოდალური კულტურული ურთიერთობის ენა ქართული იყო, მაჰმადიანი ქელაიშ-ბეგიც ხომ ქართული ენას მიმართავდა თავის საკუთარ ბიძა-ძმის შვილებთან საქმიან ურთიერთობაში, ისევე როგორც სამეგრელოს მთავარსა თუ იმერეთის მეფესთან მიმონერისას.

ინვესტიციურის ნიშნებმა თბილისში მისის შუა მოაღწია. მაგრამ გიორგი შარვაშიძემ ახლა ამ წყალობის საზეიმო გამოჩვენებით მიღება ვერ გახდებდა. გიორგი შარვაშიძის აზრით, ამისათვის პირველად საჭირო იყო მისი გამარჯვების უზრუნველყოფა — ესე იგი სოხუმის აღება, არსლანის გაძევება და აფხაზ თავადაზნაურობისაგან მძევლების აყვანა, თუ არა, ინვესტიციურის მიღებას არსლანის საპასუხო ზომები და აფხაზეთიდან გიორგის საბოლოო გაძევება მოჰყვებოდა.

რუსეთის მთავრობა უსიამოვნო მდგომარეობაში აღმოჩნდა: ის იძულებული გახდა, აფხაზეთი ომით ეშოვნა, რათა ის უმინანყო გიორგი შარვაშიძისათვის ზეიმით ჩაეპარებინა.

8 ივლისს, 1810 წელს, რუსთა სამხედრო გემები კაპიტანი დოდტის სარდლობით სოხუმს მოადგა და ორი დღის მკაცრი ბრძოლით 11 ივლისს აიღო ის. ამის შემდეგ დოდტს სწრაფად სუჯუკს ლაშქრობა ებრძანა, რათა ოსმალეთს შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროზე საბოლოოდ ფეხი ამოკვეთოდა.

სოხუმში რუსთა გარნიზონი ჩადგა. ინვესტიციურის ნიშნებით ფოთიდან მაიორი მოიზა გაგზავნეს და სოხუმში აფხაზი თავადების თანდასწრებით ხელმწიფის ეს წყალობა დიდის მოჩვენებით გიორგი შარვაშიძეს ჩააბარეს. ეს მოხდა 1810 წლის ოქტომბერში. ახლა მთავარმა სოხუმში დაიღო ბინა.

ბოლოს, 1810 წლის 7 აპრილს, როგორც იქნა, პეტერბურგიდან ხელმწიფის წყალობის სიგელი და ინვესტიციურის სხვა ნიშნებიც გამოგზავნეს. აქვე იყო ფიცის წიგნი ქართულ ენაზე. ეს უკანასკნელი გარემოება მარტო იმით როდი აიხსნება, რომ სეფერ ალი-ბეი გაქრისტიანდა, და მართლმადიდებლური ქრისტიანობის ენა კი ამიერკავკასიაში ქართული იყო, არამედ უმთავრესად იმით, რომ იმ თავიდან აფხაზეთი ქართული ფეოდალური კულტურული ურთიერთობის ენა ქართული იყო, მაჰმადიანი ქელაიშ-ბეგიც ხომ ქართული ენას მიმართავდა თავის საკუთარ ბიძა-ძმის შვილებთან საქმიან ურთიერთობაში, ისევე როგორც სამეგრელოს მთავარსა თუ იმერეთის მეფესთან მიმონერისას.

ინვესტიციურის ნიშნებმა თბილისში მისის შუა მოაღწია. მაგრამ გიორგი შარვაშიძემ ახლა ამ წყალობის საზეიმო გამოჩვენებით მიღება ვერ გახდებდა. გიორგი შარვაშიძის აზრით, ამისათვის პირველად საჭირო იყო მისი გამარჯვების უზრუნველყოფა — ესე იგი სოხუმის აღება, არსლანის გაძევება და აფხაზ თავადაზნაურობისაგან მძევლების აყვანა, თუ არა, ინვესტიციურის მიღებას არსლანის საპასუხო ზომები და აფხაზეთიდან გიორგის საბოლოო გაძევება მოჰყვებოდა.

რუსეთის მთავრობა უსიამოვნო მდგომარეობაში აღმოჩნდა: ის იძულებული გახდა, აფხაზეთი ომით ეშოვნა, რათა ის უმინანყო გიორგი შარვაშიძისათვის ზეიმით ჩაეპარებინა.

8 ივლისს, 1810 წელს, რუსთა სამხედრო გემები კაპიტანი დოდტის სარდლობით სოხუმს მოადგა და ორი დღის მკაცრი ბრძოლით 11 ივლისს აიღო ის. ამის შემდეგ დოდტს სწრაფად სუჯუკს ლაშქრობა ებრძანა, რათა ოსმალეთს შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროზე საბოლოოდ ფეხი ამოკვეთოდა.

სოხუმში რუსთა გარნიზონი ჩადგა. ინვესტიციურის ნიშნებით ფოთიდან მაიორი მოიზა გაგზავნეს და სოხუმში აფხაზი თავადების თანდასწრებით ხელმწიფის ეს წყალობა დიდის მოჩვენებით გიორგი შარვაშიძეს ჩააბარეს. ეს მოხდა 1810 წლის ოქტომბერში. ახლა მთავარმა სოხუმში დაიღო ბინა.

გაგრძელება იქნება

გაეოვიდა საეხსნიარ-პოპულარული ჟურნალის «ისტორიული მემკვიდრეობა» მესხრა ნოვაკი

ჟურნალი დღევანდლობის აქტუალურ საკითხებსაც ეხმიანება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც „ისტორიული მემკვიდრეობის“ ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიქცევენ მკითხველთა ყურადღებას, რადგან „ისტორიული მემკვიდრეობა“ საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ჟურნალის რედაქტორია თამარ ქორიძე.

არასამთავრობო მრავანობისა — „ისტორიული მემკვიდრეობა“ — გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებულით სარია, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ეხება. კრებულში გაიყვანა მკითხველთა უფროსი ნაწილისთვის, რაზეთუ პოლიტიკური კონსერვატივის გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და დაყრდნობით ასახავს წარსულ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით მანიპულირების მზარდ და საშიშ ტენდენციას, გამოსცა უფრო დროული და აქტუალური. მსხრველთა კრებულის შექმნა შეუძლებელი იქნებოდა მისი დაგეგმვისა და გამოსვლისათვის დაგეგმვა: 34-32-95.

ყველაზე ძვირადღირებული ტელევიზორი

ბრიტანელმა დიზაინერმა სტიუარტ ჰიუზიმ შემოქმედებითი პოტენციალის რეალიზებისათვის საკუთარი ნიშა მაღალტექნოლოგიური ელექტროტექნიკის მწარმოებელთა შორის იპოვა. დაახლოებით 12 წლის წინათ მან თავის მეუღლესთან ერთად დააარსა დიზაინერული კომპანია „Goldstriker International“, რომელმაც სტანდარტული საყოფაცხოვრებო ტექნიკის დიზაინის გაღრმავებაზე დაიწყო ზრუნვა. ერთი ხანობა კომპანია 18-კარატიანი ოქროსგან მობილური ტელეფონების კორპუსებს ამზადებდა, შემდეგ 22-კარატიანი ოქროს სათამაშო პულტებზე ბრილიანტის სამართავი ღილაკები განალაგეს.

კი ირგვლივ ალიგატორის ტყავის უწვრილესი ორნამენტები შემოავლო. საბოლოოდ შეიქმნა სულსამი ეგზემპლარი, რომლებიც ნავთობ-შეიხებისა და

ყველაზე ძვირადღირებული ველოსიპედი

შვედურმა კომპანიამ „Aurumania“-მ მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული ველოსიპედის 10 ეგზემპლარი დაამზადა. „Aurumania gold bike crystal edition“-ის კორპუსი იუველირის დამუშავებულია: ზემოდან 24-კარატიანი ოქროს სქელი ფენითაა დაფარული და „Swarovski“-ს 600-მდე კრისტალითაა მოჭედილი. სახელურები და დასაჯდომი ხელითაა შემოკერილი ყველაზე ძვირადღირებული ტყავით, რომელიც კი ნარმოებაში გამოიყენება. მიუხედავად მისი უნიკალობისა, 110 000 დოლარად ღირებული ველოსიპედის მხოლოდ სამ ეგზემპლარს გამოუჩნდა მყიდველი.

ყველაზე ძვირადღირებული პიჯაკი

მამაკაცის ყველაზე ძვირადღირებული პიჯაკი „Stuart Hughes“-ისა და „Richard Jewels“-ის ერთობლივი შემოქმედებაა. უნიკალური პიჯაკის საფირმო მარკა „R.Jewels Diamond Edition“-ია და ის მსოფლიოში მამაკაცის ყველაზე ძვირადღირებულ სახეიმო სამოსად ითვლება.

კარატის მოცულობის 480 ცალი ბრილიანტის თვალი აქვს დამაგრებული. პიჯაკი სამ

ყველაზე ძვირადღირებული იახტა

მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებულ იახტა „MIRABELLA V“-ს შეიძლება ეწოდოს კერძო სამოთხე, პერსონალური კუნძული.

იგი უფროსების ყველაზე ძვირადღირებული გასართობია, მაგრამ არა — წყალზე გადაადგილების საშუალება. მისი ყველა ელემენტი სპეციალურად ამ იახტისთვისაა შექმნილი. ის კი მსოფლიოს გარშემო ინდივიდუალური მოგზაურობისთვის შეიქმნა. ამგვარი შენაძენებით თავს მხოლოდ ისინი ინებებდნენ, ვისაც უკვე ყველაფერი აქვს. იახტა 92 700 000 დოლარი ღირს.

ყველაზე ძვირადღირებული აბაზანები

მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული აბაზანა „Rock crystal“-ი, რომელიც კომპანია „Baldi“-ს სიახლეა, ამაზონის გამოქვაბულებიდან მოპოვებული მთის ბროლის მთლიან ნაჭერშია გამოთლილი. მისი ღირებულება 800 000 დოლარს შეადგენს.

ფასის მიხედვით, მეორე ადგილზე იმავე მწარმოებლის ნამუშევარი, ნავისებური ფორმის მალაქიტის აბაზანა, რომლის ზედაპირი 24-კარატიანი ოქროს ორნამენტებითაა მორთული და 222 000 დოლარი ღირს.

ყველაზე ძვირადღირებული თანამედროვე სკულპტურა

მოსიარულე ადამიანის ეს გამოსახულება შვეიცარიელმა მოქანდაკემ ალბერტო ჯაკომეტიმ შექმნა და აუქციონზე რეკორდულ ფასად, 104 300 000 დოლარად, გაყიდა.

ამით ნამუშევარი ოდესმე აუქციონზე გაყიდულ ხელოვნების ნიმუშებს შორის ყველაზე ძვირადღირებულ ლოტად იქცა. ვაჭრობა სულ რაღაც რვა წუთს გაგრძელდა და ამ დროის განმავლობაში ლოტის სასტარტო ღირებულება გახუთმაგდა.

მესამე ადგილზე მთლიანად ხელთნაკეთი უსუფთავესი სპილენძისაგან ჩამოსხმული აბაზანაა, რომლის დიზაინი ყველაზე დახვეწილი გემოვნების მოთხოვნებს აკმაყოფილებს. მისი ღირებულება 68 000 დოლარს უტოლდება.

უნიკალური შინის ხმალი

ეს სამურაების ხმალი ხელოვნების უნიკალური ნიმუშია. ოსტატმა მის შესაქმნელად ექვს თვეზე მეტხანს იმუშავა. გარდა ბრილიანტებით მოჭედილი სახელურისა, ბრილიანტები ურთულესი ტექნოლოგიითაა ჩასმული თავად მინაშიც. ძვირფასი ქვების საერთო მოცულობა დაახლოებით 70 კარატი.

ყველაზე სწრაფი კერძო რეაქტიული თვითმფრინავი

ამერიკულმა ავიამწარმოებელმა „Gulfstream“-მა ახალი „G650“ წარმოადგინა. 30,41 მეტრის სიგრძის თვითმფრინავის ბორტზე ორი მფრინავისა და სტიუარდესს ჩათვლით 18 ადამიანი ეტევა. „Rolls-Royce BR725“-ის ორი ძრავი მას საათში 965 კილომეტრამდე სიჩქარით უზრუნველყოფს. ფრენის მაქსიმალური სიშორე 12 964 კილომეტრია. ეს მაჩვენებელი ამ ტიპის თვითმფრინავისათვის მსოფლიო რეკორდია, ასევე რეკორდულია სიჩქარეც. თვითმფრინავის გაყიდვა 2012 წლიდან დაიწყება და მისი ღირებულება 65 000 000 დოლარი იქნება.

მსოფლიოს უდიდესი შაქრავანი

არა მხოლოდ უდიდესი, ამავე დროს მსოფლიოს ყველაზე ძვირადღირებული შაქრავანი „Dubai Fountain“-ი მსოფლიოში ყველაზე მაღალი შენობის „Burj Dubai“-ს წინ დგას. შაქრავანის მოედნის ფართობი დაახლოებით 300 კვ. მეტრია, რომელზეც შაქრავანის გასანათებად 6600 ლამპონი და 50 ფერადი პროექტორია დამონტაჟებული. შაქრავანის სიმაღლე, რაც არ უნდა დაუჯერებლად უღერდეს, 150 მეტრს აღწევს. მისი ღირებულება 218 000 000 დოლარია.

ყველაზე ძვირადღირებული აიფონი

დღეისათვის ეს ტიტული სავსებით სამართლიანად ეკუთვნის ინგლისელი იუველირის სტიუარტ ჰიუსტის ნახევარს.

ამ ნივთზე მუშაობას თითქმის ერთი წელი დასჭირდა. 271-გრამიანი კორპუსი 22-კარატიანი უსუფთავესი ოქროსგანაა ჩამოსხმული.

ამშვენებს. სანავიგაციო ლილაკის ფუნქციას კი 7,1-კარატიანი უნიკალური ბრილიანტი ასრულებს. აიფონის ღირებულება 3 150 000 დოლარია.

წინა მხარე მოჭედულია საერთო ჯამში 68 კარატის მოცულობის 136 ცალი უნაკლო, სისუფთავის უმაღლესი კოეფიციენტის მქონე ბრილიანტით.

უკანა მხარეს ამოტვიფრულ ვაშლის ემბლემას 1 კარატის მასის 53 ბრილიანტი

შესაძლოა, შევიცარია და ბელგია მართლაც არიან შოკოლადის ყველაზე ცნობილი მწარმოებლები მსოფლიოში, მაგრამ ამჯერად მათ სომხეთმა აჯობა. სწორედ სომხეთმა კონდიტერებმა დაამზადეს მსოფლიოში უდიდესი შოკოლადის ფილა. მსოფლიოში ყველაზე ტკბილი რეკორდი შოკოლადის ფაბრიკის დარბაზში პირდაპირ გინესის რეკორდთა წიგნის წარმომადგენლების თანდასწრებით დამყარდა. ეს ფილა სიგრძეში 5,5 მეტრი იყო, სიგანეში — 2,5 მეტრი, სისქით კი 25 სანტიმეტრს აღემატებოდა. შოკოლადის მონსტრი 4 400 კილოგრამს იწონიდა. ღონისძიების შემდეგ შემქმნელებმა ეს ძვირფასი ნაკეთობა დაჭრეს და ქალაქის მოსახლეობას გაუმასპინდლდნენ.

ყველაზე ტკბილი რეკორდი მსოფლიოში

პირველი ფასიანი ქალაქი მსოფლიოში

ჰოლანდიის ქალაქ ენკპაუზენის არქივში მსოფლიოში გამოცემულ აქციათაგან უძველესი აღმოაჩინეს. ჰოლანდიის ოსტ-ინდური სანაოსნო კომპანიის ფასიანი ქალაქი 1606 წლის 9 სექტემბრითაა დათარიღებული.

ვილს გადაეცა. საბოლოოდ აქციამ ქალაქის არქივამდეც მიიღწია, აქ კი ისტორიის ფაქტების სტუდენტმა რუბენ შალკემ აღმოაჩინა.

აღსანიშნავია, რომ ეს აქცია ხარმენშას 150 გულდენი დაუჯდა და მისგან დივიდენდს 1650 წლამდე იღებდა. დივიდენდების გაცემის თაობაზე თავად აქციის უკანა მხარესაა განწერილი.

ამის საშუალებით შალკემ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის გაანალიზება შეძლო და დაასკვნა, რომ XVII საუკუნის პირველ ნახევარში

მას არც თუ ისე სახარბიელოდ ჰქონდა საქმე აწყობილი.

ოსტ-ინდური კომპანიის გაერთიანება პირველ ტრანსნაციონალურ კომპანიად ითვლება და მსოფლიოში პირველია აქციების ბრუნვაში გაშვების თვალსაზრისითაც. აღნიშნულ აღმოჩენამდე მსოფლიოში უძველეს აქციად მიჩნეული იყო ფასიანი ქალაქი, რომელიც ამავე კომპანიამ 1606 წლის 27 სექტემბერს გასცა. ამრიგად, რეკორდი 18 დღით გაუმჯობესდა.

ყველაზე გრძელი ლიმუზინი

ავტომანქანების დიზაინერმა, კონსტრუქტორმა და კოლექციონერმა ჯეი ორბერგმა ჯერ კიდევ დიდი ხნის წინათ დაიკვივრა სახელი „ჰოლივუდ ჯეი“. ჰოლივუდის მიერ გადაღებული ბლოკბასტერების უმეტესობისათვის სწორედ ორბერგს შეეძლო მანქანების გამოყენებული. მაგრამ ეს ამბავი შესაძლოა იმდენად ცნობილი არც გამხდარიყო, როუსვენარ კონსტრუქტორს მსოფლიოში ყველაზე გრძელი ლიმუზინის შექმნა რომ არ მოსვლოდა აზრად.

შექმნა კიდევ და ეს 30,48-მეტრიანი გიგანტი, ცხადია, გინესის რეკორდების წიგნში დასახლდა, სავარაუდოდ დიდი ხნით. პლანეტის ყველაზე გრძელ ავტომანქანას 26 ბორბალი აქვს. მისი სალონი სასტუმროს უფრო ბის საშუალებას.

წვრილმანზე, შიგნით განთავსებულია ჯაკუზი, აუზი ხუთმეტრიანი ტრამპლინით, ბილიარდის სათამაშო მაგიდა, გოლფის სათამაშო მომცრო ზომის მოედანი და ვერტმფრენების ასაფრენი მოედანიც კი. მაგრამ, სამწუხაროდ, ათწონიან „ამერიკულ ოცნებას“ იგივე ბედით ეწია, რაც ჩვეულებრივ „მოკვდავ“ ავტომანქანებსაც ხშირად ემართებათ ხოლმე — ავარიაში მოყვა.

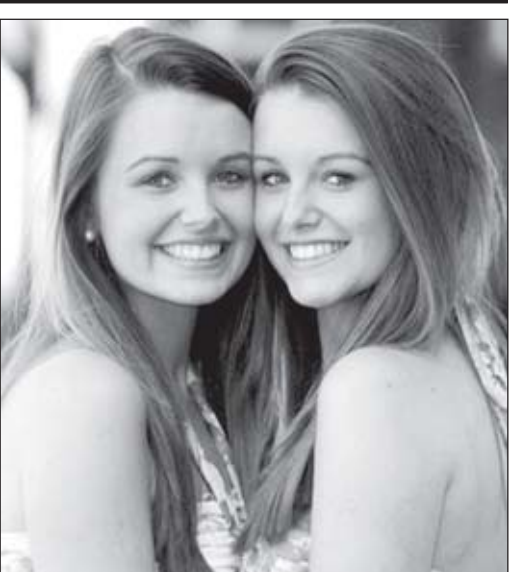
ორბერგისათვის კი ეს ტრაგედია ახალი სტიმულის საბაბად იქცა და გადაწყვიტა, 2008 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებისას ტეხასის შტატის კონგრესმენის რონ პოლის კამპანიაში მონაწილე 16-მეტრიანი ლინკოლნის ბაზაზე ახალი ყველაზე გრძელი ავტომანქანა შექმნას.

ყველაზე მსგავსი ტყუპები მსოფლიოში

ცნობილია კომპანიამ „Cadbury“-მ ზაფხულში შოკოლადის ახალი ბატონი „Wispa Duo“ შექმნა და, ვინაიდან შეკვრაში ორი აბსოლუტურად ერთნაირი ნახევარი დევეს, სარეკლამო კამპანიისათვის ტყუპების კონკურსი გამოაცხადა. კონკურსში გამარჯვებულად ის წყვილი გამოცხადდებოდა, რომლის ტყუპისცალეებიც ყველაზე მეტად ჰგვანან ერთმანეთს.

პრიზის სახით გამარჯვებულებმა არა მხოლოდ შოკოლადი, არამედ სარეკლამო კამპანიასა და პრომო აქციებში მონაწილეობის შესაბამისი კონტრაქტიც მიიღეს. კონკურსის დღეს ლონდონის ერთ-ერთი სტუდიის შესასვლელთან 200-მდე ტყუპმა მოიყარა თავი, მაგრამ, ჟიურის გადაწყვეტილებით, მათ შორის ყველაზე მსგავს წყვილად ლონდონელი პერლ და რუბი დეიები დასახელდნენ.

დედას ჩვილი საპირფარეოში დაჩა

ავიკომპანია „Gulf Air“-ის თვითმფრინავში, რომელიც ბაჰრეინ-მანილას რეისის შესრულების შემდეგ აეროპორტში დაეშვა, საპირფარეოში სანაგვე ყუთში ახალშობილი იპოვეს. როგორც მოგვიანებით გაირკვა, ჩვილი დედამისმა ამავე საპირფარეოში გააჩინა, შემდეგ კი მანილას აეროპორტში თვითმფრინავიდან ისე ჩავიდა, რომ ბავშვის თანსაყვანა აზრადაც არ მოსვლია. ყველაზე უცნაური ისაა, რომ ქალისთვის მის თანამგზავრებს უცნაური არაფერი შეუმჩნევიათ. ბავშვის შესახებ ვერაფერს ვერაფერს იტყვებდა, აეროპორტის თანამშრომლებს ნაგვის ურნაში რაღაც მოძრავი რომ არ შეენიშნათ. ბიჭი მაშინვე ექიმებს გადააბარეს და დადგინდა, რომ მის ჯანმრთელობას ზიანი არ მისდგომა. ერთადერთი, რისი წყალობითაც დედის ვინაობის დადგენა მოხერხდა, მის საგარძელზე აღმოჩენილი სისხლის ლაქა იყო. ახლა სოციალური სამსახურები ბავშვის დედის, უკიდურეს შემთხვევაში კი, მისი ნათესავების პოვნას ცდილობენ. ბიჭს სახელი აეროპორტის თანამშრომლებმა შეურჩიეს. ჯორჯ ფრენსისის ინიციალები „Gulf Air“-ის კოდს შეესაბამება.

ბთავაზობთ სოხსლად დაეჩხვას

სამხრეთ კორეაში გაჩნდა ორგანიზაცია სახელწოდებით „Coffin Academy“, რომელიც მსურველებს ცოცხლად დამარხვას სთავაზობს. ამის შესახებ ინგლისურენოვანი „ალ-ჯაზირა“ იუწყება.

კომპანიის წარმომადგენელთა განცხადებით, ადამიანებს თურმე დაუოკებელი სურვილი აქვთ, სიკვდილამდე ჩანწენენ კუბოში, რამდენიმე საათი იქ გაატარონ და შემდეგ სულ სხვაგვარად შეხედონ თავიანთ ცხოვრებას. რადენიმე საათიან კუბოში ნოლა ჯერ ვერაფერს გარისკა, ყველაზე მეტი, რაც კი კომპანიის კლიენტებს ოთხ თვეში გაუტარებიათ, ათი წუთია. ამის შემდეგ მათ კუბოს კარს უღებენ. ორგანიზაციის დირექტორის ჩუნ ჟუნის განცხადებით, ამ ათი წუთის მანძილზე მისი კლიენტების ცხოვრება რადიკალურად იცვლება. ცერემონიის მონაწილეები კი აცხადებენ, რომ „სიკვდილის გამოცდილება“, რომელსაც ისინი ეზიარნენ, ხანგრძლივი სულიერი სიმშვიდის გარანტიად იქცა. კომპანიაში აცხადებენ, რომ მათი კლიენტები კვდებიან, რათა სიცოცხლე ინსავლონ.

ღიათა ორანგუტანისთვის

დორსეტში მდებარე ცხოველების გადარჩენის ბრიტანულ ცენტრ „Monkey World“-ის თანამშრომლებმა ორანგუტან ოზინისათვის ჯანსაღი კვების პროგრამა შეიმუშავეს. საქმე ისაა, რომ ცხოველის წონა 98 კილოგრამს აჭარბებს.

13 წლის მანძილზე ოზინი სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში ერთ-ერთ ოჯახში შინაური ცხოველის მსგავსად ცხოვრობდა. ჭარბწონიანობაც იქ განუვითარდა. მდებარე ორანგუტანის ნორმალურ წონად 30-50 კილოგრამი ითვლება, ოზინი თითქმის ორჯერ აჭარბებს დასამებ წონას. ამის მიზეზი მისი არაჯანსაღი კვებაა. პატრონები საბრალო ცხოველს ფასტ-ფუდის მენიუსა და ტკბილეულს არ აკლებდნენ. მაგრამ სხვა გზაც არ აქონდათ — ჭამა ცხოველის დამშვიდების ერთადერთი საშუალება იყო. მის პატრონებს აზრადაც არ მოსვლიათ, რომ ამით ოზინს რაიმე საფრთხის წინაშე აყენებდნენ. ახლა მისთვის დადგენილი ორჯერადი კვების მითავარი პროდუქტები ხილი, ბოსტნეული და უცხიმო ხორცია. ორანგუტანი ძველებურზე მოძრავი გახდა. სპეციალისტების აზრით, რამდენიმე თვეში ის ნორმალურ წონას დაიბრუნებს, შემდეგ კი მენეჯერს შეურჩევენ და იმედია, შეილიც ეყოლება.

პენტაგონი ჯარისკაცების ტვინებს გააკონტროლებს

პენტაგონმა პროექტის „ულტრაბგერის დახმარებით ტვინის აქტიურობის დისტანციური მართვა“ რეალიზაციის დაწყების შესახებ გამოაცხადა. ეს ნიშნავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების თავდაცვის სამინისტრო ჯარისკაცების მუზარადების შიდა ზედაპირზე დაამონტაჟებს სპეციალურ მოწყობილობას, რომლის საშუალებითაც სიფხიზლის, შემეცნების, ტკივილისა და საერთო ფსიქოლოგიური მდგომარეობისთვის პასუხისმგებელი ტვინის ზონების სტიმულირებას მოახდენს.

ეს არის ერთ-ერთი იმ მთელი რიგი პროექტებიდან, რომლებიც პენტაგონმა ტვინთან დაკავშირებით მოამზადა. გონების „ოპტიმიზება“ პირველ რიგში მიმართულია იმ ჯარისკაცების რაოდენობის შემცირებისაკენ, რომელთაც მსახურების შემდეგ ან მის გარკვეულ ეტაპზე ფსიქოლოგიური რეაბილიტაცია ესაჭიროებათ. გარდა ამისა, სამხედრო ხელმძღვანელებს სურთ, რომ სხვადასხვა ადამიანური სისუსტეები ექსტრემალურ სიტუაციებში გადაწყვეტილებებზე გავლენას არ უნდა ახდენდეს. ამჯერად აშშ-ის თავდაცვის სამინისტროს პერსპექტიული კვლევების სამმართველოს არიზონას უნივერსიტეტის ნეევროლოგის, უილიამ ტაილერის ნაშრომები მოხვდა თვალში. ეს უკანასკნელი კი ტვინის არაინვაზიური სტიმულირების მეთოდის დახვეწაზე მუშაობს. „როდესაც ადამიანები მეკითხებიან, რა შეუძლია ამ მოწყობილობას, მე ვუბრუნებ კითხვას, რა იციან მათ საკუთარი ტვინის შესახებ. ორგანიზმის ყველა ფუნქციის ტვინი ასრულებს და, თქვენ რომ ნეირონატომია იცოდეთ, აუცილებლად დაინყებდით თითოეული ამ ფუნქციის რეგულირებას“, — აცხადებს მეცნიერი. დღეისათვის უკვე შემუშავებულია ტვინის სტიმულაციის მონივრული მეთოდები პარკინსონის დაავადებით დაწყებული, მძიმე დეპრესიით დამთავრებული მთელი რიგი დარღვევების სამკურნალოდ. სამწუხაროდ, ტვინ-

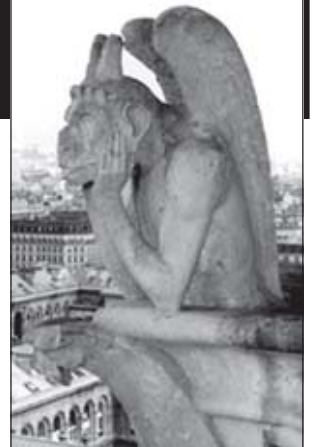
ში ღრმა შეღწევისათვის ინვაზიური ქირურგიაა საჭირო, ულტრაბგერის საშუალებით გარედან სტიმულირება კი ვერ აღწევს იმ სიღრმეებში, რომლებშიც მრავალი დაავადებული „სქემა“ განთავსებულია. მაგრამ ტაილერი ამან ვერ შეაჩერა. მან და მისმა კოლეგებმა გამოიგონეს რაღაც იმპულსური ულტრაბგერები, რომლებიც თავის ტვინის ღრმა უბნებზეც ახდენს ზემოქმედებას. გარდა ამისა, მას შეუძლია, მიზანმიმართულ 2-3-მილიმეტრიანი ზონები და, რაც მთავარია, თავად ეს მოწყობილობა იმდენად პატარაა, რომ თავისუფლად შეიძლება მუზარადის შიდა ზედაპირზე დამაგრება. მას თითქოსდა ტვინის ტრამვეტის მართვაც კი უნდა შეეძლოს.

warandpeace.ru

პარიზის ისლამიზაცია

პარიზის ერთ-ერთ ქუჩაზე ფარულმა კამერამ დააფიქსირა მუსლიმანთა უზარმაზარი ბრბო, რომელსაც ლოცვის დროს უსაფრთხოების კერძო სამსახურები იცავდნენ. მართალია, ამ ყოველივეს საფრანგეთის კანონმდებლობა კრძალავს, მაგრამ პოლიციამ ჩაურევლობის ბრძანება მიიღო. ეს კი იმის მანიშნებელია, რომ, მიუხედავად საფრანგეთის ხელისუფლებამო მიყოფი იმ რამდენიმე ადამიანისა, რომლებიც მუსლიმანების წინააღმდეგ ეკატორი ზომების გატარებასა და ფარანჯის აკრძალვას მოითხოვენ, დანარჩენები ისლამისათვის პრივილეგიებული სტატუსის შენარჩუნებაზე ზრუნავენ.

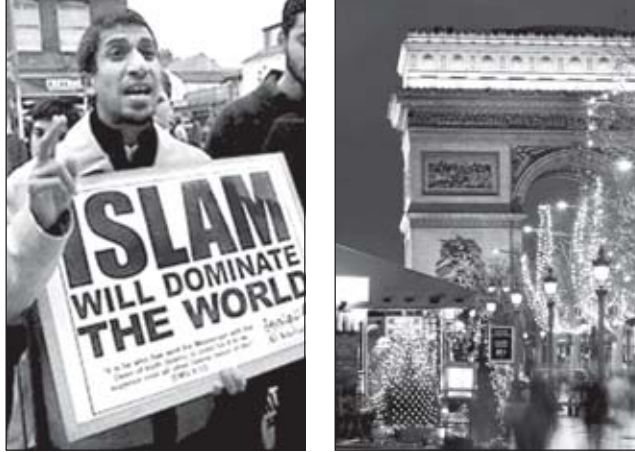
ადგილი არ ჰყოფნით და ამიტომ ქუჩებში ლოცვა ერთადერთი გამოსავალია, მაგრამ ამ მლოცველთა რაოდენობა დღითიდღე იზრდება. მათ ყოველდღიურად სულ უფრო მეტი ადამიანი უერთდება მეზობელი რაიონებიდან. ისინი სპეციალურად იმისთვის იკრიბებიან, რომ ყველას დაანახონ, ბევრი რომ არიან და რამდენად იოლი იქნება მათთვის საფრანგეთის ტერიტორიის ისლამური სახელმწიფოსათვის მიერთება.

საფრანგეთი თვალს ვერ უსწორებს თავის ისლამურ მომავალს. რუსმა მწერალმა კი უკვე დაწერა რომანი „პარიზის ლევისმობლის მეჩეთი, 2048“, რომელიც რუსეთში ბესტსელერად იქცა, მაგრამ არა პარიზში. ფრანგული მემკვიდრეობის პოლიტიკურად არაკორექტულად მიიჩნევენ და თითქოს ვერც ამჩნევენ. საფრანგეთში ისლამს ლარიბი ხალხის რელიგიად მიიჩნევენ და, თუ ლარიბებს ეტყვი, რომ მართლაც არ არიან, ეს უკვე რასიზმად ითვლება.

ფარული კამერის პატრონი ერთი რიგითი მოქალაქეა, რომელიც იძულებულია, ყოველდღიურად უყუროს პარიზის ისლამიზაციას და გადაწყვიტა, აჩვენოს მსოფლიოს, თუ რა ხდება მის მშობლიურ ქალაქში. კამერამ დააფიქსირა, როგორ ლოცულობენ ქალაქის ქუჩებში მუსლიმანები და შესაბამისად აფერხებენ მოძრაობას. ამ ლოცვების დროს აღნიშნულ ტერიტორიებზე მცხოვრებნი

საფრანგეთი თვალს ვერ უსწორებს თავის ისლამურ მომავალს. რუსმა მწერალმა კი უკვე დაწერა რომანი „პარიზის ლევისმობლის მეჩეთი, 2048“, რომელიც რუსეთში ბესტსელერად იქცა, მაგრამ არა პარიზში. ფრანგული მემკვიდრეობის პოლიტიკურად არაკორექტულად მიიჩნევენ და თითქოს ვერც ამჩნევენ. საფრანგეთში ისლამს ლარიბი ხალხის რელიგიად მიიჩნევენ და, თუ ლარიბებს ეტყვი, რომ მართლაც არ არიან, ეს უკვე რასიზმად ითვლება.

«მოსადი» აპერიკაში

გადასახალი ჯადოქრობისთვის

ისრაელის ხელისუფლების მტკიცება, რომ ის არ უთვალთვალავს ამერიკის შეერთებულ შტატებს, მასმედია და ხალხზე გათვლილი. მაგრამ რეალობა სრულიად საპირისპიროა — ისრაელის სპეცსამსახურები ძალიან აქტიურად უთვალთვალავენ აშშ-ს და განსაკუთრებულად ორმაგი დანიშნულების სამხედრო და სამოქალაქო ტექნოლოგიების ხელში ჩაგდებას ცდილობენ. ვაშინგტონის მიერ მეგობრულად მიჩნეულ ქვეყნებს შორის აშშ-ის კომპანიებისა და თავდაცვის სამინისტროსკენ მიმართული აქტიური ჯაშუშობის მხრივ ისრაელს პირველი ადგილი უჭირავს. ამავე დროს ის დომინირებს ორ კომერციულ სექტორში, რომელთა წყალობითაც საშუალება აქვს, ამერიკის შიდა ინფრასტრუქტურაზე გაავრცელოს საკუთარი მოღვაწეობა. ავიანაზები და შორეული კავშირების უსაფრთხოება ისრაელის დომინირების სფეროებია.

რუმინეთის სენატმა არ დაამტკიცა კანონპროექტი, რომლის თანახმადაც ჯადოქრობისა და წინასწარმეტყველების ყველა შემოსავალი უნდა დაბეგრულიყო. ამ გენიალური კანონპროექტის მომზადებაზე ქვეყნის დემოკრატიულ-ლიბერალური პარტიის ორი წარმომადგენელი მოცდა. მასში სხვა ყველა სისულელესთან ერთად ეწერა, რომ ჯადოქრობა და წინასწარმეტყველებს თავიანთი მომსახურებისათვის უნდა გაეცათ სასაქონლო ჩეკები და იმ შემთხვევისთვის, თუ პროგნოზები არ გამართლებოდა, მცდარი წინასწარმეტყველებისთვის პასუხი უნდა ეგოთ. იდეისა და დოკუმენტის ავტორებს სენატის გადაწყვეტილებაზე დიდად დასწყდათ გული, მაგრამ ამ შედეგს ახსნაც დაუყოვნებლივ მოუძებნეს — საკანონმდებლო ორგანოს ჯადოქრობის წყველის შემუშავებით და ამიტომ არ დაუნესეს მათ გადასახალი.

ითვლება, რომ ისრაელს უპრობლემოდ შეუძლია აკონტროლოს აშშ-ის ყველა სატელეფონო საუბრების ჩანაწერები. მეორეს მხრივ კი, ისრაელის უამრავი კომპანია, რომლებიც პასუხს აგებენ ავიანაზების უსაფრთხოებაზე, შტატებში „მოსადის“ ადგილობრივი რეზიდენტურის ფუნქციებსაც უპრობლემოდ ითავსებს.

მიუახლოვდა და ისრაელის ხელისუფლების წარმომადგენელად გაცნო. ის ყველანაირად შეეცადა ტურნის პროვოცირებას, შემდეგ კი, როგორცაა ჟურნალისტი მარკ გლენი სამხედრო გემ „Liberty“-სთან დაკავშირებულ შემთხვევაზე მუშაობდა, ეს „ისრაელის ხელისუფლების წარმომადგენელი“ ტურნისა და ჟურნალისტსაც ინტენსიურად ემუქრებოდა. ისრაელელი ტურნის სასტუმ-

მელი იყო, მაგრამ საბოლოოდ გამოძიების ფედერალური ბიუროს აგენტი აღმოჩნდა. ჰოზეტი ციხეშია, ადვოკატები სახელმწიფო ბრალმდებლის მიერ წარდგენილ დოკუმენტებს ეცნობიან და ამ დოკუმენტების უმეტესობაც გასაიდუმლოებული ინფორმაციაა. თუ ჰოზეტი მოითხოვს, რომ დაცვამ საიდუმლო ინფორმაცია გამოიყენოს, მაშინ მისი სასამართლო დაახლოებით ისევე წარიმართება, როგორც „AIPAC“-ის (საზოგადოებრივი კავშირების ისრაელ-ამერიკის კომიტეტი — ისრაელის ერთ-ერთი ყველაზე გავლენიანი ლობისტური კომპანია ამერიკაში) ორი ჯაშუშის — სტივ როზენისა და კიტ ვაისმანის საქმე განიხილებოდა. ამ პროცესის ვადები ცხრაჯერ გაახანგრძლივეს, ბოლოს კი ბრალდებულები გაამართლეს, რადგან პროკურორებმა გადაწყვიტეს, რომ ვერ შეძლებდნენ ამ საქმის მოგებას ნაციონალური უსაფრთხოებისათვის სერიოზული ზიანის მიყენების გარეშე. მათი გათავისუფლებიდან ზუსტად ერთი თვის შემდეგ ბენ-ამი კადიში, რომელმაც აღიარა, რომ ნიუ ჯერსის არსენალში მუშაობისას ისრაელს გადასცემდა სამხედრო საიდუმლოებათა შემცველ ინფორმაციას, მან-შეტენის სასამართლოდან ფულადი ჯარიმის გადახდის შემდეგ გაათავისუფლეს. მას ერთი დღე არ გაუტარებია ციხეში და თავდაცვის სამინისტროსგან სოლიდური პენსიაც შეუნარჩუნდა.

საუნივერსიტეტო კურსი ზომების შესახებ

ბალტიმორის უნივერსიტეტში ზომების შესახებ ახალი სასწავლო კურსი გაჩნდა. კურსზე ჩანერის სტუდენტებს ზომების შესახებ 16 ფილმის ნახვა მოუწევთ და მთავარი მიცვალებულების შესახებ შექმნილი კომიქსების წაკითხვასაც ვერ გადაურჩებიან. საკურსო ნაშრომი ზომების შესახებ, მათი აზრით, უნდა იყოს იდეალური ფილმის სცენარი. უნივერსიტეტის წარმომადგენლის, ჯონათან შორის თქმით, ახალი კურსი იმისთვის შეიქმნა, რომ საინტერესო და უჩვეულო საგნების მიმართ სტუდენტების ინტერესი დაკმაყოფილებულიყო. ახლა სტუდენტები ფიქრობენ, რომ ზომების შესახებ რაღაც სიგიჟეებს მოსმენენ ლექტორებისგან, გარკვეულწილად ასეცაა, მაგრამ, ძირითადად, იმის გაცნობიერება უწევთ, თუ რა არის ლიტერატურა, მასმედია და როგორ ასახავენ ისინი დროის თავისებურებებს. ვიდრე ზომების შესახებ საუნივერსიტეტო კურსი შეიქმნებოდა, მათ შესახებ კულუმბისა და ჩიკაგოში კოლეჯებში ასწავლიდნენ. აიოვას ერთ-ერთ სასწავლო დანესებულებაში კი მათზე ნიგნის დანერგას სახელწოდებით „დიდი ომი ზომებთან“ მთელი სემესტრი მიეძღვნა.

კონტრდაზვერვის წყაროების ინფორმაციით, ირანთან ურთიერთობების გამწვავების კვალგანაც ისრაელის აგენტები გაცილებით აგრესიული გახდნენ ამერიკაში მცხოვრები მუსლიმანების მიმართ. ამავე დროს, ისინი კრიტიკოსთა წინააღმდეგ გაცილებით აგრესიულ ქმედებებზეც გადავიდნენ. გამოძიების ფედერალური ბიუროში შევიდა უამრავი საჩივარი, რომელთა მიხედვითაც „მოსადის“ თანამშრომლები თავს „ამერიკული დეზერვის“ აგენტებად ასაღებდნენ და არაბულ-ამერიკული თემების ლიდერებთან ამყარებდნენ კონტაქტს. ეს იმისთვის კეთდება, რომ ობიექტების მხრიდან თანამშრომლობის ალბათობა და ხარისხი გაიზარდოს, თორემ მუსლიმანთაგან არავინ მოინდომებდა ისრაელისთვის რაიმე სახის დახმარების განვებას. ამ ოპერაციას „სტყუილი დროშის ქვეშ“ ჰქვია.

ითვლება, რომ ისრაელს უპრობლემოდ შეუძლია აკონტროლოს აშშ-ის ყველა სატელეფონო საუბრების ჩანაწერები. მეორეს მხრივ კი, ისრაელის უამრავი კომპანია, რომლებიც პასუხს აგებენ ავიანაზების უსაფრთხოებაზე, შტატებში „მოსადის“ ადგილობრივი რეზიდენტურის ფუნქციებსაც უპრობლემოდ ითავსებს.

როს ვესტიბილში მიუახლოვდა და აბსოლუტურად გაუგებარია, როგორ მოახერხა მისი ამოცნობა, მაგრამ მან ნამდვილად იცოდა, ვისთან ჰქონდა საქმე, ვინ იყო ტურნეი. მიუახლოვდა და მის გასაგონად გამოაცხადა, რომ „Liberty“-ს ბორტზე დაღუპულმა ადამიანებმა დამსახურებისამებრ მიიღეს, რაც ეკუთვნოდათ. ინცინდენტს რამდენიმე მოწმე შეესწრო, მათ შორის ტურნის მუშავეც. მოგვიანებით, ისრაელელის მხრიდან მუქარის თაობაზე გამოძიების ფედერალური ბიურო ჩააყენეს საქმის კურსში. გამოძიების მიმდინარეობს, მაგრამ დაზარალებულები მიიჩნევენ, რომ ბიურო ამ შემთხვევას მნიშვნელოვნად არ მიიჩნევს.

ინფორმატორები აღნიშნავენ, რომ მათ, ფაქტიურად, არაფრის გაკეთება არ შეუძლიათ ამ ყველაფრის აღსაკვეთად. ოუსტიციის სამინისტრო რაიმე სადამსჯელო ღონისძიებების გატარებაზე უარს აცხადებს, მით უმეტეს, ზედმეტია საუბარი „მოსადის“ თანამშრომელთა სისხლის სამართლებრივ დევნაზე. ეს გადაწყვეტილება უცვლელი რჩება იმ „მოსადელებთან“ მიმართებაშიც კი, რომლებიც უკანონო ქმედებებში არიან ჩართულნი.

„მოსადის“ თანამშრომლები ცდილობდნენ, ამერიკელი არაბები გადაებრებინათ და მათი დახმარებით მიეღოთ ინფორმაცია მათივე კოლეგებისა და მეზობლების შესახებ, როგორც მოგვიანებით გახდა ცნობილი, ნიუ იორკსა და ნიუ ჯერსიში ამ მიზნისათვის გამოყენებული მეთოდები იმდენად ხისტი იყო, რომ ოპერაციის ობიექტთა შორის ეჭვი გამოიწვია. ამერიკელმა არაბებმა თანამშრომლობაზე უარი განაცხადეს, ზოგიერთი კონტაქტის შესახებ კი დროთა განმავლობაში გამოძიების ფედერალური ბიუროსაც აცნობეს. ამ უკანასკნელმაც დაადგინა, რომ „მოსადის“ სულ მცირე ორი თანამშრომელი, რაც არ უნდა უცნაური იყოს, ისრაელელი არაბია და გაეროში ისრაელის მუდმივი წარმომადგენლობიდან ნიუ იორკში კონსულის თანამშრომლებს ამოფარებული მოქმედებდნენ.

გამოძიების ფედერალური ბიუროს ინფორმატორები მიანიშნებენ, რომ „მოსადის“ აქტიურობა მნიშვნელოვანი პრობლემაა, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ისრაელელები თავს ამერიკის ხელისუფლების წარმომადგენლებად ასაღებენ, მაგრამ იგივე

ისრაელური ჯაშუშობის კიდევ ერთ ხანგრძლივ საქმეში ვინმე სტიუარტ ჰოზეტი ბრალდებული, მაგრამ, როგორც ჩანს, დროთა განმავლობაში მას გაათავისუფლებენ. მისი საქმე ძალიან ნელი ტემპით მოძრაობს კოლუმბიის ოლქის სასამართლოებში. ჰოზეტი აეროკოსმოსური ინფორმაციის მკვლევარი იყო და ზესაიდუმლო სამუშაოებსა და ინფორმაციებთან დაიშვებოდა. მან საიდუმლო მასალების მიყიდვა შესთავაზა ადამიანს, რომელიც თითქოსდა „მოსადის“ თანამშრო-

იყო სხვა უცნაური შემთხვევებიც: აშშ-ის სამხედრო-საზღვაო ძალების გემ „Liberty“-ზე თავდასხმის შემდეგ გადარჩენილ ფილ ტურნის კალიფორნიაში უცხოელი

მასმედის წამყვანი საშუალებები პერიოდულად აშუქებდნენ როზენისა და ვაისმანის სასამართლო პროცესებს, მაგრამ თითქმის არ შეხებიათ ბენ-ამი კადიშის ისტორიას, ჰოზეტი კი საერთოდ არავის უხსენებია. თუ ამ ყველაფერს რუს ჯაშუშებთან დაკავშირებით ბოლო დროს ატეხილ სკანდალს შევადარებთ და თანაც გავითვალისწინებთ, რომ არც ერთ მათგანს არანაირ საიდუმლო ინფორმაციასთან შეხებაც კი არ ჰქონია, ძნელი იქნება, გვეროდ ავუაროთ დასკვნა, რომ ისრაელის სასარგებლოდ ჯაშუშობას მაინცდამაინც ცუდი შედეგი სულაც არ მოჰყვება.

პირველი ოპერა კლინგონსკა ენაზე

ნიდერლანდებში კლინგონსკა ენაზე შექმნილი პირველი ოპერის პრემიერა გაიმართა. ეს ენა სპეციფიკურად კლინგონებისთვის, ფილმის „ვარსკვლავური გზის“ გამოგონილი რასის ადამიანებისთვის შექმნა. ენას საკმაოდ მრავალსიტყვიანი ლექსიკონი და საკუთარი გრამატიკული ნორმების ნაკრები აქვს. კლინგონური ენაზე დანერგილი ოპერის სახელწოდებაა „უ“, რაც თარგმანში „სამყაროს“ ნიშნავს. პრემიერა ჰაავის „Zeebelt“-ის თეატრის სცენაზე შედგა, მოგვიანებით მას გერმანულ აუდიტორიასაც წარუდგენენ. 2010 წლის აპრილში პროექტის ინიციატორებმა პრემიერაზე თავად კლინგონების ოჯახიც დაპატიჟეს. ამისათვის რადიოტელესკოპი ვარსკვლავ არკტურისაკენ მიმართეს. სავარაუდოდ, სწორედ ამ ვარსკვლავის ირგვლივ ბრუნავს კლინგონების რასით დასახლებული პლანეტა.

ფილიპ ჰირალდი,
ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს ყოფილი თანამშრომელი და ნაციონალური ინტერესის საბჭოს აღმასრულებელი დირექტორი.
„The American Conservative“

საინფორმაციო ანალიტიკური სააგენტო

www.saqinform.ge

უნივერსალური წყალი „ისიდა“

მათვის, ვისთვისაც ქირფასია ჯანმრთელობა

სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს. სერტიფიცირებულია და დღიური ნორმის ოდენობით შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს (J, F, Mn, Ca, K, Mg, Na, Zn).

ქ ი ო დ ი — ხელს უწყობს დედის ორგანიზმში ნაყოფის განვითარებას (დეფიციტი იწვევს კრეტინიზმს); მოქმედებს მოზარდის ნორმალურ განვითარებაზე; იცავს ადამიანს ჩიყვისგან; მოქმედებს გულსისხლძარღვთა და ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე.

F ფ ტ ო რ ი — მინერალიზაციის პროცესების ბიოკატალიზატორია. მისი დეფიციტი იწვევს მინერალიზაციის დარღვევას, კბილის კარიესს.

Mn მ ა ნ გ ა ნ უ მ ი — მოქმედებს ჰორმონებსა და ფერმენტებზე. მისი დეფიციტი იწვევს ინსულინარული აპარატის მოშლას, პოტენციის დაქვეითებასა და პათოლოგიურ სიმსუქნეს.

Ca კ ა ლ ც ი უ მ ი — მონაწილეობს ძვლის უჯრედების წარმოქმნაში. მოქმედებს სისხლის შედეგებაზე, ნერვული იმპულსების გადაცემაზე, ფერმენტული პროცესების აქტივობაზე.

K კ ა ლ ი უ მ ი — უზრუნველყოფს გულის კუნთის მუშაობასა და მის ბუნებრივ აქტივობას, ხელს უწყობს მეხსიერების გაუმჯობესებას.

Mg მ ა გ ნ ი უ მ ი — ამაგრებს ჩონჩხის ძვლებს, კბილის მინაქარს. ხელს უწყობს თირკმელების, ღვიძლის, გულისა და ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას.

Na ნ ა ტ რ ი უ მ ი — ფიზიოლოგიური (უჯრედგარეთ) სითხის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია. არეგულირებს სისხლის წნევას და იცავს სისხლის ბუფერობას.

Zn ზ ი თ უ ი ა — შედის თითქმის ყველა უჯრედის შემადგენლობაში, არეგულირებს მოზარდი ორგანიზმის ნორმალურ განვითარებასა და სქესობრივ მომწიფებას.

საპარტიო მინერალიზაცია შეადგენს 350 მგ/ლიტრზე, რაც უზრუნველყოფს გულის კუნთის ნორმალურ მუშაობას, ტვინის ქერქისა და ქერქქვეშა ცენტრების აქტივობას, თირკმლის ნორმალურ ფუნქციონირებას, ზრდის ღვიძლის დეტოქსიკაციურ ფუნქციას და ინარჩუნებს ძვლოვანი ქსოვილების ნორმალურ შემადგენლობას.

სასმელად გამოსადეგი არც ერთი სხვა წყალი (არც მდინარის, არც ტბის, არც ჭის და არც წყაროსი) არ შეიცავს ჩამოთვლილ მიკროელემენტებს ერთდროულად და საკმარისი რაოდენობით, ამიტომ მათი ყოველდღიური და ხანგრძლივი გამოყენება ორგანიზმში რომელიმე ელემენტის დეფიციტს იწვევს, შესაბამისად, — ფუნქციონალურ დარღვევებს, რასაც ეწოდება მიკროელემენტოზი. მას მიეკუთვნება ენდემური ჩიყვი, კარიესი, ფსორიაზი, პათოლოგიური სიმსუქნე და სხვ.

„ისიდა“ გამოზნულია ოჯახური მოხმარებისთვის, ისხმება ხელის ტუმბოთი ალჭურვილ 20-ლიტრიან ბალონებში.

მსაკველავა დააკავთ თბილისში: 899-16-30-21.

890-26-15-15 (ოფისი); რუსთაველი: 890-11-50-99; 895-91-24-14.

მსოფლიოში პირველი რეკორდული ჯანმრთელობის ხანგრძლივობის სანტი —

ი. ჟორდანიას სახელობის აღამიანის რეკორდული სამედიცინო-კვლევითი ინსტიტუტი

ბთავესთან სამედიცინო დახმარებას

- უნაყოფო წყვილების სრულყოფილ გამოკვლევასა და მკურნალობას უახლესი, თანამედროვე მეთოდებით;
- ჰორმონულ, გენეტიკურ, იმუნოლოგიურ, ექოსკოპიურ, ენდოსკოპიურ გამოკვლევებს;
- სასქესო ინფექციების დადგენას, მათ შორის, დნმ-დაგნოსტიკით;
- სპერმის კომპიუტერულ ანალიზს;
- ხელოვნურ ინვიტრო განაყოფიერებას; რეპროდუქციული მასალის გაყინულ მდგომარეობაში შენახვას;
- ქალებსა და მამაკაცებში სასქესო ორგანოების ანთებითი დაავადებების სქესობრივი და ენდოკრინული დარღვევების დადგენასა და მკურნალობას, მათ შორის, ენდოსკოპიური მეთოდებით;
- ორივე სქესის მოზარდებში ენდოკრინული და გინეკოლოგიური პათოლოგიების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას;
- სქესობრივი ანომალიების დიაგნოსტიკას, ქირურგიულ კორექციას;
- კლიმაქტერული დარღვევების მკურნალობასა და პროფილაქტიკას;
- ორსულობის თვითნებური შეწყვეტის მიზეზების დადგენას; შობადობის რეგულაციას — მედიკამენტურ კონტრაცეფციას;
- ულტრასონოგრაფიულ, ბიოქიმიურ, ჰორმონულ, ციტოგენეტიკურ გამოკვლევებს.

მისამართი: ქ. თბილისი, ქ. 43. ტელ. 93-11-45; 99-61-97; 99-54-77

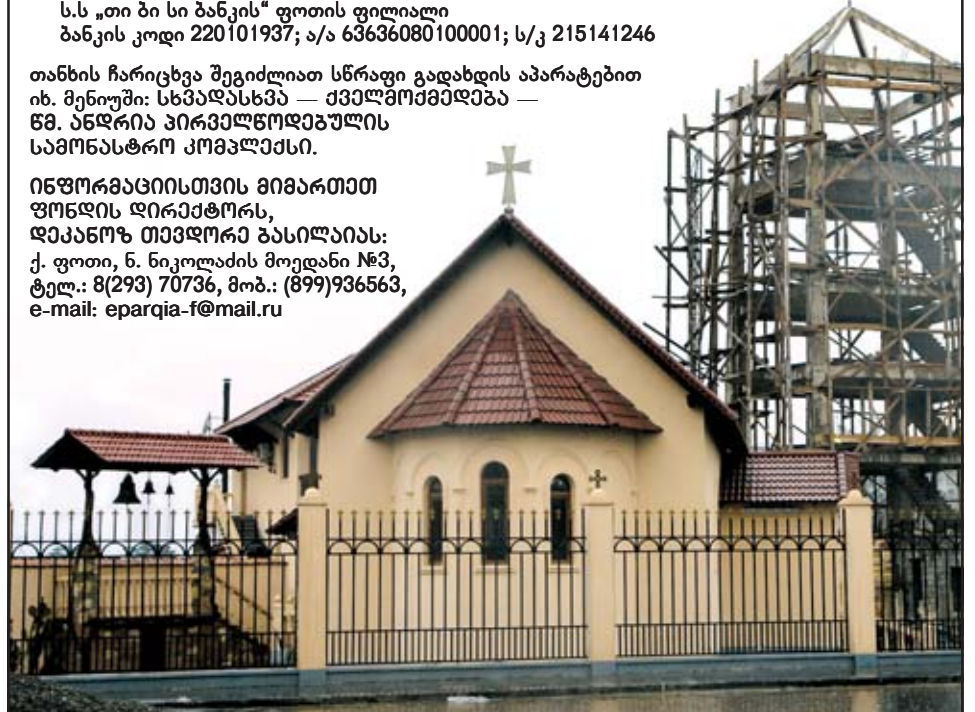
წიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის საბაიკლო

ს.ს „ბაართიანეზული ტელეკომი“	602602
შპს „ახტალი“	700818
შპს „მაგთიკომი“	200320
შპს „ჯეოსელი“	700305
შპს „ბილიანი“	200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბაიკლო რეკვიზიტია:
ს.ს „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი
ბანკის კოდი 220101937; ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით
იხ. მენიუში: სსპადასსპა — ძველმომედიკა —
წმ. ანდრია პირველწოდებულის
სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ
ფონდის დირექტორს,
დაქანოშ თევდორე ბასილიას:
ქ. ფოთი, ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3,
ტელ.: 8(293) 70736, მობ.: (899)936563,
e-mail: eparqia-f@mail.ru

ამ ყველაზე დაბალი ფასებია!

მოზილურაბი **ბალეიზორაბი**

Techno **BOOM** **გაქნო**

კომპიუტერაბი **სამომხმარებლო ბაზრია**

«ტექნო ბუმი» ნაგვილი ბუმი დაიწყო

ტექნიკის მაღაზიათა ქსელ „ტექნო ბუმი“ ნამდვილი ბუმი დაიწყო და პირველად საქართველოში „ტექნო ბუმის“ საბითუმო ცენტრი საზეიმოდ გაიხსნა, სადაც მსოფლიო ბრენდების უახლესი ტექნიკის შექმნას საბითუმო ფასად შეძლებთ.

მენეჯმენტის ინფორმაციით, საბითუმო ცენტრი განსხვავებული სისტემით იმუშავებს და სრულიად განსხვავებული ფასსარმოქმნის პოლიტიკა ექნება.

გარდა იმისა, რომ „ტექნო ბუმი“ საყოფაცხოვრებო ტექნიკაზე: კონდიციონერებზე, ტელევიზორებზე, ფოტოა-

პარატებზე, კომპიუტერებზე, მობილურ ტელეფონებსა და ნებისმიერ ტექნიკაზე — ყველაზე დაბალი ფასები, „ბუმის ცენტრში“ ნებისმიერ მომხმარებელს ტექნიკის შექმნა საბითუმო ფასად შეეძლება.

ამისთვის მომხმარებელი „ტექნო ბუმის“ ცენტრში უნდა მოზრძანდეს, გააკეთოს შენაძენი თავად ან მეგობრებთან ერთად. ნივთების რაოდენობა დაჯამდება და, ორი ან მეტი ნივთის შექმნის შემთხვევაში, მომხმარებელს მათი შექმნა საბითუმო ფასად შეეძლება.

თბილისი, ვაჟა-ფშაველას №21, ნაკრძალის №1, აღაგუანის ხეივანი, 9-13 კმ (საბითუმო ხანგრძლივობა)

საქართველო **ესტუპრით ჩვენს სიბრ**

<http://www.geworld.net>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:
არამაზ სანაბლიძე, ზონდო მკინარაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანაშვილი
ვებრედაქტორი გორან ხაჩატრიანი
რეალიზაციის მენეჯერი დავით ბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაძე, ბაზათი ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 34-32-95; e-mail: info@geworld.net